

6

19-b

6

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

20.133.
21.878.
21.878.

~~6.-19. b. b.~~

LODOVICI BIGI PICTORII FERRARIENSIS
 IN COELES TES PROCERES HYMNVS
 RVM EPITAPHIORVMQVE
 LIBER.
 EIVSDEM EPIGRAMMATON LIBELLI DVO.

AVCTORIS DISTICHON.

Si famulor quandoq; sacris auctoribus, haud me
 Despice, Christicolæ sum labor artificis,

Lodouico Pictorio Gregorius Ziraldus Salutem.

Elegi libellum tuum Hymnorum, Epitaphiorum,
Nec non in Christi uita in Epigramaton, ut per
r litteras petieras, et cetera utraque, si modo mihi est
aliqua, uersus pupugi, Nihil est amplius quod non ser-
rendum sit, si modo lector non auris sit supine.
Scio tamen et te nosse, et me etiam longe melius, quo genere
scribendi sit compositus. Tantum abest ut reprehenda facilitate et
carminis tui (quod alunt) humilitate, ut si quo alio modo scriptum
foret, non religiose, non christiane putarem, Verba enim sententiis (ut
cum Philis nostri Theologi arbitrantur) seruire oportet, non quod
nunc passim fieri uideo, ut uerbis sententiarum deseruiant. A me
procul absint, qui christum θεός τωων Aristarchi et Prisciani le-
gibus imo impijs uocabulis constringunt. Meminerint isti con-
ditorem et seruatore rerum omnium supra horum leges existere. Ita
me Deus amet mi Pictori, ut ingenue et candide loquor, quod idem
de tuis uersibus sentio, ac olim Angelus Politianus, qui cum
interrogatus de Opusculis tuis christianis quod sentiret ita re-
spondisse a probis et fide dignis uiris accepti. Nullum castius et
seruatis numeris melius hactenus christiane et de Christo scrip-
psisse. Sedulius enim labitur. In Iuueno id reperias, quod de Cordu-
bensibus poetis Cicero dicit, Prudenter incuriosus latinitate.
Arator facilis quidem, sed plerumque incoditus. Alcimus auitus in
rerum quod bonus, sed sepius barbarus. In Paulino preceptor
Ausonii agnoscas. Mito Alanos et reliquos, quorum nomina in
obscuris sunt. Quis Christum amat libellum hunc amabit, quibus for-
det, sordescet et libellus. Vale et me apud Deum precibus tuis com-
medatam sedulo habe. Ex Mutina Ad. xiiii. Kl. Decemb. MDXII.

Errores quosdam sic emendauimus.

In. A. sparferit hic lacrymas. char. 6. In. B. i sublimis uolantis. f.
ligna caput. 2. legisse recordor. 5. Terga hostibus. 6. festa quot
annis. 5. Congrua plectro. 8. In. C. na cedere uotis. 2. subitas
accensus. 4. Erynias angue. 3. In. D. sub hoc sepulchro. 7.
Reliquos i sine opusculi annotauimus.

LQDOVICI BIGI PICTORII FERRARIENSIS
in cælestes Procereſ Hymnorū Epiraphiorūq̃
Liber Herculi Sigismūdi Eſtræſis filio dicatus
Fæliciter incipit.

OS ERAT ALCIDE, VATES CVM
m magna uolebant.

PANDERſ VENTVRIS PROCERVVM
præconia ſæclis,

Implorare deum cirræ, nyſæ ue parentem
Aut muſarū aliquā, nam lōgus in xquore curſus
Subiacet inumeris pelagi cæliq̃ periclis,
Quæ niſi diuino ſoboles humana fauore
Non potis eſt ſaluis euadere mercibus, atqui
Ipſe ego pauca licet ſub corde poemata uoluam
Scilicet haud multos hymnos tituloſq̃ ſepulchris
Sculpēdos ſanctorū hominum, quos noſtra fideli
Relligio colit affectu, tamen et quia rerum
Materies grauis eſt, et nos confundimus omnem
Concentum, ut reſonos uox anſeris inter holores
Eſt opus auxilio, nec qui ferat, ille per altos
Armenix montes, non per ſtagnantia nili
Arua, nec heſperix tractus, libyæ ue reſſus
Eſt mihi quærendus, (diuis ita candide princeps
Ac tibi, quas ualeo, grates ago) nāq̃ penates
Intra ipſos nobis iam tu intendiſq̃, foueſq̃,
Proſequere, inq̃ dies propenſior annue uoris
Oro meis, tu dulce decus, ſpes certa, canorq̃
Pierii fautorq̃ chori, tibi ſeruit honorum

Tota cohors, famulatur amor iuuentūq; senūq;
Assistuntq; simul uirtus et gratia, siue
Corpore, siue animo uis te exercere, uideris
Omnibus in studiis ipsos æquare magistros,
Interdumq; etiam multos excellere, quodq;
Passa fuit nunq; fieri natura, nec artes
Nouerunt, tu sæpe facis nisi fallimur, aut si
Seruato magni præstetur honore tonantis
Sic uatis iulisse tui libethridas, in te
Maiestras uoluit uires æterna creando
Ostentare suas numenq; ostendere terris,
Ter (bene si memini) decies sol circuit orbem
Signiferum, totidemq; nouas humus arida messes
Protulit, et pingui rubuit uindemia musto,
Ex quo prægaseas cœpisti nare per undas
Me uarias monstrante uias, nunc mincius alno
Nunc athesis nostra gaudebat, sæpeque sulmo
Cordubaque et biblis ualidis sua flumina remis
Nos sulcasse fidem faciunt, et achaia tellus,
Sed tu nescio quo uentorum turbine uatum es
Consuetum transgressus iter, meritoq; uocari
Iam potes ad dandos in terfa uolumina neruos,
Adde, q; in Christū cū tu Christique ministros
Ingenti flagres igni, et mea pieris horum
Ardeat eximias uersu percurrere laudes,
Iure tui supplex uenio ad suffragia fontis
Vnde mihi detur, qui tanto in pondere rerum
Sufficiant doctos pleno ore haurire liquores.
Nutu igitur læto et fausto, et rumore secundo

Auspiciisq; tuis opus aggrediemur, amicas
Præbe aures, et ubi exactos pensaueris hymnos,
Inq; sepulchrales epigrammata condita manes,
Si tu danda foras ea duxeris, edito, uel si
Occultanda domi aut uiuis rapienda fauillis
Esse uidebuntur, latitent, combure ue, q; si
Te minime impediunt maiora negotia, quæ so
Emendare uelis errata, monereq; , quisq;
Perleger, has facili scribi non posse thalia
Historias, ueniaq; ideo dignum esse poetam.

INCIPIVNT HYMNI.

B. IOANNIS BAPTISTAE.

c Eu ratis aduersis hinc inde agitata duobus
Flatibus ignorat, cui cedere debeat, haud me
Mens aliter dubium retinet, solènia nanq;
Ad decantandos nostras liberthridas hymnos
Baptistæ inuitant, sed rerum opponitur ingens
Sarcina, et illa dei sententia, nemo creatus
Maior Ioanne est muliebri e semine, classem
Nescio quo uertam uariis influctibus anceps,
Eloquar an taceam? concertant spesq; timorq;
Non opus in medium tanti præconia patris
Ferre uelim, siquidem laus illa tonantis ab ore
Sic mare sic terras impleuit, ut et ferus ipsi
Grex maumethous celebres impendat honores,
Audiat hoc terræ gens, audiat insula ponti
Eulogium, et uatem fingat sentire loquentem,
Me deus omnipotens materno e uentre uocauit,
Et uixdum nati meminit, curâq; recepit,

Inq̄ utero mihi se diuina luce uidendum
Præbuit, atq̄ hilaris sensit mea gaudia mater,
Inq̄ imponendo mihi nomine uerba resumpsit
Voce prius genitor priuatus, et abdita multa
Magnaq̄ prædixit, nec uox mea uallibus atq̄
Montanis ignota locis fuit, audiit ipsam
Ortus et occasus, per me gens multa parauit
Rectū iter ad dominū, gladius graue qualis acutus
Flagicijs bellum indixi, et ceu electa sagitta
Quæ sursum ad superas fertur ut canabis oras,
Viribus ingenii docui cælestia tempe
Contemplare homines, geminoq̄ meare uolatu
Infernæ terrore domus et amore supernæ,
Me superum in picta pater et pendente pharetra
Occuluit, propriæq̄ manus protexit in umbra,
Quippe animo inspexi depictum sanguine corpus
In cruce, et hinc raptis hominum feruentia flāmis
Corda sub umbrosi ramis requiescere ligni,
Da præcor hos æstus nobis præcursor, et ure
Viscera cum fibris ac intima pectoris, atq̄
Hoc cupidos auri affectus exure camino,
In cineres uenerem conuerte, et laudis amorem,
Scimus enim in superis quantum tua gratia possit.
Non solum uerbo per te dominator olympi
Verum etiam digito toti fuit agnitus orbi,
Atq̄ nouis nitida sacris imbutus in unda,
Totum hodie densæ mundum oppræssere tenebræ,
Sordescunt iuuenes sexus utriusq̄ senesq̄,
Nubila pelle procul, sædas procul egere sordes,

Sedeq̃ rex iterum cœli patefiat ab alta
 Humano generi, cur tot sine lumine gentes
 Orcum adeunt fidei? cur Christi tanta propago
 Calcitrat in tabulas, quas nouit ab æthere missas?
 Si, quæ uirgo tuæ genitrix compendia mater
 Præstitit in partu, tangunt te, uoce præcamur
 Supplice, sis præsens sæclo ob numerosa cadenti
 Tetraq̃ flagitia, et tantæ te oppone ruinx.
 Succurrat menti, ut summissio corde, quis esses,
 Quæsitus de te sensisti, nosq̃ tumentes
 Et fastu plenos contûde, et redde benignos,
 Sis memor, insanos q̃ forti mente furores
 Sacrilegi fueris nixus frenare tyranni
 Legitimiq̃ thori ius defensare uerendum,
 Et fac gaudentes celereq̃ exempla sequamur,
 Et pulchrû gladio dare membra caputq̃ putemus,
 Arserat Herodes proprii in cõnubia fratris,
 Præcursor constanti animo scelus arguit, atq̃
 Corripit horrendis regem clamoribus, uxor
 Incœpti cupida incesti perquirere causam
 Atq̃ modum in eadem monitoris cœpit, amicis
 Regales epulas natali luce pararat
 Herodes, natæq̃ suæ, quodcunq̃ rogasset
 Saltanti sese iurauerat esse daturum,
 Quid multis opus est narrare? qd̃ angit et implet
 Tristi auscultantes horrore simulq̃ loquentem,
 Filia maternis precibus male suasa petiuit
 Baptistæ caput innocui, truncatur, et illud
 Ipsa suis offert manibus studiosa parenti,

O scelus infandum, quid non cythereius audeat
Impetus, ignorat leges, nec sancta ueretur
Fœdera, et ut torrens nullo rapit ordine cuncta.
Quas dabit inferias? quæ digna piacula tanto
Funere calliope? quis honor? quæ pompa? struesq;
Lignorum sat erit pro maiestate iacentis?
Congreget huc omnes, quos fert pancheus odores
Campus et assyrius, ciliçiq; arabiq; uirentes
Sylvarum ramos, pæstiq; rosaria, et omne
In sua quod phariæ bulsa extruxere uolucres,
Afferat et iudæa suas atq; india messes,
Quod uehit euphrates quod gignit cypria tellus,
Esequiisq; adsint reges, quicunq; fuerunt
Atq; omnes prima procures ab origine mundi
Funus erit Baptista tuis uirtutibus impar,
Id reor angelicis seruatum et iure choreis,
Exitus insignis fuit, ac genitricis in aluum
Non minus introitus laudabilis extitit, idem
Quippe tuum proprio prædixerat angelus ore
Qui domini quoq; conceptū, post lumina phœbes
Trina nouæ cecinit diuinitus esse futurum,
Nominaq; et uitæ series utriusq; fuerunt
Ore uno celebrata prius, q̄ uita daretur,
His esto re pares, eademq; capessite dona,
Voraq; præcursor domini lætatus honore
Et præcursoris dominus gauisus amore.

B. PETRI.

¶ I Deus, a cuius procedunt munera nutu,
Solut in altisonas mutorū uincta loquellas

Cuttura, et infantum linguas facit esse disertas,
Cur segnes mea Musa times intendere chordas
Clauigeri maiora fide in præconia Petri ?
Adde, quæ huic oneri cum succubuisse thaliam
Cedat in eximium tanti pastoris honorem.
Non uideo, quid ibi possit contingere, cuius
Pœnituisse queat nos, quin et laude uoluntas
Digna erit, et mercede sua non ibit inanis
Præsentis quam sana bonis mens omnibus xui
Præferat, et fœlix sit tempus in omne futura,
Christus ar enoso lentos in littore gressus
Dum ferret, Petrum uidit cum fratre carina
Sulcantem tremuli spumantes æquoris undas,
Ambobusque fuit placido sic ore profatus.
Huc celeri piceam cursu conuertite puppim,
Nec graue sit uobis mea post uestigia promptos
Ferre pedes, faciam (nec erit mora grandis) utrumque
Piscatorem hominum. uix dixerat ista, securi
Sunt dominum uelo et remis nauique relictis,
Et rerum simul affectu, quas possidet ortus
Solis et occasus, siquid quoque maius habetur
Quod modo nil teneat diuini, pectore totum
Excussere suo. pudeat, qui nocte dieque
Diuitiis inhiant inopes magis usque futuri,
Quo plures cumulantur opes, nolintque uelintque
Morre relicturi, quicquid congesserit auri
Auri sacra fames, stygioque sub amne daturi
Pro partis male supplicium graue rebus, et xuo
Cessurum nulli, nullosque fauore leuandum,

O fœlix, quẽm pauperies delectat, et illam
Sponte capit uitæ comitem, securus in hostes
Ibit auernales, et bella domestica carnis
Duraq; fallacis superabit prælia mundi,
Et dignos cœlo uictor feret inde triumphos,
Nec me falsa loqui stellantis ianitor aulæ
Sat docet, illecebras sæcli contempsit, et atros
Eumenidum colubros pessum dedit, atq; furentem.
In castos animi stimulos frenare dionem
Nouit, et exemplum dedit immortale pudici
Cordis, ob immensum, dum coniunx eius, amorem
In rerum artificem traheretur, ut hostia summi
Sancta foret regis, latus de eade iugalis
Fœlici sociæ tali ipsam est uoce secutus
A tergo, caue ne domini sis immemor uxor
Atq; uale, o mulier tam forti digna marito,
O tanto uir digne thoro, cõnubia grai
Et sua non ausint uestris conferre latini.
Deficient istic omnes heliconis honores,
Si thalamis dignum tentent celebrare talassum,
Forsthan hic naso me sublanabit adunco
Docta cohors, maiora humeris qui pōdera, sumpsi
Consciis immensæ molis dorseq; pufilli,
Me decepit amor, ueniam date quæso farenti
Errorem, rapida conabor lintre reuerti
In portum, sed ne superantibus undiq; uentis
Naufragium subeam, per uulnera Petre magistri
Te rogo quina tui faueas, parere procellæ
Consueuere tibi, uestigia quippe tulisti

Sicca per indomiti cāpos maris, utq; tributum
Solueret, undiuagi tua piscis ab ore fraterem
Dextera suscepit rebus famulante profundi
Rege tuis, te cœlestem præsentem figuram
Nescio quo candore niuis splendor eq; solis
Pagina sacra refert summum monstrasse parentem
Sidere xq; foris tibi iura dedisse, gregēq;
Commendasse suum, tu functam morte tabitam
Officii superas reuocasti gratus ad auras,
Tu pius xnez, non arte machaonis, artus
Firmasti tremulos sed supplice uoce, salutem
Sola tui inumeris xgrotis corporis umbra
Præstitit, utq; alios taceam, tria millia luce
Vna hominum per te fidei sua colla dederunt
Seruitio, sacroq; animas in fonte lauarunt,
Fraudantesq; deum p̄rio uir et uxor agelli
Ante pedes cecidere tuos, diuinitus horum
Et subitam et tristem te prædicente ruinam.
Ad tua iussa Simon disiectis corruit alis,
Et turpi in fontem maculauit sanguine terram,
Vinctus eras duplici tenebroso in carcere ferro,
Astritit, et densas procul expulit angelus umbras,
Illuxitque dies phæbeo clarior astro,
Eque tuo sese latere excussere catenæ
Deque loco uectres saliere, seræque uolentes,
Arctaque disiunctis patuerunt hostria ualuis,
Hinc colit augustas ecclesia læta Kalendas
Et strata cœlitibus persoluunt sacra quotannis
Christicolæ, pannis fuerit q̄ uilibus usus

Austeroq; cibo post Christi funera, quantas
Sparlerit hinc lacrymas, quantis percusserit auras
Questibus ætherias, non si mihi guttura centum.
Et totidem dentur lingua et uox durior ære,
Sufficerem memorare, semel fuit obuius istri
Non procul excelsis Romanæ a mœnibus urbis
Christus, et ut dominum nouit Petrus esse, rogauit
Quorsum ferret iter? Romam respondit, ut illic
Sese iterum clauis figendum offerret acutis,
Protinus hinc animi uires suscepit ad omne
Exitum, sancta pro religione ferendum,
Inq; urbem redit, captusq; iubente Nerone
In cruce suspensus fuit in sublime leuatis
Cruribus, et capite in pronum pendente, putauit
Quippe nefas, recto si se permitteret ore
Affigi ligno, fuerat uelut ante magister,
Seruus enim domino minor est, atq; inde subire.
Vilius interitus debet genus, heu mihi quonam
Sancte tuas præsul fletu? quali ue querela
Prosequar elequias? quo te uenerabor honore?
Quo cineres ego thure colam? quo fomite flammæ?
Quo dantur maiora tibi, maiora mereris,
Parce inopi rerum ac animi, et miserere carinz
Empyria desede tuæ, quam funditus illi
Pene deo inuito submergere uelle uidentur,
Quorum esset studium potius se in mille secari
Frustra pati, duris q̄ concaua robora saxi
Illidi, conuerte hominum pater optime corda
In melius, cunctis succurre, meiq; memento.

Atque tuos in me flectendos obsecro uultus
Sufficiat bona mens et amoris plena uoluntas .

B. PAVLI.

i N mea nūc tonitrus reboarēt uerba sonori,
Effet opus, dum Paule tuos enitor honores
Pierio cantare sono, nisi fallimur, ora
Plurimus in nostros criticus rodentia uersus
Præparat, atque datum latos sibi cogitat iri
Mordendi campos, timeant quos pectore forti
Diuinus non armat amor, quod uiribus impar
Humanis fuerit, tenui facit iste feramus
Sudore, atque humeros oneri quātūlibet æquat
Ingenti, salue o præses celeberrime, salue
Salue iterū et toriēs, refluxo quot in equore pisces,
Quotq; feræ in siluis et aues quot in aere uiuūt,
Ne rogo dedignare meæ testudinis hymnum,
Quæ licet assuerit triuiali ludere auena,
Sæpeque deficiat, mediis uelut alnus in undis
Quæ sit onusta nimis, tamen accedente fauore
Paule tuo, magnæ tenient in carmina uires,
Quodque mea nunq̄ possem uirtute, facultas
Inde erit, ut sacris aliquid dem muneris aris,
Mira dei excelsi manus est, maiorque profari
q̄ ualeant homines et mente capessere, quin et
Angelici numerosa chori scrutamina tantis
Ponderibus cedunt, rabidus spiransq; minarum
Ceus lupus in Christi miles tarsensis ouile
Ad subitam domini uocem mansuetior agno
Quid faciat, poscit, simul et mandata fidei

Exequitur studio, et primis crucis alma tuetur
Signa rubricat x, et lucrum sibi grande fatetur
Affore, si medio gladium in certamine detur
Purpureo proprii capitis maculare cruore,
Quid moror historiam uersu perstringere totam?
Quippe sacris digna est annalibus, inq; tabellis
Marmoreis sculpenda, quibus de crimine uisis
Desperare suo nemo queat, ibat in urbem
Quæ caput assyrix fuit, et dixere damascum
Saulus, ab immiti sacrorum antistite cxris
Acceptis, ut christicolæ quicūq; reperti
Essent, seu mulier, seu uir foret, ipse ligaret,
Ecce propinquantem iam mœnibus xthere ab alto
Circūfussit eum lux magna, cadensq; repente
Nescio quo subitæ iaculo facis, audiit his se
Interpellari uerbis, mea nomina Saule
Saul quid insequeris? perterritus ille quis inquit
Es domine? et subito sum nazarenus Iesus
Responsum est, quem persequeris, res dura mouere
In stimulum calces tibi erit, cui uoce trementi
Saulus ait, quod uis fieri mihi præcipe, cui rex
Ingredere ornatam præcellis turribus urbem,
Quantaq; sint abs te facienda, doceberis illic,
Ad uocem comites stupidi, nullūq; uidentes
Captū oculis hominem manibus traxere damascū,
Quippe acies nimio terrore (nisi erro) simulq;
Lampados immensæ, quæ circū illuxerat, ictu
Contraxit tenebram, et triduum sine luce remāsit
Infœlix iuuenis, nunq; comedensq; bibensq;

Vir fuit insignis probitate deoq; dicatus
Quem Saulo in visu dominus monstravit, et huius
Tactu oculis reddi lumen, similiq; ueendum
Admonuit specie medicum, properaret ut ire
In uicum ueteri dictum de nomine rectum.
Atque ibi tarsensem Saulum perquireret, unde
Territus is cœpit sese excusare, q; ille
Per mare per terras Christi cultoribus esset
Infestus, plenasq; manus infantis haberet
Sanguinis, at contra cœlestis spiritus instat,
Pareat extemplo monitis, quia grande futurum
Is fidei tutamen erat, gentesq; daturæ
Hoc sanetæ monitore crucis sua colla catenis,
Iussa senex peragit, Saulūq; hac uoce salutat,
Macte animo frater sis fœlix, misit Iesus
Me tibi, qui modo se gradienti ostendit, ut umbræ
Luminibus fugiant, et plenus numine fias,
Dixerat, actutūq; oculis cecidere reclusis
Ceusquāmx arentes, et semita p̄stita luci est,
Virq; sacro surgens lauit sua pectora fonte.
Susceptoq; cibo uires animūq; resumpsit,
O ingens summi clementia numinis, affert
In medio auxilium per se et sponte furore
Hostibus, hinc omnes discant sperare salutem,
Sarcina quos scelerum grauat execrabilis, utque
Spes gradus est hominis primus peccata luentis,
Sic desperanti suffragia cuncta negantur,
Proh dolor, unde meis uox p̄dula faucibus hæsit?
Vt uideo, doctæ me destituere sorores,

Et mihi cirræum subtraxit apollo liquorem,
Nouit enim Pauli titulis hunc esse minorem,
Atq; ideo melius parnassi clausa teneri
Stagna, per exiguo q̄ tanti fonte rigare
Principis immensos campos, patere ergo libenter
Daque pater ueniam de multis pauca loquenti,
Nāq; ego, quæ fueris pro Christi nomine passus,
Dicere si coner, tenuem millefima partem
Paginā non capiet, nec longum nestoris xuum
Sufficiet lacrymis. tu muro missus ab alto es
In sporta, ter naufragium, uirgaq; tulisti,
Atq; semel lapides, ergastula plura, latrones,
Insidias, uigiles noctes, conuitia, frigus,
Esuriem, rapidos xstus, ac deniq; mille
Diuersosq; maris, terræ, cæliq; labores,
Et tandem opratam scissa ceruice bipennem,
Haud equidem quisq; sub sole tot impia rerum
Tantaq; sustinuit discrimina, nemo sorores
Nescio quas pensis uelit incusare uacantes,
q; sua continuos patiatur uita labores,
Omnia nos etenim placido monet esse ferenda
Pectore tarsensis iuuenis, durareq; rebus
Tristibus, et letos nosmet seruare secundis,
Magne hominū doctor, cuius gens plurima ducta
Siderei meruit subsellia scandere regni,
Ne gelidas radii subeant hyperionis undas,
Si piplea uelit per singula pieris ire,
Non ne tibi ingenio Dionysius ille capaci
Notus et hesperis et eois cessit? et iuit

Sub iuga sanguineo suspensi in stipite regis?
Eloquar? an taceam? mens optat, musa ueretur
Aggredi opus, nedum confidat posse referre,
Raptus, ut ad cultas scellis radiantibus arees
Spectaris, quæ nulli hominum concessa facultas
Sit fandi, nunquid totum tua sparsa per orbem
Expectant modicos citharæ miracula neruos?
Non opus est claudum ex utero describere matris,
Non opus obsessam memorem pythone puellam,
Non pueri ex alta delapsi fata fenestra,
Vipereosq; manu tristi sine uulnere morsus
Quotidie per agis maiora, tuūq; iuuamen
Haud quisq; uotis implorat inanibus, ergo
Auribus hæc etiam cōmitte rogata benignis,
Non ego corporeas tribui mihi postulo uires,
Non auri cumulos, non primos urbis honores,
Non populī applausus, nō blandula principis ora,
Non annos priami, non plectra sonora Maronis,
Non accuratas magni Demosthenis artes,
Da pater ut summi seruem præcepta tonantis,
Et cursu uitæ exacto ad sublimia nobis
Atria detur iter, tecūq; fruamur olympo,

B. IOANNIS.

q Vis p̄cor optatis nostras aganippidas alis
Muniet? ut ualeāt aqlæ in sublime uolantes
P̄gaseis diuina sequi uestigia pennis?
O nouus alarum cursus, uaga sidera transit,
Itur et ad summi solium cœleste tonantis

B

Quodq; oculis cerni nequit, id se mente uidendum
Præbet, et ut speculum facit in se cuncta uideri,
Qualia Ioannes sit contēplatus in ista
Materie uitri, docuit satis insula patmos,
Exilium patmos mortalibus utile, et omni
Laude coli dignum, tamen impar uiribus oris
Humani, phœbiq; lyræ plectriq; sororum
O iuuenis dilecte deo, matrisq; sodalis
Virginis in nostros aperi tua lumina casus,
Iugiter in quantis uersetur nostra periculis
Cymba uides, non ulla graui uacat hora labore,
Succeditq; dolor ueteri nouus usque dolori,
Ambitio occulto consumit corda ueneno
Luxuries mentem uitiat, torquetq; simultas,
Pœna sui liuor crassatur dente canino,
Quorsum uertat iter ueri ignorantia nescit,
Omnia disturbat necis ira ministra cruentæ,
Ardor opum nec ius nec fas calcare ueretur,
Ebrietas multos eneruat, crapula perdit,
Nulla domi est et nulla foris concordia, ciues
Agricolæ, proceres, plebes, quocunq; uoluptas
Prouocat, accurrunt illuc ratione relicta,
Et uitiiis celeres sunt et uirtutibus ægri,
Relligio pene extincta est, is solus honores
Qui sceleri famularur habet, regalia sceptrâ
Flagitiis dantur, præsentia tempora forsân
Non male crediderim te p̄signasse uidendo
Quod nullus poterat, nisi rex aperire uolument,

Nostra etenim quis delicta pudore tegamus,
Diuino descripta ramen sunt cuncta libello,
Et nequeunt aliquo deleri punice, nec ui
Vlla hominū, quotquot toto inueniuntur in orbe,
A sit opus in rubra est agni crucis arbore fixi
Sanguine, cui præsens quoniam cum matre fuisti
Et datus huic nati uice, te fautore putamus
Codicis a domino nobis nil posse negari,
Sis igitur facilis, ueniāque precare malorum
Tantorum, quibus obruimur, commissaq; flere
Fac nos, quisq; sui pro pondere criminis, atque
Ad uomitum nunq̄ redeat, toleretq; labores,
Ut tandem meritis p̄sertim sanguinis agni
Non timeat uitæ librum post fata recludi,
Quod populos Asiæ certe fecisse putarim
Illic te magnum crucis extollente trophæum
Et uerbo et morum exemplo, rebusq; peractis
Naturæ supra uires. testatur alumna
Nos ephesi non falsa loqui reuocata sub aurâ
E tumulo, inque unū pretiosæ fragmina gēmx
Coniuncta, et lapides in gēmea saxa, et in aurum
Mutatæ uirgæ, templique ruina dianæ
Funditus euerſi, et bibitum sine labe uenenum,
Et pueris illo uita impetrata peremptis.
Quanta tuæ fuerit uis et facundia linguæ
Sub tacito mecum uolebam pectore, quippe
Id nostri modulis hymni inseruisse uolebam,
Sed qualis reboante salo cœloque furente

Et rapidis uentis ignorat nauita recti
Callis iter, seseque parem non esse fatetur
Ictibus, haud aliter cedo conatibus, ingens
Stultitix genus est praxuisa strage reniti
Velle oneri, parce o praxsul meliora tacenti
Parce pcor, sar enim de te tua scripta loquuntur,
Scripta triuphantis demissa penatibus aulæ
Eaq; sinu deducta Dei et penetralibus alti
Conciliij, et citreis non tantum digna tabellis
Sed quæ sidereo insculpi mereantur olympo
Luciferiq; instar quodcūq; nitescere uerbum,
Pone modum dictis mea musa, nigrantur honores
Quos decorare putas, uir summus sordet in ore
Exigui uatis, quare si multa reliqui
Praxfertimeq; diem, quæ maii proxima nonis
Consecrata tibi est olei feruentis ob ollam
Da ueniam obtuso ingenio, timidæq; thalix
Perq; tuo rogito manantem nectare fossam
Sūme meæ curam uitæ, mecūq; morare
Siue dies lustrat seu nox obnubilat orbem.

B. ANDREAE.

Ignis edax rutilis quo dantur plura fauillis
Ligna, rapit uires maiores, gratæq; campis
Arbor idumeis hoc plus se tollit in altum
Quo grauiore premi se pondere sentit, et ipse
Nauita spumosis obnititur acrius undis,
Aeolus in fluctus cum sæuius excitat æquor,
Haud minus aduersus Christi se fortiter hostes

Cessit apostolicæ non ultima gēma coronæ
 Andreas pelagi quondam piscator, et inde
 Humana sobolis, si gloria maxima curis
 Terreni admitti regis mensæq; putatur,
 Quātus honor fuerit magni ad secreta tonantis
 Cōmunescq; epulas et munia quæq; uocari
 Cum deus assumpto cœpisset corpore terris
 Imperii monstrare sui uim, nocte dieq;
 Ipsius Andreas interfuit omnibus actis,
 Ac ueluti seruit palmes melioribus uuis
 Proximior tronco, sic iugiter iste magistri
 Affixus lateri plus morum et luminis hausit,
 Vnde nihil mirum est, populos renuisse feroces
 Istius hortatu deis sacrificare uetustis,
 Et patriæ ac teneri neglectis ritibus æui
 Admisisse nouam Christo sub principe legem;
 Mutorūq; solo ditissima signa deorum
 Seruasse, aut rutilis uastanda dedisse caminis,
 Hic mea multa fides noli tentare canoras
 Cervicem suppone iugo, uictosq; fateri
 Sese non pudeat, quoscuq; beliconia fruges
 Pascit, et epotis equis ales inebriat undiq;
 Flaminis excedunt nostri præconia robur
 Pierium, et uatum pater obmutescit apollo.
 Quod nequeo cantu comprehendere, cogiter ipsa
 Mens, uelut hic scythicis sese bene gessit in oris
 Quot delubra deo per achaidas obrulit urbes,
 Quot phlegethontæo uinctos serpente resoluit,

Quot dedit xgrotis uires, uitamq; sepulcris,
Utque catenatis excussit uincula collis,
Abluit et multos uitia expurgante lauacro,
In primis, quanta tulerit uirtute seueræ
Supplicium mortis, crebro meminisse iuuabit,
Impius egeas Christi sacrata uetabat
Orgia, quem contra sic fatur apostolus, unde
Tanta tibi o iudex audacia? non ne deceret
Iudicis ut coleres tu primus magna supremi
Mystica? cui contra proconsul legibus inquit
Cæsareis laxi prohibemur crimine regni,
Cui bonus Andreas, nondum Romana potestas
E didicit, quos ipsa deos colit, esse paludis
Infernæ colubros, seque inde sub impia ferri
Tartara, uti docuit Christus diuina propago,
Talibus egeas uerbis accensus in iras
Piscatorem hominum iubet in tenebrosa ligatum
Claustra trahi, atq; sequens ubi lux exorta refulsit
Antè suum sistri populo præsentè tribunal,
Et nisi deis faciat grandi terrore minatur
Sanguinæ sxtu crucis, ut quos laudibus amplis
Extulerat, clauos in se experiatur acutos,
Sed tamen impauido persistens corde locutus
Sic fuit, in nostrum cruciatus perfide corpus
q̄ poses exquire imanes numeroque carentes,
Hoc erit xterno iucundior hostia regi,
Quo pœnis mactata magis crudelibus atque
Pluribus in cineres ibit, me scito uerendæ

Esse crucis fertūm per tempora longa fidelem;
Propterea que crucis minime tormenta pauere,
His dictis, totum exdunt ducuntque fluentem
Sanguinis ibre senē trabis ad loca mœsta bicornis,
Quam simulac uidit, blanda sic uoce salutar,
Salue crux leuior pluma, p̄tiosior auro,
Vnica spes hominum, uirtus inuicta, salusque,
Atque mei ut gēmis mēbris decorata magistri,
Salue iterū atque iterom rerū pulcherrima, salue,
Cum prius horrori pendentibus esse soleres
Dulcior effecta es, q̄ sit fauus, ergo age sacros
Pande sinus, gremioque p̄cor me suscipe lxtō,
Lxtus ut accedo, tensis hinc inde lacertis
Arboris affixus trunco diuina docere
Afrantes cœpit, Christique extollere legem,
Cœlesti referens pœnas mercede minores
Esse suas, omnesq; alias, quas mente ualeret
Fingere sœuicies nedum exercere tyranni,
Protinus eloquio plebs oblectata salubri
Currit ad egeam, detestans eius iniquum
Iudicium, atq; uirum infontem damnaſſe malignē,
Sol tartessiacis iam se bis merferat undis,
Proconsul populi uictus clamoribus iuit,
Poneret ut uiuentē hominem de stipite, quē mox
Pendulus intūitus turba impellente uenire
Si tibi mens inquit te pœnituisse malorum est,
Porta patet semper uenix noctuq; dieq;
Q̄ si forte cupis me de trabe ponere dulci,

Niteris in caelum, nec enim descendere uiuus
Hinc patiar, specula meus ecce magister ab alta
Expectat, leuibus se tollat in aethera pennis
Spiritus, atq; lux capiat iam praemia palmae,
Mira quidem sed uera loquar, laxare uolebant
Vincula, continuo gelidus stupor occupat artus.
Immotusq; manus mansere et brachia, tunc his
Alloquitur summum constans athleta parentem,
Magne opifex rerum, sine numine cuius in axe
Inq; erebo terrisq; nihil fit, cuiq; superne
Omnia et inferius sunt cognita, qualia nostri
Quantaq; pertulerim, et quibus huc ascendere curis
Quaerierim et uotis, ideo permittere noli
Hinc aliquo ill. x. sus retrahi conanime possim,
Tempus adest, tibi si placeat, quo detur humanum
Corpus, et ascendat pars nostri dignior astra,
Talia dicentem splendor circumdedit ingens
Eripuitq; oculis populi patrumq; subinde
Luce abeunte simul fugentia membra relinquens
Spiritus empyrias pariter uolitauit ad arces,
Et felix cepit precibus uotisq; uocari,
Quisquis ades nostro faueas, te deprecor, hymno,
Atq; tibi, si non carmen, sit grata uoluntas.

B. IACOBI MINORIS:

f Augustus adest Iacobe dies, quo spiritus auras
Aethereas penetrans iniiit tuus atria caeli,
Sidereq; fuit felicibus additus urbis
Ciuibus, atq; coli diuino incepit honore,

Nos festiua uocant sanctis solemnia ludis,
Conscia mens scelerum trahit in contraria, quippe
Pollutam miscere sacris se cœtibus horret,
Afferat huc plenam thuris bene olentis acerram
Quisquis adest, studeatq; animo linguaq; fauere,
Ut mea suffitu lustrata camena sabæo
Corde aliquid puro fari queat, annue quæso
Care pater precibus desiderioq; mouendi
In tua uocalis citharæ præconia neruos,
Stemata scipiadum nullus nec cæsaris ausus
Natali conferre tuo, tu nempè fuisti
Artifici rerum ac pelagus terræq; regenti
Et superū domino consanguinitate propinquus,
Moribus et similis pulchroq; simillimus ore,
Non igitur mirum est, q; te genuisse feratur
Ex utero sanctum mater castissima, q; q;
Sortitus fueris iusti cognomen, ad annos
Nanq; licet multos perueneris, attamen omnes
Ornasti uariis uirtutibus integer xui
Integer et, uitæ semper crescentibus illis,
Qualiter undiuagas elice aut cynosura gubernat
Luce rates, sic tu iuuenesq; senesq; regebas
Exemplo, sælix genitor genitrixq; beata
Progenie tanta, uos in cœlestibus oris
Nunc illi ixtos astare putamus ouanti
Ob lapides in se iactos con fractaq; crura
Ft fluuios sparsi pro Christi laudē cruoris
Disciso plures in partes fuste cerebro,

Pignora nil possunt patri ue patri de negare,
Efficite, ut nostro ueniam pro crimine poscat
Filius, et uentis charchesia lapsa secundis
Impleat, et nobis iucundo rideat ore,
Dextꝛꝫ pio cursum sic continuare fauore
Ut nunq̃ a recto reuocemur tramite, seu nos
Paupertas stimulet, seu lactet copia rerum,
Aut tigeāt artus, aut corpora peste laborent,
Sine probro a populis, siue afficiamur honore,
Nos quoq; suppliciter petimus ualdeq; precamur,
Exaudire uelis caros Iacobe parentes,
Nostra nec a precibus retrahant te crimina, nitæ.
Pæniter exactæ, cupimusq; reflectere gressum,
Sūma in te nobis fiducia, sūmma uoluntas,
Corde manuq; deo noctuq; dieq; placendi,
Mens bona spe semper comitāte meretur habere
Pondus, et ad solium ferri sublime tonantis.
Sunt, qui te primum (bene si legisse recorder)
Consecraste dei testentur corpus in ara,
Almaq; diuinæ celebrasse piacula missæ,
Quis rogo tantarum ualeat pro pondere rerum
Te laudare satis? quis dignas soluere grates?
Vos ꝑcor angelicæ mea plectra iouate cohortes,
Quoq; decet celebrate sacrā modulamine mēsam,
Qua deus in specie panis se cēssit edendum,
Et sancto meritos ob munera reddite cultus,
Sitq; memor, multis in fratre ꝑcatibus, ut bis
Cui datus angistes uiuens fuit, o mala fata,

Ecce ubi mactandum dominus se præstitit agnum
Cruce ibi uilescit, sis dexter episcopo genti,
Commissiq; gregis quondam tibi suscipe curam
Nunc quoq; fac redeant pecudes ad ouile uagata
Per prærupta diu, semperq; ferentia mortem,
Artificemq; suum liceat præponere falsis
Naminibus, surdosq; solo prostare colossos,
Quando erit illa dies et delectabile tempus,
Quo sanctam dabitur tuta rate uisere terram
Christicolis? sacrisq; locis ferre oscula pronis
Dulcia poplitibus? uideor mihi nunc dare nostri
Thura dei tumulo, nunc contemplare sedile
Triste crucis, celsum uel iugum, quo splenduit ut sol
Aetherei facies regis, candoreq; uestis
Inconfuta hiues miro est imitata recentes,
Quid dicam quotiens nobis gens illa uideatur
Demonstrare domum? superæ qua nuncius aux
Cõceptum summi artificis prædixit et ortum?
Quo uel loco clausa superum rex prodiit alio
In lucem? scissaq; tener cute uaguit? atque
In dulcem latices fontis mutauit iacchum?
Hic me, quam Salomon struxit, comitatur in ædem,
Inque lares alius, lacrymis ubi femina lauit
Absterisitq; pedes peccatrix crine magistri,
Ille uiam ostendit, uili qua uectus asello est
Rerum opifex, et iter ramis plebs strauit oliuæ,
O nimis infelix gens illa, q; inscia ueros
Contemnat Christi cultus, et nostra, q; eius.

Non ualeat natale solum, tanta sc̄q̄ uidere,
Reliquias, quare o p̄sul misere re tuorum
Et nostri, conjunge animos, ut ouile sit unum,
Vna fides, unum baptisma, simulq̄ sub uno
Rege deoq̄ omnes mereamus, et ante cruentam
Quisq̄ uelit spirare animam crudelibus armis,
q̄ dare in hac acie terga hostibus, ergo age mētes
Iam satis ardentēs per se pater optime semper
Ignibus oro tuis accende tenacius, atq̄
Continue crescat fac. in certamina feruor,
Ac animi nunq̄ uirtus et corporis ulla
Lassetur cura et sudore, sed usque feratur
Auxilium maius, quanto magis ingruit orti
Ad debellandas animas rabiosa ceterua,
Quos laqueos habeat, quæ retia tendat, et astru
Quāto agat illa nigris homines ut m̄cipet ūbris
Es liquido expertus, sic et turantia nostri
Arma, quibus uoto donari poscimus omni
Et tua pro merito recolimus festa quot annus.

B. THOMAE.

d Ebet apostolicis ecclesia sancta patronis
Multa qdē, sed plura tibi Didyme iclyte, cā ē,
q̄ fidei maiora fide mysteria, per te
Sunt nobis palpata manu, fuimusq̄ capaces
Inuenti rerum, quibus est epixa potestas
Diuina atq̄ humana suas ostendere uires,
Rerum inq̄ xterni quæ sese in corpore regis
Mortali posuere simul, decet ergo colamus

Luciferi sub honoré tuo scata sacra dicati,
Huc alacres igitur ueniant iuuenesq; senesq;
Bracteolis pueri cellam radiantibus xdem
Atque interpositis pomis niueisq; placentis
Exornent, herbisq; sacram bene olentibus aram
Largiter aspergant, foliisq; uirentibus undent
Terla pauimenta, et linguis animoq; fauere
Incipiant omnes, qui profuit omnibus, ille
Omnibus est etiam celebrandus, adeste sorores
Non quas cirra colit, non quæ uersantur in unda
Quam pede suffodit sonipes alarus acuto,
Sed pietas, ueriq; tenax et amica uirago,
Temperet hæc chordas, linat altera glutine plectra,
Efficiantq; pio me uera annalibus ore
Inserete, et dignos te Thoma scribere uersus,
Verba ea sint quæ tibi laudis, eamus et omnes
Cum domino pariter moriamur, nulla profecto
Nec mea præsertim lingua explicuisse ualeret,
O calor, o summi constantia grandis amoris
Digna q; qua memori teneamus pectore fixam,
Intrepidus nos esse facit, uel saxa uel enses
Siue faces in nos exerceat ira tyranni,
Quid prius aggrediar (uirtutū est rātus aceruus)
Nescio, et ancipitem reddit me sarcina rerum,
Imposuit quisquis tibi nomina, forsitan istud
Præuidisse potest, rebusq; notasse futuris
Auspiciū, tu iustitiæ et pietatis abyssus,
Regula tu morum, tu legis norma fuisti

Auferus uiræ, uerborum rarus, et atrox
In uitia, et blandus uirtutibus, omnia summō
Deniq; digna uiro referat, quicūq; profundo
Præualet ingenio, cedent ea, seque minora
Laudibus esse tuis dicent, ægyptia tellus
Præcunctis experta fuit, q̄ gratus olympi
Rectori fueris, rex et regina reliquit
Aurea cum populis ueterum simulacra deorū
Te noua sanguinea crucis extollente trophæa,
Inde tuos auxit titulos pellagia uirgo
Quæ manibus baptisma tuis accepit, et una
Cum sponso cedens thalamis intacta remansit,
Martyriūq; tulit, quid dicam millia centum
Et plures hominum per te meruisse salutem
Corporis atq; animæ, et uitam obtinuisse sepultos
Hircani, Persæ, et Medi, Parthiq; feroces
Sermonis nequiere tui se opponere telis,
Sub iuga certatim Christi uenere uolantes,
Atque alii multi, quos nunc angustia cogit
Temporis intactos nostram dimittere musam,
Hora propinquabat gelidæ suprema quietis
Mitteris in rigidi latebrosū carceris antrum,
Vtque animum regina tuum demulceat, ad te
Ingressa, extemplo est cultum aspernata deorum,
Incæpitq; loqui fidei miracula nostræ,
Rex iubet in rabiem subita cōmorus erinny,
Vt super ignito gradiatur apostolus xre
Nudatis pedibus, sed prodiit ecce repente

Fons ibi, quo candens extincta est lamina, tunc rex
Imperat ardentis mitti fornacis in ignem,
Qui tamen est adeo diuino rore remissus,
Vt Christi seruus sine vulnere luce sequenti
Exierit minimo non usto crine caminum,
Inde, sacrum soli faciat solène iuberetur,
Numinis ut proprii contra se suscitaret iram
Thure dato, atq; uiro retrahatur præstita uirtus,
Qui coram effigie simulac stetit, inquit adoro
Non lapidem, sed dulcis onus crucis, at tibi saxū
Impero labaris p̄ceps, iussisq; subinde
Paruit, atque sua grandem cum mole ruinam
Fecit, ac exerto flamen furialiter ense
Phœbens, ceu qui uiolati marmoris ultor
Esse teneretur, Christi transfixit amicum
Vulnere lxtali, super quo ciuibus urbis
Spiritus accessit fœlix, corpusq; sepultis,
Musa tace, quanto decorarit fumus honore
Fida cohors, nec enim fœtris funebria ludis
Conueniunt, tenuisq; foret tua fistula, quin huic
Torum heliconiadum cineri succūberet agmen,
Sancte uale martyr, siquid ualet hostia, si te
Vota mouent, nostros ad sidera dirige gressus,
Vt quas crediderit mortali in corpore uerbis
Turba tuis, fragilem membrorum exuta catēnam
Res oculis ualeat propriis spectare, fruiq;.

B. PHILIPPI.

f Lorentes Maii lampas phœbea Kalendas

Vexit ab eoi rutilantibus xquoris undis,
Thura focis impone puer, mystræq; uicissim
Dauricos hinc inde modos ad sidera tollant,
Sūmus et aurata ꝑcellens ueste sacerdos
Offerat xterno Christi immortale parenti
Corpus, et assistant proceres cū plebe rogantes,
Ut nostro faueant cœlestia numina sacro,
Sed tu ꝑcipue, cui lux hodjerna dicata est
Huc ades, inque tuas mea dirige carmina laudes
Carmina non ipsis xquanda Philippe camenis,
Si de te potero pro maiestate ferire
Pectine fila lyræ, fueris q̄ gratus olympi
Et terræ domino, si conseruisse recusat
Calliope numeris, ueniam dabis, istud omitto
Cantandum angelicis in cœli sede ceteruis,
Quandoquidē humanæ superat testudinis artem,
At ne mole graui cogar succumbere, ne ue
Disrhar in longū nimis, hymnorūq; relicta
Mensura impediam solemnia, si mea tentet
Pieris aonix rimari singula rupis,
Vnde datur de te scribendi lata facultas,
Melliferas imitabor apes, quæ uere repenti
Innumero de flore legunt, quod dulcibus aptum
Esse fauis norunt, hominis quæ congrua plectro
Duxero perstringā, scythicas dū sancta per urbes
Sanguineæ uexilla crucis celebranda doceres,
Post multos, passus fueras quos inde labores
Genæ ea te uoluit compellere thura gradiuo

Vrere, cum celsi subito de ventre colossi
Lxtifer exiuit coluber, quo mascula proles
Pontificis graue fiante obiit, geminosq; tribunos
Participes sceleris fœrens iugulauit hiatus,
Infecitq; alios, quotquot crudelibus aris
Astabant, tunc uno omnes concorditer ore
Se deiecturos belli simulacra uocatis
In lucem extinctis, et se bene habentibus xgris
Promissere tibi, pariterq; soluta fuerunt
Pollicita a gelida reuocatis morte peremptis,
Aegrotisq; salute data diuinitus, atque
In loca confestim iussus draco fugit opaca,
Humanoq; ignota pedi, popululq; recepit
Signa tua ueneranda manu crucis, inde profectus
Ad terras Afrix de Christi corpore falsum
Dogma refellisti, tandem (quia debita merces
Reddenda est meritis) cœlestia regna peristi
Affixus duræ trunco crucis, accipe uorum
Macte senex animo nostrum, exaudiq; p̄cantes,
Lxta serenato redeat lux ista quotannis
Curriculo, inque dies nos profecisse sub almæ
Seruitiō inueniat fidei, semperq; ferantur
Nostra per hoc pelagus placidis charchesia uentis,
Donec ad optatum ueniat ratis integra portum.

B. SIMONIS.

a Nnua zelotis redierunt festra Simonis,
Exultent Christi zelo quicūq; tenentur,
Solēnique animis faueant linguisq; diei,

Et suaues flāmis imponant thūris aceruos,
In primisq; animæ studeant penetrabilia cunctis
Abluere a maculis, firmāq; capessere mentem
Mille neces potius patiendi, q̄ sua labe
Corda uel exigua inficiant, miserere malorum,
In q̄bus humanū est positū genus optime p̄sul,
Sanctaq; propenso mysteria respice uultu,
Oprataq; ferat nobis hodierna salutem
Victima, te nostros ad celsa ferente p̄catus
Sidera, et æthereo nos cōmendānte parenti,
Nunq̄ etenim credam, quin sis hac luce futurus
Ipse precum compos, licet et maiora rogaris
q̄ meriti fuerint homines, quos sumptis ulnis
Seruandos propriis, totus testatur id orbis
P̄sertimq; uagi regno gens subdita nili,
Cui datus es fidei fœlici sorte magister,
Nemo quot in populis miracula feceris illis
Mente queat tenuiq; minus comprehendere uersu,
Hic igitur deponat ebur mea musa, satisq;
Sit mihi prostrato te corpore cordeq; iuxto
Excolere, et de te mystas audire canentes,
Amplectiq; crucis lignum, quo pendulus astris
Altior effectus terrenos spernis honores,
Et mundi imp̄rium, et quicquid sub sole uidetur,
Da pariter nostros ea per uestigia gressus
Te diuine sequi pater, intrepidq; minantes
Pectore terrificæ stygis oppugnare tyrānos,
Proq; fide cunctos expendere fortiter annos,

Et quascūq; repens sordes caro contrahit, illas
Sanguine deleri suspensi in stripitē regis
Obrine, et in fontem, quæ restat ducere uitam,
Extremūq; diem fausto nos claudere cursu.

B. TADDAEI.

q̄ Celebres Taddæe tuæ uirtutis honores
Sint, mea pietatis contexere musa tabellis
Optabat, dignūq; tuis altaribus hynum
Edere, quem possent iuuenesq; senesq; quotānis
Natali cantare tuo, sed copia rerum
Tanta mihi in primis conatibus affuit, ut quid
Scribendum prius aggrederer, sinerēq; supremum
Haud facili possem discrimine noscere, meq;
Tædebat desiderii, nam credere uotis
Imbelles propter uires nimis anxia res est,
Ne tamen omnino tua me solēnia muttum
Arguerent, potius, q̄ conticuisse, teneri
Aridus elegi piplei gurgitis, atque
Noster in hæc rauca phœbus prorupit auenā,
Salue cœlicolum non ultima gloria, salue,
Salue iterum spes certa hominum Taddæe salusq;
Grandeq; apostolici decus agminis, annue nobis,
Qui tua supplicibus ueneramur numina palmis,
Diuinisq; tibi læti impertimur honores,
q̄ fragiles ipso et tenues nos simus ab ortu,
Materies, ex qua primum formasse parentem
Dicitur immensi rex orbis, id edocet, unde
Est opus auxilio nobis, ne mille feramur

In mala precipiti cursu, et graue olentis in antra
Plena erebi flammis glacieq; peccatibus ergo
Sis placidus nostris Taddæe, leuaq; cadentes,
Sis memor, obscænos ut sensit Abagarus artus
Expulsa per te sanie candescere, qualis
Est caro lactantis pueri, nostrisq; medere
Plus animæ uitiiis q̄ corporis, utque fugasri
Perlarum populis colubros magica arte nocentes,
A nobis pariter stygios expelle dracones,
Diffugiant procul ardor opum, laudisq; cupido,
Turpeq; nequitix monstrum, nihil audeat in nos
Inuidix pestis, nihil insidiosa simulas,
Ingluiesq; gulæ nil seruiat amplius aseo,
Ira nihil noceat, non sit locus ullus inertis
Pigritix, cesset discordia, bella recedant,
Nusq; iniustitix, nusq; impietatis amantes,
Nusq; sint regni cupidi, et pro nomine Christi
Exemplo fac tela tui spernamus et enses,
Et propriæ sit dulce crucem pæponere uitæ.

B. BARTHOLOMEI.

q Vas adeo magnas poterūt in carmina uires
Laurigeræ præstare dex, quin mole tuarum
Succubat laudum mea Bartholomæe thalia?
Cogit amor neruos tentare, sed ardua rerum
Materies suspendit ebur, prohibetq; uolentem
Natales celebrare tuos, quantosque labores
Pro domino tuleris, saltem nunc sternere fas sit
Exiguis tabulata tux mihi floribus ædis,

Magni magna canant uates, nos parua pusilli,
Quod potis est, quicūq; sacris altaribus offert,
Sic licet id minimum, pro summo munere semper
Cōputat omnipotens et quisquis in axe moratur,
India te nostræ fidei monitore ligamen
Suscepit, Christiꝝ iugo nihil esse putauit
Liberius, nec suaue magis leuiusq; deosq;
Quos prius excoluit, duxit procul esse fugandos,
Perpetuūq; libens bellum iurauit in illos,
Rexq; sua sanctis cum gente Polemius undis
Obrulit a ueteri sese tibi sorde lauandum,
Ob natam ab frygio per te serpente solutam,
Venerat hora tuæ iam pridem optata quietis,
In trabe suspensus, ceu bos, nudaris, et ipsa
Ab summo ad plantas trahitur tibi uertice pellis,
Astyagisq; caput iussu truncatus obisti,
O noua supplicii species, crudeleq; mortis
Inuentum, et largis plorandum fletibus, heu heu
Præmia pro meritis q̄ dantur dura recepris,
Dum studet hic regem æterna donare salute,
Comprenderi et misera torqueri clade iubetur,
Quali ego crediderim scelus istud erimnyas æque
Plectere? quo grauium flāmarum turbine? quin sit
Multandum maiore etiam bis terq; flagello?
Quid (p̄cor) est peius? quod tā execrabile crimen?
q̄ bene de nobis meritos offendere uerbo
Atq; manu? potius cruciet me dura podagra
Deq; meo scateant turmatim gutture uermes,

q̄ siam officii ingratus, nolimq; referre
Ingentes etiam minimo pro munere grates,
Fixa sit hæc facito mihi Bartholomæe uoluntas
Non minus, ac geminus regnis cœlestibus axis,
Præcipueq; deus quæ dat mihi, redde bonorum
Et memorem et gratum me, quatenus ipsa facultas
Corporis ac animi patitur, me nulla fatiget
Sarcina in hoc opere, et semper uigilantia crescat
Et robur simul, et pariter mortalibus istud
Omnibus eueniat, cœliq; sedilibus una
Maiestas iubeat diuina quiescere cunctos.

B. IACOBI MAIORIS.

n . Olo tuas multis Iacobe piissime laudes
Thespiades hodie frudeant extollere, quippe
Ipsa dies angusta nimis tot honoribus esset,
Et plectrum chordasq; magis uilescere semper
Longior efficeret citharæ sonus, ardua non sunt
Exiguus tentanda humeris, formica relinquit
Robore grana suo maiora, perire uidemus
Qui supra uires capiunt onus, ergo putabis
Me uenia dignum tua grandia facta silentem,
Quanta per hebræas pro Christo gesseris urbes
Si certent omnes cirtæ memorare coloni,
Haud minimæ (si me non fallit opinio) parti
Sufficient; maiora fide sunt pluraq; q̄ grex
Castralius numerare queat, quicumq; laborat
Antiquo splenis uitio, aut uertigine læsi
Lethæa cerebri, seu cui plus usq; bibenti

Succrescit plus usq; litis, uel quisquis acerbam
Vrinæ oppositi patitur uim mole lapilli,
Deniq; quisquis opem cupit ad diuersa malorum
Corporis aut animi genera, ad te curret, eritq;
Votorum compos, docet hoc, quæ plurima turba
Ad longinqua tui proficiscitur antra sepulchri,
Sancte pater nostros pronis admitte precatus
Auribus, haud egdē humanos poscemus honores,
Non Cræsi gazas, non longos Nestoris annos,
Non pulchram sobolis seriem, non mentis acumen,
Non scapulas fortes, indefessosq; lacertos,
Nullius hæc uerus uitæ immortalis amator
Aestimât, et fuerint si tradita, sedulus illis
Utitur ad regni sibi sceptrâ paranda superni,
Da nobis Iacobe animos in bella feroces
Tartareas contra turmas, carnēq; rebellem,
Et falsas mundi illecebras et amare tonantem
Præcūctis, et opem ferre omnibus, esseq; præsto
Ceu nobis etiam nos insectantibus, atque
Læta tui exemplo rigida dare colla securi,
Sis sit opus Christi pro nomine, sic tua nūq;
Floribus et largis careant altaria flāmis.

B. MATTHÆI:
I magno unq; cupit mea musa cothurnos
Et grandi resonare tuba, Matthæe profectō
In titulos nunc opto tuos heliconia tempe
Tota mihi pandi, nec enim aspernatus honore
q; celebri fueris gazas, et scripseris omnem

Aetherei uitam domini, et defendere alme
Ius fidei, promptum est citreis mandare tabellis,
Hæc ego grandisonis linguam celebranda poetis,
De minimis sat erit, licet et sint ponderis ista
Haud modici, tenuè mihi texere laudibus hymnū,
Natalis quo læta tui solēnia possim
Exornare meis pro uiribus, omnia præstat
Qui, quod habet, totum concedit, et ipsa uoluntas
Diuitias pelagi et terræ præponderat omnes,
Txnarei magica uexabant arte dracones,
Aethiopum gentem, quam tu Matthæe fugatis
His procul a tantæ saluasti uulnere cladis,
Et sobolem regis reuocasti a morte peremptam
Vnde omnes rex et populus deis sponte relicto
Sub Christi uenere iugum, multæque puellæ
Suscepere sacri uelamina casta pudoris,
Sed subito insidias pubes erebea parauit,
Regia uerGINEA strips Iphiginia caeterum
Dux erat, hanc regni successor amare paterni
Hirtacus incēpit cupidus sibi fœdere lecti
Iungere (proh facinus) subitus accensus in iras
Matthæum (fieri quoniam tam turpe uerabat
Coniugium) geminas tendentem ad sidera palmas
Fecit apud, tepidas mactari duriter aras,
At gelido proceres alacri cum plebe sepulchro
Mandarunt quanta potuerunt laude cadaveri,
O nos fœlices si quo celebrandus honores,
Diuino dabitur nobis Matthæe fauore.

Te coluisse hodie atque tuum meruisse iuamen,
Sic equidem facili pede conculcabitur hostes
Antiquos hominum, nec amor nos obruet auri,
Nec uenus in barathrū trahet irremeabile letbes,
Sūme patrociniū pereuntis in xquore cymbæ,
Aequore non liquidis agitato fluctibus, at quod
Infestant duræ pestes, gula, liuor et ira,
Segnicies, odium, impietas, detractio, falsus,
Atque alix humani cupidæ sine fine cruoris
Mille feræ, defende p̄cor tua funera flentes,
Participesq̄ tui fac sanguinis, illeq̄ nostras
Expurgans animas faciat nos æthere dignos,
Lungat et angelicis æterno sædere turmis.

ATROCIT. B. MATTHIÆ.

I bene quid sentit capularis homuncio, certe
Indicē me non esset opus, tentaret in frustra
Tollere te Matthia hominum facundia, nam fors
Qua ducis æterni es descriptus apostolus, istud
Sat facit officium, superatq̄ ea gloria reges
Quotquot rōma potēs atq̄ exera sceptrā locarūt
Sublimi in foliō, tamen ut solemnia donis
Non careant hodierna meis, conabor in ortis
Ut poterō aonidum contextam offerre corollam,
O fors tam magno dignissima principe, qualis
Nulla nouis legitur priscisq̄ annalibus, o uir
Digne in quem caderet (liceat sic dicere) talis
Tantaq̄ propitio tibi fors fortuna tonante,
Haud igitur mirum est, si nos ueneramur et ossa

Et cinerès, et saxa tui, terrāq; sepulchri,
Auditoq; caput nudamus nomine, nec non
Vtraq; diuino genua incuruamus honore,
Cæsar an hæc recipit? Xerxes ue? ferantur odores:
Huc cilicum segetesq; arabum, filuzq; sabææ,
Et longa niuex pompa funalia cærx,
Pægmataq; et calices, Matthix hac luce litandū est,
Quisquis adest mecum Matthix numen adoret,
Quodq; ego nō possum crassa prohibete inuerua,
Matthix innumeras tollat super æthera laudes,
Indlyta Matthix referat miracula, quanto
Thespiadum maiore potest phœbiq; fauore,
Auxiliūq; omnes simul imploremus, et inter
Orgia non ausit quisq; interrūpere rerum
Sacrarum seriē, teneantq; silentia, quorum
Officiū non est psalmos cantare nec hymnos,
Mente colat cœlestē hominem, tacitoq; canentes
Corde iuuet, facilēq; dei concentibus aurem
Exoptet, quicūq; sacro uelamine tectus
Non fuerit, sua cuiq; dari prouincia debet.
Parce p̄cor uir sancte mihi tua gesta canenti
Voce parum resona, si coram principe rhetor
Maximus interdum terreno contremit, ecquid
Parcere nolueris, dum territa faucibus hæret
Sidereo coram uox numine? plectra lyraq;
Offero cithæris uictus celanda cauernis,
Magnæ uale p̄sul, si qua tua corda mouentur
In miseros pietate uiros, si respicis alta

E specula populi lactymas te uoce rogantis
Supplicę in auxilium, si quam te scimus amore
Perpeſſum Chriſti, mors ſanguinolenta meretur, |
Ut noſtri ualeas ueniam impetrare reatus,
Fac rogo ſidereo ſint grata piacula regi
Noſtra, tuaq; manu, quę nos dare poſſumus offer
Munera, et ut uacuuſ non ſit labor, accipe carmen.
Scribendum in pario ſęlicis marmore buſti,
Matthias iacet hac tumulatus apoſtolus urna,
Doctrina cuius meruit iudra ſalutem,
Ipſe tamen gladio periit, datur iſta laborum
Sępiuſ hic merces, at ſemper in axe corona.

FINIS HYMNORVM.

EXCVSATIO IN EPITAPHIA SVBSEQVENTIA.

E dederis uitio te quęſo candide lector,
Si tumuli interdum longuſ erit tituluſ.
Nam ſtudit totam deſuncti tangere uitam,
q̄ paucaſ ponit calliopea noriſ.
Si bene pendentur, forſan breuiora putabiſ
Quę proluxa priuſ duxeriſ eſſe nimis.
Reſ uolo, non uerſuſ numerentur, et inde feratur
Iudiciuſ, ſcribi ſi poterant breuiuſ.

INCIPIVNT EPITAPHIA.

BASILII.

Contegitur lapidum ſub mole Baſiliuſ iſta
Argolici torrens maximuſ eloqui.
Tangenti æthereoſ axeſ ex igne columnę
Cęlica narratur uox ſimilaſſe hominem

Pontificis siquidem officium sic gessit, ut ipsum
Quisq; fateretur cœlitus esse datum.
Hic rapuit stygio scriptum ferale tyranno
Vendere testantis sese erebo iuuenis,
Et moriens lachrym fecit subsistere, donec
Sanctificæ hebræum gurgite lauit aquæ.
Ad tepidūq; subinde thorum læto ore reuersus
Mox animam summo reddidit artifice.

PAULI PRIMI EREMITAE.
Quam cernis foueam, gemini effodere leones,
Paulus eremitas primus in hac regitur,
Pauit eum multos coruus diuinitus annos,
Si bonus est, timeat nemo perire fame.

IGINI.
Sum cinis Igini Romanæ præfulis urbis,
Quem genuit docto græcia scita patre.
Martyrii meruit donari laude, priusq;
Composuit clerum, distribuitq; gradus.

REMIGII.
Qui saluis uitæ præsentis turbida remis
Aequora præterit Remigius iacet hic.
Venturum in lucem patri hunc prædixerat orbis
Iam uetula, urq; acies tunc sibi danda foret.
Successitq; fides uerbis, nam lacte parentis
Fœtæ oculis unctis lumen adeptus is est.
Gallorum hic regem baptismatis abluit amne
Allato niueam chrismate per uolucrem.
Durat adhuc, et eo reges unguuntur, oliuum,
Per sanctos miras res deus usque facit.

HILARII.

Hilarius cubat hac pictauus episcopus urna,
Defensor nostræ terrificus fidei .
Istius aspectum serpentes ferre nequibant,
Nescio quæ in uultu spicula sanctus habet.

MACARII.

Macariûs dicor tam re q̄ nomine fœlix ,
Et uiuens stygii terror eram populi.

FOELICIS IN PINCIS.

Hic situs est Fœlix in pincis, nescio martyr
Si fuerit, tamen est dignus in æde coli.
Multa suo ueterum flatu simulacra deorum
Diruit, hos ictus machina nulla facit .

MARCELLI.

Qui fuit ob Christum stabulo seruire coactus,
Inque adeo turpi seruitio periit
Romulex hic recubat Marcellus episcopus urbis,
Splendida pro caula spiritus astra colit.

ANTONII ABBATIS.

In stygios athleta ferox Antonius angues
Et nemorum cultor clauditur hoc tumulo.
Ad centum et supra uitam licet egerit annos,
Attamen in nullo crimine tota fuit .

FABIANI.

Quem fore pontificē uolucris cythereia summum
Præmonuit, cineres hic Fabianus habet.
Mortuus ob Christum, cæloq; locatus honore
Diuino fabios nobilitauit auos.

SEBASTIANI.

Virtutum cumulus Sebastianus
Quem narbona tulit sub hoc sepulchro est,
Is crudeliter hinc et inde fossus
Pennatis fuit ob fidem sagittis.

AGNETIS.

Virginitas cuius sub pectore polluit, Agnes
Mole sub hac lapidum contumulata fuit.
In largos proiecta focos illæsa remansit
Diuiso in partes protinus igne duas.
Ne tamen optata decederet absque corona
Martyrii, in guttur fixo obiit gladio.

VINCENTII.

Hic regitur uiridi passus Vincentius xuo
Plurima pro fidei dogmate supplicia.
Quo se torqueri cernebat acerbius, hoc plus
Lætus erat, tandem cessit ei rabies.
Se uictam siquidem impietas confessa tyranni est,
Maxima pro Christi nomine palma mori est.

ANASTASII.

Istud Anastasii saxum tegit ossa perempti,
Quæ renuit falsis sacrificare deis.
Maluit æterno moriens parere tonanti,
Quam uiuens uanis thuris dare pingue focis.

IOANNIS ELEMOSYNARII.

Fautor Ioannes inopum et pietate per orbem
Cognitus, hac subter dum tegetetur humo,
Bina ibi cesserunt tumulata cadauera, et eius

In medio corpus constituere loco.
Discite ab exemplo donare libenter egenis,
Ob data præfatur munera primus honor.

PAVLAE.

Cuius in æternis mandanda laude tabellis
Illyricum legimus succubuisse senem,
Istic Paulæ iacet, lector componat honores
Quos potis est, digna est pluribus ista coli.

IULIANI.

Hoc sub marmore membra Iuliani
Scito martyris o uiator esse,
Ambos tradidit impius parentes
Morti sanguineo truci dolone,
Hinc res cautius aggredi monemur.

IGNATII.

Hic sobolis flagrans Ignatius igne supernæ
Multaq; ob id passus uerbera contegitur.
Eius ad intactam descripta tabella parentem
Socratis est cunctis anteferenda libris,
Sæuorum occubuit sine uulnere dente leonum,
Ceu foret hoc tingi sanguine crimen humum.

BLASII.

Blasius hic recubar, uolucres cui ferre solebant
Pabula sidereis pabula digna choris.
Post laceros spissis ex ferro dentibus artus
Truncato gaudens oppetiit capite.

AGATHAE.

Sunt Agathæ hic cineres, cuius diuulsa mamilla

Diuinā Petri reddita uoce fuit .
Huius id eulogium toto celebratur in orbe ;
Seruitium Christi est unica nobilitas .

VALENTINI .

Ossa Valentini tenet hoc sanctissima saxum,
Qui sua pro Christo colla secunda dedit .
Quæ fuerit pietas hominis, spes quāta, fidesque,
Sarcina pieriis non foret apta notis .
Quin dubiū est, an mente capi tā grandia possint,
Contentus tacitis laudibus hospes abi .

IULIANAE .

Hæc corpus capit urna Iulianæ ,
Cuius laudibus uniuersus orbis
Angustus nimis est, caput securi
Pro Christo dedit æstimans minoris
Vitam, q̄ crucis integros honores .

GREGORII .

Ille sacri eloquii plena arca Gregorius, atque
Pontificum splendor maximus hic recubat .
Huius eo uirtus creuit, quo forsitan alter
Accessit nullo tempore, rarus ita est .

LONGINI .

O ingens Christi pietas, Longinus in urna
Qui latus illius diffidit, hac colitur .
Dentibus euulsis linguaq̄, loquella remansit
Integra, et insanos carpsit ut ante deos .
Ac tandem domini exemplo seruauit et ipse
Interfectorem supplice uoce suum .

BENEDICTI.

Nursia quę genuit, iacet hoc Benedictus in antro,
Fama hominis titulus sit uolo sarcophagi.

PATRICII.

Maximus hic cultor crucis, et lxtale flagellum
Serpentum, p̄sul Patricius situs est.

SECUNDI.

Strenuus hoc miles, Christiq; athleta Secundus
Impiger in tumulo nobile corpus habet.

Sæpius angelicas huic seruiuisse ceteruas
Viuenti reddit pagina sacra fidem.

Dum resinam biberet ferbentem, protulit illud,
Dulce meis domini est faucibus eloquium.

MARIAE AEGYPTIÆ.

Quod cernis Marix bustum est, ægyptia tellus
Hanc tulit, olim ingens opprobrium patrix.

Sed mox impleuit mutatis moribus orbem
Laudibus, in nostra est uitaq; morsq; manu.

GEORGII.

Occubat armipotens sub mole Georgius ista,
Filia saluata est regia cuius ope.

Indomiti uinxit minitancia colla draconis,
Mulraq; gens fidei se dedit inde iugo.

Mille prius nullo passus tormenta. dolore
Finiit abscisso martyrium capite.

MARCELLINI.

Cui Romana fuit cõmissa ecclesia, martyr
Marcellinus in hoc corpus habet tumulo.

Sūma dei bonitas, quò plura ferebat amore
Ipsius, hoc maius sensit et auxilium.

VITALIS.

Viuus in hac fouea Christi vitalis amore
Suffossus saxi cespitibusq; fuit.

Quanta fuit probitas hominis uis noscere lector?
q̄ potes, hanc magnam concipe, maior erat.

VELLERIAE.

Vitalis iacet hic coniunx Velleria passa
Non leue pro Christi nomine martyrium.

PRISCAE.

Prisca nocor, factus uixi atq; libidinis expertus,
Proq; meo duxi dulce mori domino.

EMERENTIANA E.

Intactæ tumulo emerentianæ
Dic lector bona uerba, fœminæq;
Exemplo stygiis resiste monstribus,
Et mundi illecebris, moriq; disce
Contra hostes crucis impios merendo.

MAVRI.

Maurus in hoc regitur busto celeberrimus abbas,
Qui multis uitæ norma salusq; fuit.

Quippe potens sermonis erat, somniq; cibiq;
Parcus, et huic ætas non tulit illa parem.

MARII, MARTHAEQVE, ET FILIORVM.

Præsentis (scio) magnitudo bustri
Te lector mouet, hic iacet duobus
Cum natis Marius thoricq; sacri

Cum Martha socia, libenter omnes
Sunt pro dogmate mortui fideli.

DOROTHEAE.

Dorotheæ mihi nomen erat, thalamoq; cubile
Præposui intactum, martyriumq; tuli.

GVARINI.

Sub strue saxorum, quam conspicias, esse Guarinum
Testificor magnum pontificum specimen.

GILBERTI.

Gilbertus iacet hic, deum triformem
Confessus fuit esse ueritatem.

BRIGIDAE.

Brigida, cui domini caput inclinasse figura
Dicitur, hic posita est uirginitatis honor.

SCHOLASTICAE.

Corpore sancta sub hoc et mente Scholastica saxo
Contegitur, procul hinc ite cito o ueneres.

FAVSTINI ET IOVITAE.

Faustini cineres hæc pyramis atq; Iouitæ
Continet, intrepidus martyr uterq; fuit.

CYRI ET IOANNIS.

Istud Ioannis Cyriq; cadauera marmor
Contegit ob Christi sanguinolenta fidem.

THOMAE AQVINATIS.

Summus cognitor ille rerum Aquinas,
Quas natura creat, parensq; mundi
Conseruat, tenui quidem hac sub urna est
Clausus, sed nequit uniuersa laudum

Tellus esse capax, silentium ergo
In tam magno homine est honor sumus.

PERPETVAE.

Martyrium æternam peperit mihi flebile uitam
Perpetux nomen quis neget inde datum.

FOELICITATIS.

Fœlicitati s corpus hic positum fuit,
Præsentis æquor sæculi quæ transiit
Fœliciore q̄ queat dici rate,
Tenella q̄quam uirgo p̄potens tamen
Animo, cruentum pertulit mortis genus
Ius christianum protegendi gratia.
Contra tyrannos uel puellam ferreos
Audaci et inuicta esse ui facit deus.

APOLLONIAE.

Quæ sim, quo uocitent me nomine, scire uiator
Quæris? Apollonix martyris ossa uides.
Sit lis magna licet cum uirginitate decori,
In me ipsa uictrix attamen illa fuit.
Nanq̄ trucem immota superauit mente tyrannum,
Seruatoq̄ fuit palma pudore mori.

QVADRAGINTA MARTYRVM.

Abstrulit e uita quos fustibus impia pubes
Hæc quadraginta continet urna uiros.
Mira sacre uirtus fidei, tot funera uidit
Auditis nullis questibus una dies.

BONAVENTURAE.

Hic Bonauenturæ sunt ossa recondita, cuius

Fama sat est propriis nota uoluminibus
Hæc iugi uersanda manu,figendaq; cordi,
Diuini, siquidem necrar amoris habent.

ANSELMI.

Hoc iacet Anselmus tumulatus episcopus antro,
Aeterni præco maximus eloqui.
Sed maior probitate fuit,notisq; pccantes
Damnat,et in superis grande sedile tenet.

IOSEPH.

Victricus æternæ prolis, matrisq; pudicus
Intactæ sponsus molliter hic recubat.

VINCENTII ORDINIS PRAEDICATORVM.

Sum tuba sermonis Vincentius aurea sacri,
Nota per ansonias barbaricasq; plagas.
In lucem multos reuocauit uisus ab umbris,
Quanta sit in cælo gratia,uita docet.

TIBVRTII VAL. ET MAX.

Hic Valeriani et Maximi et Tiburtii
Sunt ossa martyrum,sabæa manibus
Cremate tburra, sic iubet fieri deus.

ISIDORI.

Nunquid uiator aureum bustum stopes?
Hic Isidorus munus ingens cœlitum
Quiescit amplum litterarum scrinium,
Et norma uitæ christianæ,et régula,
Et grata Christo uictima,atq; ecclesie,

ANICETI.

Romæ rex hic Anicetus episcopus urbis

Ob crucis æternam uictima sancta fidem,
Non proprio ingenio, sed opem præstante tonâte
In portum est salua plebs mea uestra rate.

SOTERIS ET GAIJ.

Soteris Gaijque sumus ueberanda sepulchra,
Intus adhuc uiuo sanguine membra fluunt.

CLETI.

Gloria pontificum Cletus sua membra fideli
Tincta sub hac poni sanguine iussit humo.

PETRI MARTYRIS.

Petri sepulchrum martyr is quanto colit
Honore debeat, nec in scripto exprimi
Nec uoce posset explicari, quos uales
Fer hunc odores thuris, et lingua faue.
Si compos omnium cupis fieri precum.

MAXENTIAE VIDUAE.

Hic tegitur uiduale decus Maxentia, quis
Nupta, tamen multis æmula uirginibus.

MONITAE.

Sum Monicæ rumulus lacrymosis cutus ocellis
Pilius est sanctæ factus honor fideli.

ALEXANDRI. EVAN. ET. IV.

Corpora Alexandri, Euanthij, et Iuuenalis, in isto
Sarcophago ob Christum dilacerata iacer.
Dum putat infidus sanctos disperdere lictor,
Inscius introeant regna beata facit.

GORDIANI.

Hoc sub trespice Gordianus olim

Oblatum canibus feris norandum
Intactum tamen integer cadauer.
Truncato capite ob fidem reseruat.
Cuius non uoluit molossus esu
Longam explere famem, tyrannus ore
Læto currere sanguinem uidebat.
O ingens rabies uiri nefandi.

NEREI ET ARCHILLEI.

Nereus hic recubat, pariterq; Archillens, ambo
Conferti, atq; simul martyr uterq; fuit.
Nemo humili genitus q; sit de sanguine sese
Deserat, et seruis Cœlica regna patent.

BONIFATII.

Quiescit istic Bonifatii leuis cinis,
Sed ipse pondus extitit fidei græue
Ob cædis asprum, quod libens tulit genus,
In astra lenis haud datur nobis uia.

EPIMACHI.

Hac fidei testis celebratur Epimachus urna,
Qui legis, ob Christum tu quoq; disce mori.
Pœna breui in uentos fugier, mortiq; subibit
Vita modum longo non habitura die.

PANCRATII.

Martyrium passus tenèro Pancratius æno
Hic iacet, et pueri pro cruce bella gerunt.

VRBANI.

Hic situs Urbanus Romani nauira ponti,
Non timuit lætum pro ratè triste pati,

POTENTIANAE.

Potentiana srippe nata nobili,
Sublime uirginitatis exemplum, sub hoc
Silice quiescit, ut potens animo fuit.
Prestansq; honestis moribus dum uiueret,
Sic nunc in alto siderum palatio
Non inter ultimos habetur in colas.
Quin ut tonantis optimam sponsam decet
Quicquid peroptat in manu tenet sua.

BERNARDINI.

Grande decus fratru stabilisq; columna minorum:
Bernardinus in hac contumularus humo est.
Effet ut in pretio, quo debet, nomen Iesu,
Effecit sancti uiribus eloqui.

ELEUTERII.

Plenus Eleuterius pietatis, in xdeq; primus
Hic iacet, et crebras audit ab axe preces.
Quippe tholis suspenfa monent donaria, quantus
Eius apud summum sit fauor artificem.

IOANNIS.

Summus Ioannes thusca de gente sacerdos
Hic recubat, tetricis mortuus in laqueis,
Supplicet huic, quicunq; cupit sua pondus habere
Vota, nihil duris auribus iste capit.

FOELICIS.

Sanguine Romanus Fœlix, primxq; cathedræ
Sessor, et insignis moribus hic regitur.
Ut regeret sacram Fœlici sidere nauim,

Non timuit Scenas in sua fatâ mandis.

PETRONILLAE.

Progenies Petri sum Petronilla Simonis

Passa diu febres patre iubente graues.

Seruata tandem loca uerгинitate superna

Scandere promeruit spiritus, ossa iacent.

MARCELLINI PE. ET ERAS.

Petrus in hac recubant et Erasmus amabilis urna ;

Cum Marcellino martyrij socio,

Cõtra homines feritas iustos superata tyranni est ;

Nam sanctum nequirit flectere peopositum.

PRIMI ET FOELICIANI.

Quod deis nefandis immolare noluit

Fœlicianus pertulit pœnas graues

Cum Primo, et una passi, et una hic sunt siri.

BARNABAE.

Cùm christianæ lumen eloquentiæ

Se Barnabas uideret ut deum coli

Ingemuit, esse debilem se proferens

Homunitionem, et nullius pretij uirum,

Tandemq; quod diu perorarat, fuit

Combustus, atq; uictimæ datûs loco,

Remansit istic corpus, astra umbra petiit.

BASILIDIS, CY. ET NAB.

Basilides altus fidei gradus, atq; Cyrinus ;

Cum sancto hac lapidum claustra Nabore colût.

Spirarunt seuis animam cruciatibus, atq; i

His datus est finis, prxmia semper erunt.

NAZARII ET CELSI.

Nazarius senior, Celsusq; uirentibus annis
Raptus in hoc tumulo martyr uterq; cubat,
Astra patent senibus puerisq; fatentibus unam
Esse fidem, ac uno numine cuncta regi.

ANTONII DE PADVA.

Natus in hesperiis iacet hic Antonius oris
Diuini tubicen strenuus eloquii.
Fratribus insignis uia mendicantibus, atq;
Totius celebrer religionis honor,
Huic uoneat quisquis rem caram perdidit, atq;
Non longi spatio temporis inueniet.

VITI. MOD. ET CRES.

Nobilis hic cineres Florentia femina uitæ
Et nutritorum corpora texit humo.
Ferbentem resina, et plumbo, et pice, dulciter ollam
Vel minimo illæsis sustinere pilo,
Missus ad hos longa esurie Leo sæuus edendos
Ceu uenerans sanctos corruit ante pedes.
Inq; graui, ferrent dum uerbera plura cathastra
Fudissetq; piæ uirtus in astra preces,
Diruta carnifices ædes iouis obruit, atq;
E fabrica insontes angelus eripuit.
Mox dominum orantes, requies æterna daretur,
Difficilem uotis non habuere deum.

MARCI ET MARCELLIANI.

Marcellianus atq; Marcus hic siti
Fuere nobilissimæ profapix

Sed clariores genere mortis impio.
Nam colligati ad stipitē et pedes stilis
Grauiter acutis perforati, gratias
Summas agebant ore ridenti deo,
Transuerberati lanceis tandem latus
In astra sublati fuere protinus.
O ter beatum quisquis hoc cadit modo.

QVIRITI ET IVLITAE.

Cum puero recubant istic Iulita Quirito
Fœmina famosi nobilis iconii.
Membratim cæsi simul interiere erdentis
Gaudentes alter fluctibus alterius.
Vera loquor, mediis puer in crutiatis acer
Defensor sanctæ religionis erat.

MARINAE.

Cõditur hoc monachū mentita Marina sepulchro.
Quæ graue constanter pertulit opprobrium.
Nam rea, quæ de se prægnans foret hospita uirgo,
Purgamen sexum noluit esse noxæ,
Criminis impositi patefacto errore per eius
Interitum meruit res noua thure coli.

GERVASII ET PROTASII.

Protasius partu geniti et Gervasius uno
Mole sub istius marmoris ossa tenent,
Plumbatis alter cæsus, capite alter, in astra
Truncato oprata transfiliere uia.

SILVERII.

Romanæ supremus apex Siluerius ædis

Ossa sub hac retinet mortuus exul humo.

PAVLINI.

Vt liberaret filium uidux unicum

Paulinus in seruum dedit se episcopus

Vir eruditione sanctitateq;

Contraq; rectores auerni prapotens.

In astra uitam terminans fausto exitu

Ferendus angelica manu iussit suum

Isric humari corpus, ut partes solo

Sux darentur, et sux polo quoq;

IOANNIS ET PAVLI.

Corpus Ioannis Paulo cum fratre sub istra

Depositum est grauiū congerie lapidum.

Cernua gaudentes ferienda dedere securi

Colla truci, focii funeris, ut generis.

LEONIS.

Clauigeri longo successor in ordine Petri.

Claraq; progenies sum Leo trinacrix

Multa manu descripta mea monumenta reliqui

Ausonjo et Graio doctus in eloquio.

SEPTEM FRATRVM.

Fælicitatis filii hic septem iacent.

Qui matre supplicante, uellent perperi

Constanter atram pro fide Christi necem

Libenter audiere sanctis uocibus.

O digna liberis parens tam fortibus,

O matre digni filii tam strenua.

P II.

Summus marmore Pontifex sub isto
 Et martyri cineres suos humari
 Mandavit generis Pius latini.

PROCESI ET MARTINIANI.

Procesus et Martinianus occubant
 Sub hoc sepulcho Martyres, olim impio
 Iussu neronis in catena apostolos
 Paulum et Simonem colligatos turpiter
 Tenuere, sed demum cohortantibus eis
 Christum secuti, et ora cæsi duriter
 Saxis, canebant, gloria est altissimo.

NABORIS ET FOELICIS.

Fælix et Nabor hic iacent adepti
 Fuso sanguine cælicos honores

ANICLETI.

Christicolæ custos iacet hic Anicetus ouilis,
 Fata referuando pro grege læua tulit.

SYMPHOROSAE.

Symphorosa hic septem cū natis cūq; marito
 Pro Christo occisis flumine merfa cubat.

ALEXII.

Pectoris exemplum patientis Alexius hic est
 Clausus, inops patrias mortuus inter opes.

MARGARITAE.

Margarita sub hoc facie pulcherrima saxo
 Diuiteq; et claro nata parente iacer,
 Sub pede tartareū retinēs in carcere mōstrum

Quid probitas ualeat uirginis edocuit.
Post ignes, et aquas gelidas, et aenea rasra,
Abscisso gaudens occubuit capite.

THEODORAE.

Commisisti ut melius delere Theodora culpam
Posset adulterii, sexus sese esse uirilis
Finxit, et in monachū suscepta doloribus annos
In magnis uixit multos, delataque falso
Quod de compressa genuisset uirgine prolem
Turpe tulit crimen patienti corde, diuque
Nutriit infantem proprii ceu pignora uentris,
At simul ob mortem res est detecta secutam
Tunc uirtus paruit rarissima, honorisque summo
Corpus in hoc tumulo positū est, et mūdus adorāt,
Innumeras seruandi animam deus edocet artes.

PRAXEDIS.

Hæc est Praxedis o uiator urna,
Quæ res distribuens suas egenis
Pro gazis meruit breui caducis
Immortalis opes dei perennes,
Quas si quis cupit, erogat libenter.

MARIAE MAGDALENÆ.

Quam cernis, Mariæ urna Magdalenz est,
Nomen pro titulo sat est sepulchri.

APOLLINARIS.

Clari præsulis hic Apollinaris
Conduntur cineres, coactus iste
Per prunas pedibus meare nudis

Et cæsus ualidis ad ossa uirgis
Semper pectore fortiore tollens
Christum, numina gentium præmebar,
Tandem sanguineis lacer flagellis
Summo reddidit halitum parenti.

CHRISTINAE.

Aurea quæ proprius genitor simulacra colebat
Christina infregit pauperibusq; dedit.
Hinc alapis et uerberibus laniata cruentis.
A patre horrificis clauditur in tenebris.
Suppositoq; rotæ cui uincta erat igne, superq;
Fusô oleo, circum dum raperetur opus,
Protinus erupit globus igneus hinc simul inde,
Combussitq; uiros uindice mille face.
Dein saxo ad collum in fluctus deiecta ligato
Exiit, angelica ceu ratis acta manu.
Et dare cum uanæ thus nollet apollinis aræ,
Conuertit tenues in cineres statuatam.
Et magicis contra se immisos cantibus angues
Vicis, et in mediis nil fuit ustra focus.
Tandem post linguam abscissam, confossa sagittis
Ad promissa sibi præmia carpisit iter.

CHRISTOPHORI.

Christophorus iacet hoc magni uir corporis atro.
Terribilis quondam lumine, fronte, manu,
Ipse diu cupiens regi seruire supmo
Difficile et longum sedulus egit iter.
Quo tandem ad tumidas inuento fluminis undas

Vitali est sacra gurgite lotus aqua,
Indeque supplicii affectus pluribus ensi
Truncandum lætè tradidit ore caput.

PANTALEONIS.

Qui didicit Christum, medicas dū disceret artes,
Ossa sub hac recubant Pantaleonis humo.
Lampados huic Christus flammis apparuit uestro,
Vulneribusque dedit grande refrigerium,
Mox icru gladii occumbens fœliciter, huius
Complevit vitæ labile curriculum.

NAZARII ET CELSI.

Nazarius Celsusque simul crudelia passi
Fata, simul retinent ossa sub hoc lapide,
In mare deiectos excepit lucida nubes,
Et sicco per aquas ibat uterque pede,
Protinus ob facinus nautarum exorta procella est
Terribilis, nec spes ulla salutis erat.
Nazarium implorant, pelagorum repente quieto
Baptismum ipsius suscipiunt manibus.
O scelus, ambobus modico post tempore ceruix
Cæsa fuit summo uicima grata patri.

MARTHAE.

Quæ regem fuit hospitata regum
Cum toto grege sæpe apostolorum,
Istic sedula Martha collocata est.
Laudum cætera notiora sole
Extollenda tibi relinquo lector.

FOELICIS. SIMP. FAVST. ET BEAT.

Simplicius, Felix, Faustinusq; atq; Beatrix.

Pro Christo occisi mole sub hac recubant,
Quid pietas rabiesq; pauet? / Exuissima quæq;
Intrepide hæc peragit, non timet illa pati.

ABDONI ET SENNEN.

Hic Abdon, Sennensq; iacent immanibus olim
Esca dari rabido dente uoranda feris,
Sed uelut hæc uellent custodes sanguinis esse
Protinus ad sanctos se posuere pedes.
Sed tulit hoc feritas humana molestius, atq;
Eminus iniectis perdidit hos gladiis.

SEPTEM DORMIENTIVM.

Nos ephesus genuit, multos dormiuimus annos.
Causa fuit nostri nominis ille sopor.

MACCHABEORVM.

Qui cum matre iacent hic exdes Macchabeorum,
q; miranda fuit, nouit uterq; polus.
Quor exdes pueri, tot passa est funera mater,
Cuncta tamen sicco fortiter ore tulit.

EVSEBII.

Dum fieret Christi sacris Eusebius undis
Miles, eum angelicæ sustinere manus,
Proq; fide certans constanti pectore. / axis
Obrutus, hac subter contumulatus humo est.

STEPHANI.

Romanæ Stephanus præses hic conditur urbis,
Supplice quo martis corruit effigies.

Vnde celebranti sacre solēnia mensæ
Truncauit licitor uindice falce capur.

DOMINICI.

Dominicus istric prædicatorum pater
Fratrum quiescit, heresis fulmen graue,
Ecclesieq; grande fulcimen sacre,
Non absq; causa somniāns mater sibi
Est uisa prægnans esse latrantis canis
Et ore lampadem ferentis igneam,
Aduersus impios latrauit acriter,
Hominūq; corda amore succēdit crucis.

IUSTINI.

Hoftria pro Christo iacet hic Iustinus et ingens
Inter honoratos gloria præbiteros,

GERMANI.

Doctrina insignis, clarisq; parentibus ortus,
Germanus tumulo præsul in hoc recubar,
Burgondos rexit, uita fuit asper, et egit
Dum uixit, citreis plurima digna libris,

SIXTI. FOEL. ET AGAB.

Sixtus et Agabitus cum Felicissimo humari
Hoc sua iusserunt corpora sarcophago,
Interitum passi pro religione cruentum
Nos etiam intrepidi pectoris esse monent.

DONATI.

Hic sua conseruat Donatus Episcopus ossa
Suarum tortor maximus eumenidum,
Huius ad imperium mulier defuncta marito

Suffossas uivā uocē retexit opes,
Confractūq; sacræ calicem impugnantibus aræ
Hostibus ad primam restituit faciem.
Deniq; cum faceret miracula multa, tyranni
Confossus iussu, sanguine tinxit humum.

CIRIACI. LAR. ET SMA.

Ciriacus iacet hic, Largusq; simulq; Smaragdus,
Abstulit una tribus pro cruce colla manus.

ROMANI.

Dum torqueretur Laurentius, angelus eius
Tergebat niueo uulnera linteolo,
Quod simul inspexit Romanus, credere cœpit,
Et fari ueram martyris esse fidem,
Ipsiussq; manu sumpto baptisinate, iussu
Truncatus Decii synciput, hic sirus est.

LAVRENTII.

Hic iacet imberbi raptus Laurentius xuo
Magna salutiferi laurea martyrii,
Nam super ardenti latere uno crate perustus,
Se se alio uerti nil metuens petiit.

Atq; ait assasti me, mande tyranne, deoq;
Reddidit ut grates, æthere cassus obit.

TIBVRTII ET SVSANNÆ.

Hic Susanna iacet simul et Tiburtius, atram
Pro Christo unanimes non timuere necem.

CLARÆ.

Clara sub hoc regitur fidei clarissima lampas
Marmore, nec tenuis uirginitatis honor.

Dum foret hanc genitrix paritura, deūq; rogaret
Pro partu, tales sensit ab axe sonos,
Ne timeas mulier, paries hyperione lumen
Clarius, et uocis res fuit ipsa fides.

HIPPOLYTI ET
SOCIORVM.

Hippolytum et socios seruat lapis iste, putarunt
Esse mori melius q̄ coluisse deos.

VIRGINIS MATRIS.

Fui sepulchrum uirginis puerperæ,
Vix corpus intus fuerat oclusum, statim
In astra sustulere cœlitum chori.
O iubilorum iubilum ter maximum,
Quaterq; centiesq; sis, fœlix dei
O mater, et piis ocellis aspice
Mundum cadentem, et suscipe forti manu.

AGABITI.

Plus uno quintam trieterida uixerat anno
Martyrium passus cū fuit Agabitus:
Percussus neruis ardentes uertice pruinas
Pertulit, ut uernis plena canistra rosis,
Deindeq; suspensum pedibus sœtente deorsum
Vexarunt fumi turbine carnifices,
Tunc ait o miseri fumo mens uestra laborat,
Moxq; ictu gladii membra reliquit humo.

LODOVICI EPISCOPI.

Regalis proles Lodouicus Episcopus istric
Corpus habet celebrer religionis honor.

BERNARDI.

Burgunda de gente fui, sum nomine dictus
Bernardus, clara nobilitate satus.

Quos mores habui, colui quo prædica uitæ
Vomere mortalis, sat mea scripta docent.

TIMOTHEI.

Vulnere Timotheus dum torqueretur acerbo
Calce super fussa, uenit hic axe sonus.

Flecte oculos sursum, flexit, manibusq; coronam
Martyris est uisus Christus habere sui.

Sicq; loqui, actutū cingam hoc tua tempora seruo,
Dixit, et effectum cœlica uox habuit.

HIPPOLYTI.

Hippolyti nomen mihi erat, pro nomine Christi
Mortuus in superis uiuo perenne plagis.

SIMPHORIANI.

Pergeret ad mortem dum Simphorianus iniquam
Sic genitrix hilari fronte locuta fuit.

Nate uale æternæ uitæ non immemor, atq;
Suspice regantis numen in axe ducis.

Vita tibi gladio minime tolletur, at illam
Conuertit in melius iugiter inuenies.

Atq; ita constantem per se solata tonantis
Tironem abscisso condidit hic capite.

AVGVSTINI.

Augustinus in hac pariterq; scientia rerum
Quas terra et cœlum gignit, humo regitur.

ZEPHERINI. 77

Morum regula norma sanctitatis,
 Splendor iusticiæ, decus pudoris,
 Romæ gloria Pontifexq; summus,
 Zepherinus in hoc iacet sepulchro.

LODOVICI REGIS.

Francorum rector tumulo Lodouicus in isto est.
 Regales inter pro cruce pauper opes.

HERMETIS.

Hermes diues opum clarisq; parentibus ortus
 Se se inopem ac humilem fecit amore crucis,
 Martyrium constanti animo tulit, hicq; sepultus,
 Gazaq; in exiguo maxima uase later.

SABINAE.

Clara fui et Christi cultrix, et dicta Sabina
 Nomine, quo pergit cælicus agnus, eo.

FOELICIS ET ADAUCTI.

Multa suo afflatu ueterum simulacra deorum
 Dum Fœlix tenues solueret in cineres,
 Inq; ipsum uellet gladium perstringere lictor,
 (O grandis nostræ mirac; uis fidei)
 Protinus exclamans se eiusdem legis Adauctus
 Esse, fuit pariter cæsus, et hic positus.

EGIDIÏ.

Conditur hic doctus Egidius, ortus athenis,
 Regia progenies, ingenioq; potens,
 Cerua diu plenis hunc sustentauit in antro
 Vberibus, tantum robur habet probitas.

ADRIANI.
Sub saxo iacet Adrianus isto,
Quem natalia profecura coniunx
His uerbis fuit ad graues euntem
Pœnas martyrii, caue o marite
Ne tormenta tibi ferant timorem,
Quæ Christi mala perferes amore,
Transibunt propere, et perenne uitz
Præstabunt tibi gaudium superna.

GORGONII.
Hic inter primos numeratus cæsaris olim
Gorgonius Christi functus amore cubat.
Multa prius ferri passus tormenta, facesq,
Molliculas inter credidit esse rosas.
Postmodo nodoso cõnexus colla capistro
Finiit æthereæ munia militiæ.

PROTHI. ET HYACINTHI.
Eugenix serui Prothus ac Hiacynthus in isto
Corpora liqueunt contumulanda loco.
Hos, quia nolebant deis sacrificare, securis
Multa prius passos uerbera strauit humi.

EVGENIAE.
Hic cinis Eugenix est, quæ Christi accensa calore
Gentilis fugit recta nefanda patris,
Et procul egressa, et seruis comitata duobus,
Veste uiri assumpta facta fuit monachus.
Quæ rea tentasset quandam uolare puellam,
Incestos cuius fugerat ipsa thoros,

Ne nota tam tristes Christi cultoribus esses,
Purgauit sexu crimina falsa suo.
Atq; ita prole sua genitor, materq; reperta
Et gemini fratres, destituere deos.
Sic uirgo, fuerat magni quæ causa doloris,
Effecta est propriæ spesq; salusq; domus.

IOANNIS CHRISOSTOMI.

Acer Ioannes scelerum Chrysofromus hostris
Diuiniq; parens hic iacet eloquii.
Cuius scripta sui quoniam testantur honorem
Auctoris, titulus sint uolo sarcophagi.

CORNELII.

Hoc marmor ossa contegit Cornelii,
Qui Petri ut alnûm posset euro prospero
Ad litus omni merce salua ducere,
Nullis pepercit corporis laboribus
Nec mentis, atq; sic adoptatus lares
Patris supernæ uenit, atq; iter fuit
Cruore seratum sicut optauit suo,
O dulce uotum, dulcior sed exitus.

CIPRIANI.

Hic Ciprianus est Episcopus situs,
Qui iussit aureos dari plures caput
Sibi amputanti, nos amor Christi facit
Pati libenter horridam necem, et dare
Etiam cruentis præmium tortoribus,

LVCIAE.

Dum me fustibus impius satelles

Nolentem iotius interesse sacro
Duris cederet, illius repente
Ingenti cecidit tremore terræ
Templum funditus, inq; uase pleno
Et plumbo, et pice bulliente uixi
Tres illæsa dies, deoq; psallens,
Tandem post alios graues dolores
Percussa æthereas plagas bipenni
Conscendi, cinis hic remansit, atq;
Totum Læticia nomen it per orbem.

GEMINIANI.

Hac Geminianus Lucix uidux comes
Humatus urna est, quem colūba desuper
Ipsius atrans capite candidior niue,
Crucisq; signum ter figurans impulit,
Ut ante sacros fœminæ positus pedes
Se christianum posceret fieri, asserens
Vidisse cœli sibi patere ianuam,
Baptismatisq; fonte lotus illico
Quod uidit assecutus est, fores enim
Cœlestis aulae martyr intrauit statim.

EUPHEMIAE.

Innumeras perpessa grauesq; Euphemia pœnas
Pro Christo, hac lapidum sub strue corpus habet,
Indoluit cernens multos a præside cædi
Martyrii q; erant ultima bella sui.

MAVRITII ET SOCIORVM.

Quos cernis tumulos, Mauritius incolit, atq;

Tota cohors sancta pro cruce passa necem,
Vnanimò periere hominum tot millia fato,
Relligio tantum credula robur habet.

• LINI.

Thuscia me genuit, rapuit nero, templaq; rexi
In cruce conficti sanguifluente dei.

fuerat
Si quæris nomen, Linus fuit, ignea uirtus
Fecit ad empyrias me uolitare plagas.

CYPRIANI ET IVSTINAE.

Iustinæ hic cinis atq; Cypriani est.

Quam cum per stygis ipse uellet umbras

In turpes ueneris mouere flâmas

Circes carmine subdole nefando,

Nec posset, quia uirgo præpotenti

Signo se crucis usq; muniebat,

Christo tarrarex deos paludis

Nouit roboris esse sciat minoris,

Errorūq; ita pœnitens suorum

Baptisma, et ueniam sui reatus

Instanter petiit, simulq; passi

Ambo martyrium, simul beata

Sparsi præmia sanguinis capeffunt.

COSMAE ET DAMIANI.

Hoc Cosmas habet atq; Damianus

Sub saxo cineres, arabs propago

Germaniq; fatiq; stirpe clara,

Artes pœnias uterq; supra

Omnes calluit, his pedes manusq;

Vinctis, inq̄ freti profundioris
Deiectis rapidas aquas, supernus
Confestim affuit Angelus, forasq̄
Traxit funiculis eos soluris,
His ardens nihil obfuit caminus,
Nil duri lapides, nihil sagittæ,
Quin in carnifices retro uolantes
Ditauere nigros stygis tyrannos
Multis manibus, ast in astra fratres
Perculsi gladio simul uolarunt.

HIERONYMI.

Dulce decus sophix iacet hac Hieronymus urna.

Cætera sunt tanti cognita ubiq̄ uiri.

RHEMIGII.

Gallia deseruit per quem sacra uana deorum

Rhemorum hic præses Rhemigius situs est.

FRANCISCI.

Multa meo seruit sub nomine turba tonanti

Stigmataq̄ ipsius sanguinolenta tuli.

Ossa quidem hic recubât, sed spiritus incolit astra.

Et deus in toto me facit orbe coli.

SERGII. ET BACCHI. ET

SOCIORVM.

Sergius, et Bacchus, sociiq̄ immania passi

Fata simul, simul hoc sunt quoq̄ sub tumulo.

MARCI SVMMI PONTIFICIS.

Romuleæ Marcus soboles et Episcopus urbis

Hic iacet xterno dignus honore coli.

DIONYSII ET SOCIORVM.

Cum sociis magnus cubat hac Dionysius urna.
Hostia pro Christi trina cruenta fide.

CALIXTI.

Sanguine Romanus præfulq; Calixtus et alto
In puteo merus pro fide, in hoc tumulo est.

VNDECIM MILLIVM VIRGINVM.

Hoc cum millibus undecim puellis
Pro Christo tenet Vrsulam peremptis
Bustum, uirgineos humus benigno
Manes pondere contegat precamur.

LUCÆ EVANGELISTÆ.

Eloqui cultor grati et bonus arte medendi
Hic cineres Lucas anthiocensis haber.

Virginis hic matris (si nos admittere fas est
Fama quod enarrat publica) scriba fuit.

Retulit in celebres Christi præconia fastos,
Sustentans firmo se pede more bouis.

Forfitan expectas, quo sit uenerandus honore,
.Subscribam, quanto req; animoq; potes.

HILARIONIS.

Suos eremi cultor artus Hilarion

Potus cibiq; parcus hic iussit regi;

Moriens in hæc prorupit orsa, quid times

Animia? quid hæres egredi? quid? tam diu

Famulata Christo es, et pænes ad huc mori?

Vix hæc locutus ultimum clausit diem

Vitæ bis octo post olympiadas suæ.

CRISANTI ET DARIAE.

Illuftri genitus Crifantus ftripe, potensq;
Ingenio, fancta cum Daria hic recubar.
A proprio trufus tenebrofa in claustra parente
Plagarum in medio turbine lxtus erat.
Spreuit et immiffas conftanti mente puellas
Linqüendi ut Chriftrum caufa libido foret.
Adq; locum ueneris tractam custode leone
Pagina feruatam facra refert Dariam.
Igneq; fuccenfo circü fera territâ fugit,
Ante habitâ in filuâs a domina uenia.
Quifquis et hanc aufus uiolare fuiſſet, acerbâs
Obſceni pœnas criminis ipſe dabat.
Poſt uaria illæſis etiam tormenta capillis
Obrutus hac fouea uiuus uterq; fuit.

EVARISTI.

Iudæus genere, et Romanæ nauta carinæ
Hic Euariftus martyr habet cineres.
Virtutes eius ſi quis per cenſeat omnes,
Is ſtellas etiam dinumerare poteſt.

EVSTACHII.

Inter ramoſi quem Chriſtus cornua Cerui
Apparens, fidei dogma lux docuit,
Euſtachius iacet hic cum coniuge, cūq; dnobus
Pignoribus, paſſus non leue martyrium.
In boue concluſos fabricato ex ære peremis
Iplis nil uſtis plurima flamma comis.

VITALIS ET AGRICOLAE.

Cum famulo agricolam Vitali et utrūq; pemptū:
Pro rerum domino contegit iste lapis.

LEONARDI.

Ossa Leonardi sunt hic sita, carcere clausus
Hunc uocet, et uinctus cōpede, liber erit.

QUATVOR CORONATORVM.

Quatuor hic recubāt iuuenes, qbus una corona,
Vnus honos, eadem uitaq; morsq; fuit.

THEODORI.

Membra sub hoc retinet defossa Theodorus antro,
Plurima qui sancta pro cruce flagra tulit,
Hunc opifex rerum tenebroso in carcere stantem

Affatus tali dicitur eloquio.

Serue meus sis forti animo confideq; non te
Desero, quin tecum nocte dieq; moror,

Vnde graui pēdens in stipite et unguibus aris
Dum laceraretur sanguineq; efflueret,

Quæsitus nūquid cum Christo mallet habere
q̄ cū Romanis fœdera principibus

Cum Christo simulac respondit, pulsus in ignem
Protinus, illæso corpore, mortem obiit.

MARTINI.

Mole sub hac tegitur Martinus Episcopus, olim
Martia belligero castra secutus equos,

Diuina afflatus totum se tradidit aura
Gymnasio æterni seruitioq; dei.

Multa q; exiguo nequeunt epigrāmate scribi,

Penula sat Christo tradita laudis habet.

MENNAE.

Quot pœnas tulerit pro Christi dogmate Mennas

Difficile et longum cōnumerare foret.

Percussus tandem gladjo fuit additus astris,

Et cineres usti corporis hic colimus.

MARTINI MARTYRIS.

Martynus iacet hic martyr, compone uiator,

Celsum hominem tacito pectore, tantus erat,

Damnauit multos contra diuina loquentes

Orgia, proq; Petri uictima classe fuit.

BRICCIJ.

Briccius hic tegitur, qui multa aduersa, trucesque

Casus, Martino uaticinante tulit,

Progeniti reus infantis sic dicitur illum

Adiurasse, refer, sum tuus an ne pater?

Non ait, at populus dic inquit nomen, et ille

Non licet, at populus perstat in opprobrio.

Pontificēq; suū insequitur, mortēq; minatur,

Tunc propriis prunas uestibus iste capit,

Atq; ait, ut sumpto non uritur endromys igne,

Sic omni munda est hzc caro nequitia,

At tamen expulsus fuit, et crudelia passus

Plurima, sc̄licem post ea sinem habuit.

PONTIANI.

Quid sum, quid fuerim petis uiator?

Sum puluis, fueram ratis magister,

Qua primus mare sæculi benignis

Sulcauit Petrus xoli ministris,
Palmam martyrii tuli, siueque
Romanus genere atq; Pontianus
Dictus nomine, spe potens fideque.

CECILIAE.

Cecilia corpus hac sub urna contegi
Suum uirago iussit alti sanguinis
Sed altioris animi ad actus inclytos,
Romana quantos forsitam non artigit
Virtus nec isto nec priore saeculo,
Hæc familiares habuit incolas poli
Primos, et ipsum fabricatorem suis
Votis fauentem quicquid optasset, uale
Viator, atq; uirginis manes cole
Genusq; passæ pro fide durum necis.

CLEMENTIS.

Successor Petri quartus sub marmore Clemens
Hoc situs est, sacri lux noua gymnasii,
Multa etenim afflatus diuino numine scripsit,
Quæ celebri totus mundus honore colit.
Exul abire largasq; siti morientibus undas
Percussa exiguis ictibus hausit humo,
Deniq; spumofum uitam proieceris in æquor
Finiit optati limitè martyrii.

GRISOGONI.

Ingenio præstans et stirpe Grisogonus atra
Editus hic humili contumulatus humo est;
Vmbra tamen cælum colit exornata pyropis,

Longa quæ ob Christum uincla necemque tulit,
Eius Anastasie scriptas quicunque tabellas
Legerit, æthereas colliget inde rosas.
Imprimisque animos ad quosque miserima fortes
Sumet, uis iusti maxima in ore uiri est.

FOELICITATIS.

Fœlicitatis hoc sepulchrum est uirginis.
Christique amore triste passæ spiculum,
Et sexus imbecillis audet fortia,
Et lætiore sine semper expedit.

CATHARINAE.

Virtutes, Catharina quibus supereminet, istic
Scribantur, busti non patitur titulus,
Excedunt stellas numeroque graduque nitentes,
Regia stirps, martyr, uirgo, diserta fuit.

SATVRNINI.

Fustibus et neruis cæsus, laceratus et uncis,
Duraque flagranti passus ab igne senex.
Saturninus in hac cineres habet æde, sed umbra
Abscisso ad superos carpsit iter capite.

IACOBI INTERCISI.

Membratim cæsus, quo forte animosior alter
Non legitur, cineres hic Iacobus habet,
Singula namque fuit constanti membra secutus
Eloquio, atque hilari reddidit ore animam.

BARBARAE.

Barbara, quæ a proprio fuit interfecta parente
Hoc sub sarcophago contumulata iacet.

Cæla prius neruis, tetrōq; reclusa cubili
Effecta est subita sana tonantis ope.
Dūq; trahi iussu cœpisset nuda per urbem
Præsidis, angelica syndone tecta fuit,
Scruat impietas quantum uelit, omnia ferre
In Christum forti pectore nouit amor.

NICOLAI:

Nicoleos toti iacet hic notissimus orbi
Iacto intra clausas pauperis ære fores,
Venit ut in lucem, per se steter, atq; diebus
Non nullis infans ubera non uoluit.
Cūq; annis semper creuit uirtute, senexq;
Mortem obiit grandis gloria pontificum;

AMBROSII.

Vir grauis et sapiens iacet hac Ambrosius urna;
Magnum hominem examen quem fore dixit apū.
Is fuit infantis delectus episcopus ore,
Inq; crucem expansis occubuit manibus.

LVCIAE.

Grande syracosix decus et noua gloria gentis
Virgo sub hæc tumulo Lucia corpus habet.
Dū trahere hanc uellēt ad turpe lupanar amātes,
Tot iuuenum potuit nulla mouere manus.
Post picis, ac olei, resinæq; incendia, tandem
In guttur fixo reddidit ense animam.

STEPHANI.

O brutus hic faxis Stephanus iacet, inq; superna
Quem moriens uidit, possidet a ree deum.

INNOCENTVM.

His recubant pueri tumulis, quos abstulit heros
Impius, auferri dum sibi regna timet.

THOMAE ARCHIEPISCOPI.

Quem lucri interimi rex fecit amore britannus,
Hic cineres Thomas canturienfis habet.

SILVESTRI.

Pontificum supremus apex, et regula morum,
Hic sua Siluefter membra sepulta tenet.

CHRISTI.

Conditor hoc rerum triduū requieuit in antro,
Sospes adorato marmore lector abi.

EPITAPHIORVM FINIS.

EIVSDEM. L. PICTORII RHYTHMVS

AD ALBER. SAVONAROLAM.

Frustra mones Ierusalem,	Temone humanis cymbula
Vt se velit conuertere,	Solum confisa uiribus,
Quia cor induratum est,	In excos tandem scopulos
Nā quicquid martyr innocēs	Nullus, quā rūpat, modus est.
Vatesq; missus cœlitus	In mari nunc nauigia
In uerbo æterni numinis	Duo uidemus turbido,
Prophetauit Florentiæ	Vtrūq; uortex rapiet
Ad unū iota minimū	In profundum caliginis,
Adimpleatur opus est.	Sed utrum prius nescio.
Quapropter, cuius meminit	Neutrū spem suam posuit
Alberte tua pagina,	In cœlesti p̄sidio,
Quāuis nūc multa trāseat	Nō secus q̄ si nequeat.
Interrito pericula	In terris quicquā trinitas,

Potestasq; sit alia
Nulla, nisi quam cernere
Mortales queant oculi,
Datam ergo sententiam
Omnes possunt agnoscere,
Vocare uanum est igitur
Ierusalem ad ueniam.
Clamori parcas moneo,
Nam pridem iacta est alea,
Nos autem, q; credidimus
Clementis dei gratia
Iam prophetati martyri,
In arca simus memores
Perseuerare, fidei
Sanctæ muniti clypeo,
Et patientes omnium
Malorum quotquot uenerit,
Deuotiq; et assiduis
Durantes sine tædio
In supplicationibus,

Vt, cum p̄sens diluuium
Post renouatam ecclesiam
Sedarum prorsus fuerit,
Possimus in armenix
Excelsis tuti montibus
Habere tandem requiem
Desideratam omnibus.
In fine tamen carminis
Experiendum censeo,
Siquid prodesse ualeam
Obduratis in crinine,
Ierusalem Ierusalem
Dum tempus datur, obsecro
Conuertere conuertere,
Ne cor gerens impœnitens
Aeterno perdas obitu
Corpus simul et animam,
Ierusalem Ierusalem
Conuertere ad dominum
Qui salus omnium unica est.

FINIS.

Errata sic Emendentur.

In. A. q;sq; pleget, quisq; charra. 3. Maumethous, Maumethus. 3.
Compendia mater, matris. 4. heliconis honores, holores. 5. Vete
ri, ueteri. 8. Sufficier lacymis, lacrymis. 8.

In. B. fugentia membra, frigentia. 4. Qua memori, quam memo
ri. 7. Ac exerto, at. 8. fumus honore, funus. 8.

In. C. i scipite regis, i scipite. peepore, ppore. 2. strips, stirps. 4

In. D. Dilacerata iacet, iacent. 3. soeuas, seuas. 5. peopositu, pposit
tu. 5. hac lapidu, hęc. 5. Minimo illestis, illesti. 5. uirginitate. 5.

LODOVICI BIGI PICTORII FERRARIENSIS
LIBELLVS CAESARI ARAGONO
REGIO PVERO DICATVS

FOELICITER INCIPIT.

AVCA VAGABANTVR NOSTRA

PRÆCONIA MVLTA

LIVIDA MORDACIS DENTIBVS

INVIDIX.

Indolui humanis haud quicq̃ in rebus haberi,

Quod sine continuis hostibus esse queat.

Mensq̃ erat in ueterem reuocare pœmata cellam,

Atq̃ ubi ad extremum clausa tenere rogam.

Succurrit tyrela tux puer alme thalix,

Et fore nos tutos credimus eius ope.

Quem lacerant igitur critici, defende libellum,

Maxime Aragonæ Cæsar alumne domus.

Regia supplicibus soboles præstare fauorem

Debet, ob hoc Princeps numinis instar habet.

Et mihi ne regni miseram prætende ruinam,

Prostrato uirtus non iacet imperio.

AD LIONORAM.

Quod nusq̃ genuit natura prioribus annis

Supra eius uites esse putare potes.

Ergo noua cum te probitate, nouoq̃ decorè

Protulerit, qualem te Lionora canam?

Quod nequit ingenio comprehendì, parcere debes

Si fugio numeris id celebrare meis.

Quæ summum excedunt, maiore tacentur honore,
Est linquenda suis laus tua ponderibus.

AD RIZARDAM.

Hactenus angelicas nulli comprehendere formas
Concessum est, quod nunc omnibus ecce datur.

Quasi iter in speculo rerum simulachra uidentur,
Quas tamen haud ipsi conspiciunt oculi,

Non aliter Rizada tuos se præstat in ore
Cernendum nobis Angelus, o noua res.

O noua res, supra quæ modum mirabilis, et quæ
Digna sit haud solito semper honore colenda.

IVDICIVM DEL INSCRVTABILE.

Annibal uxorem gazasque viri optimus omnes
Perdedit, et duras semper habet chiragras.

Cinna tenet multas sub se rex pessimus urbes,
Fælicesque domi res habet atque foris.

Vnde sit hoc illudque petis, scrutabile non est
Vlli hominum summi iudicium artificis.

AD HERCVLEM STROZAM.

Musarum decus Hercules ligatos
Istic inuenies duos libellos;

Quid possis scio, quid uelim tacente

Me nouisse potes, memento uaris

Magni esse officium facere paruo,

O mi Stroza uale, uale, ualeque.

AD HERCVLEM ESTENSEM.

Si tuba, si cithara, si cymbala, tympana, cantus

Quæ cito uanescent, promeruerit aliquid,

Quid debet nunq̄ periturum epigrāma mereri?
Præsertim ad superas quod docet ire plagas.
Alcide nitrea mundo ambitione placere
Qui studet, admaones inscius ire parat.
O graue flagitium, quo dantur plura superne
Quæ homini, plus hinc ledere cæcicolæ.
Cum dat opes, pariter legem dat conditor orbis,
Qua possessorem mandat ali atq̄ inopes.
Quod tibi præceptū est, serua, nec differ in horas,
Nil sæpe in senio pœnituisse ualet.

AD LVCRETIAM BORGIAM.

Quos ego sum ueritus tibi consecrare libellos,
En tibi docta mei musa dicauit heri.
Sume libens, cultu quibus sint paupere, nunq̄
Laudari studui pumice nec minio.
Adde, quod haud fæco doctissima fœmina quærit
Sed quæ sint sensu cæmina plena graui.
Sume libens, fortèq̄ humilis metire poezæ,
Quando tuæ nullum est Borgia par pretium.

AD AMICVM.

Quos mea musa libros senioribus edidit annis
Mitto tibi antiquæ munus amicitiz.
Siquid eis inerit, doctas quod læferit aures,
Parce memor sensu sæpe carere senes.

AD OCTAVIANVM

SFORCIAM.

Magna fides, bene si memini legisse, meretur
Magna, nefas fuerit, si tibi parua neget.

Fac possim quodcūq; cupis, cœlestia regna tibi
Testor, erunt iuris res dominusq; tui.
Tantâ igitur ne sperne fidem, cui s'forcia summus
Rex faues astrorum, tu quoq; quæso faue.

AD GERMANICVM.

Dedecet, in paruis tibi qui famulatus apollo est,
In magnis solito cesset ab officio.
Grâde onus hoc nimis est, fateor Germâice, portat
Sæpe tamen, ceruix quod nequit, illud amor.
Pende quod hic sequitur carmen, quantiq; sit ede
Ponderis, in te uno nouimus esse fidem.

AD LVCAM.

Cômendo tibi Lucâ hominē sine nomine, causa est,
q; miseris nomen sæpe nocere solet.

AD SERTORIVM.

Nostra diu tacuit Sertori fistula postq̃
Extulit ad meritos te bona fors apices.
Nunq̃ illuc ausa est conscendere, quippe timebat,
Tut, piter in medijs ne rueret gradibus.
Si pateris, capiemus iter, cecidisseq; mihi
Corde feram, is quoniam laus tuâ casus erit.

AD MATTHAEVM.

Scrutati Matthæe sumus terrâq; frētūq;
Quærentes hominem, qui sine labè foret.
Proh dolor, inuentus tantūm fuit unū, et ille
Qui sit, adulari ne uidear, taceo.
Hunc tamen admoneo, caueat contagia, uisus
Summa habet innumeras se prope pernicies,

AD MARSVM.

Gloria si uera est proprios extollere uersus,
 Non habet ora tibi thespia Marſe parem.

EPITAPHIVM.

Quid ſim, ſi rogitas, cinis puſillus,
 Si quæris quid eram, uir et propago
 Scottorum, Annibalæq; me uocabant,
 Qui quæſ animo ſimulq; membris
 Ferme eſſem indomitus, ramen diebus
 Paucis febris iners tulit triumphum
 De me ipſo. O hominum uigor potes ne
 Tuto dicere præpotens ero cras.

AD HIPPOLYTVM.

ESTENSEM.

Multa animo uerſans errabam, nescio quali
 Auspicio ductus martis in antra fui.
 Flebat, et infaustis pariter Bellona querelis
 Detestabatur ſidera, fata, deos.
 Tanta ego in aduerſis miratus numina tinci,
 Quæ foret, optabam quærere, cauſa mali.
 Ille mei ſerutans animi penetralia dixit.
 In planctu Eſtenſis nos tenet Hippolytus.
 Erubui, timuiq; ſimul, cauſamq; popoſci,
 (Nomen enim proprii principis omnis amar.)
 Sic ait, immenſos ſubiicq; tuiq; labores,
 Poſſet ut in caſtris hic meus eſſe comes.
 En quo ſe uerit, ſed non ſibi ob ocia plaudar,
 Si meus haud fuerit ſponte, coactus eris.

AD ANTONIVM.

Antoni tibi Cæsar est daturus
Signandam tibi supplicem tabellam
In damnum comitis mei, ut relatum
Clam nobis fuit, obsecro, ut repellas,
Ne licem (ueluti cupit) perennem
Nugis efficiat suis, quod æquum est
Et iustum, fieri repente debet.

AD FLACCVM.

Fama canit sanctis te Flacce uacare libellis,
Cædere te neruis, esurjemq; pati.
Vendere laude breui est uxoridia summa labores,
Res quibus æternas promeruisse queas.

EPITAPHIVM.

Hoc Santes Hieronymus sepulchro
Mandauit cineres suos humari,
Qui, si longa hominum breuis ue uita
Pro uirtute foret dies perennes
Victurus fuerat, sacre supremum
Ut qui iam sophiz gradum tenebar,
Quod natum est semel, aut rude aut peritum,
Aut faustū, aut miserū, aut nouū aut uerustum
Nulli mitior aut seuerior mors
Sed cunctis eadem rapit uioraq;
Hæc quisquis legis, alligato cordi.

AD SAXVM.

Cantet iō circū me turba heliconia, canter,
Cantet iō, est ortus fons nouus, unde bibat.

Quod canit, en nostræ Saxus de gurgite uenit
Tefratur liquidis uersibus elicere.
Si magnum faciat pictoria fistula Saxum,
Non, ne suam hinc tollet cætera turba sitim?
Dic lector rogo, Borlii ne famam
Audisti ducis unq̄? et ut solebat
Virtutem colere? et uiros tenere
Summos? qui iacet hac graui sub urna
Ex illis fuit unus, ergo honores
Debemus cineri, uocemus umbram
Ad laudes, arabūq; ab orbe uectam
Arfuram segetem, huc ades sacratæ
Gentis Petre decus, libensq; sacrum
Paxens accipe, pluribus morari
Te nolo, ob merita ad polos iturum
Summus summæ homini spei reperto
Et summæ fidei atq; caritatis.

DISTICHON.

Sacratu*s* iacet hic Petrus, quia lege negatum est
Diuina, æternum uiuere posse aliquem.
AD CAESAREM RAG.
Quem dono tibi mittimus libellum
Si quando datur orium, precamur,
Pro solaciolo legas laborum,
Qui si forte nimis graues et esse
Nostris, uersibus impares putantur,

Sis saltem memor hinc erit necesse
(Quod pluris facio) optimi clientis.

AD EVNDEM.

Heu heu quod grauis est sacris iactura camenis,
Te premat assiduis fors uiolenta malis.

Si potes antiquos æquare et uincere uates,
Dum tua scyllis cymba laborat aquis.

Quis capere ingenio ualeat, si prospera dentur
Ocia musarum gloria quanta fores.

Auguror hinc aduersa breui cessura secundis,
Ne lateat longo tempore tantus honor.

Dura ergo, et temet serua melioribus astris,
Fælici uirtus sine carere nequit.

AD QUIDONEM.

Obtuleram phœbo cytharas, et plectra camenis,
Atque suam senio Guido dabam requiem.

Ecce (quod haud nequeo tamen intulare) coegit
Ocia me donum rumpere longa tuum.

Cum siquidem possem nullas persolvere gratas,
Et cuperem ingrati non subuisse notam,

Confagi ad solitas, quondam mea numina, musas,
A quibus hos paucos elieui numeros.

Guido uale, et noli (te dulciter oro) quietem
Amplius exhausti sollicitare senis.

Credeque iuranti, non munificentia nodis
Vincit in abruptis me tibi, sed probitas.

Fundati in solida durant uirtute sodales,
Sed ruit ex facili, qui fuit emptus, amor.

AD SAXVM.

Bis denos super edidi libellos,
 Qui possunt mihi vindicasse nomen,
 Quod nunq̄ (nisi fallimur) uetustas
 In mortem trahet omnium uoratrix,
 Vno Saxe tamen magis magisque
 Musarum endecasyllabo tuarum
 Aeternis mea laudibus thalia
 Rassis per geminos feretur axes,
 O felix nimis et nimis poema,
 Sed felicior auctor, o deorum
 Vis ingens hominem creasse talem.

EPITAPHVM. DA

Quos tristi et leto mors abstulit omine, manes
 Julius hic natus, Paulaq; mater habent,
 Tristi inq̄, quoniam rapuit sacer ignis utruq;
 Ante diem, leto q; periere simul.

AD OCTAVIVM.

Miraris (teor) in tuos honores
 Nostras Sforciadum tacere i musas
 Octavi decus, heu nimis maligno
 Astro sum genitus, malisq; fatis,
 Totam uerbis in sacris iuuentam
 Expendi et senium, et tamen negatur
 De te pro meritis mihi facultas
 Cantandi, ualeant fides, lyraeque
 Et plectra, atq; helicon sua putabam
 Vates omnia fictione posse,

Erravi, tua namq; maior omni est
Virtus carmine, et admonet poetas,
Ne quantum prius efferant se in altum.
AD ANGELAM SFORCIAM
Horruit, et detata simul fuit Angela per me
Pieris ad laudes sollicitata tuas.
Pondus enim rerum, quantas non audit unquam
Ipse helicon, uatum corda timore replet:
Spes tamen hinc summi me consolatur honoris,
Si fuerit tanto uis mea par oneri
Nunc uersu experiar solum libethridas uno
Angela ut est hominum prima, erit et superuni.

AD SAXVM

Quæ quodcumq; uolunt, stilo loquuntur
Priscis uariis elegantiore,
Musæ Saxe tuæ Angelam beatam
Testantur, q; eam meis libellis
Illucescere fecerim per orbem,
Erras, illa meis dedit camenis
Majores hyperionis lucernas
Splendore, hic etenim nequit deorsum
Et sursum pariter fugare noctem,
Illa perpetuus dies ubiq;
Clarescat, faciunt cupis ne famam
Aeternæ tibi uindicare lucis
Fac, ut nulla tuos lares papyrus
Cui non hæreat Angelæ uenustas,
Ausit suffigere, hæc facit poetas.

Cantata alrifonos, relicta rauēds.

AD CINNAM.

Promittis gazas nobis, promittis honores,

Quicquid habes, iurans asseris esse meum.

Ni tibi pollicitis pro tantis Cinna rependam,

Da nucleum, nucleis plus mihi carus erit.

Ficto animo faciem male respondere uidemus,

Mens cum fronte duplex fœdera nulla tenet.

IN HERCVLIS STOZAB NECEM.

Tetra nimis supraq; modum crudelia nostra

Tempora, proh facinus, Strozarum gloria uates

Ille inq; uates quondam mirabile in antro

Monstrum aganippæo cōpluribus obrutus armis

Vitam exhalauit, pudeat tam grande tulisse

Sidera flagitium, et tanto assensisse sorores

Lanificas damno. fallor ne? an uera fatebor?

Has uari simul et cœlum inuidisse? q; astris

Vitam hominum magis illustrem reddebat, et atræ

Immunem mortis, ut carminis, ecquid olympi

Arbiter ignoras hæc nostra? potes ne teneri

Quin adeo horrendum scelus ulciscaris aperto

Supplicio? semper ne feres? ut fœmina uirq;

Non intellecto uindictæ horrore supernæ

Audeat impaudas laxare licenter habenas

Criminibus? quātū passim et ferme omnibus hōris

Conspicimus fieri? quo te rapis? effuge, quo uis,

Ipsa licet fugias extra confinia mundi

Inq; imis erebi detur latitare cauernis,

Te deus inueniet scelerum ultor, et eruet inde
Quoq; magis pœnam tardauerit, hoc magis in te
Szuier, et lenta multaberis acrius ira.
Scilicet immensus tam digno in funete questus
Et procerum et plebis penetrabit inaniter auras
Aethereas / lacrymæq; nihil cœleste mouebunt
Iustitium / satis est nimiumq; superq; uacatum
Dei superi, trifidas picea in fornace sagittas
Ponite. et innumero succendite / sulphura folle.
Plectendum grauius crimen grauiore flagello est.
Me miserum, unde meis uox pœdula faucibus hæsit
Impia decrerã plures in uulnera chartas
Inq; hominis uix credibiles contexere laudes,
Sed me destituit uirtus, pipleaq; fontes
Turma mihi mœrore sui detraxit alumni,
Exequiisq; uacat, florentiq; aurea myrtho,
Atq; edera, et lauro, certatim bustra coronat.
Taleq; (si memini) aut simile est in marmore carmẽ,
Herculis hic Strozæ est tumulus, posuere camenæ,
Seq; simul condi non posse, deasq; fuisse
Sese adeo genitas doluerunt, cætera rerum
Pondere non studui cõprehendere, quippe uidebam
Humanæ non posse capi scrutamine mentis,
Attamen id recolo multum aduertisse diuq;
q; quicquid dici de uate uiroq; probato
Vel in uisa referente potest, uel apollinẽ magno,
Versibus insertum fuit, o immitia fata,
Quantus erat ciuis quantusq; poeta futurus,

Sospire si uira proprios uenisset ad annos,
Quis patriam huic tenero commissam credat in xuo?
Rectaque consilio foris esse domici secundo
Omnia, et inuidia populum praestare fauente
Obsequium iuueni in uotis habuisse? quis acrem
Et facilem potis est attingere carminis usum?
Seu lituo caneret, cithara seu luderet, extant
In rerum modumenta fidem, quae nulla uetustas
Destruet, et metuat mordax attingere liuor,
O quondam dilecte uiris dilectae puellis
Sed nunc flende, quibus uideo te sordibus esse
Pollutum? secuit quis guttura cantibus olim
Aemula cigneis? quo percussore sinistra
Dextraque mellis suas nequeunt intendere chordas?
Nec rabidas de more feras mollire? nec alros
Sistere torrentes? nec tollere libila uentis?
O facies, tua quo species aufugit? et illa
Resplendens oculorum acies? illudque serenum
Fronis, et ambarum candorque ruborque genarum?
Vidi ego diuisos crines a uertice, humique
Vndique dispersos, totus quos uiderat ante
Saepe coronatos helicon diademate, quale
Ferre sacrosanctis consuevit apollo diebus,
Hoc ne illud caput est sedes antiqua Mineruae?
Ore ne credibile est (ut fama ferebar) in isto
Eloquii uim Mercurium ostentasse? uiderur
Aspectus remouere fidem miserabilis, heu heu
Cernite quae turpes nunc sunt in pectore plagae,

Virtutum quod erat morumq; sedile, deique
Templum ingens, o spes hominum quantum estis inanes,
Discite terrenis nil fidere rebus, et ire
Has fumo in nihilum tenuiq; fugacius umbra
O breue et instabile, et miserum, quod uiuimus, xui,
Flos uelut in pratis caro deperit, ecce iuuantem
Quem super humanum decus imperiosa creatrix
Rerum opifex natura polo et mirantibus astris,
In cineres iacet actutum soluendum; et orbis
Quem sperabamus lumen fore, huc, eb omni
In subitas rediit lux inde exorta tenebras,
Namq; licet satis ampla foret nulliq; secunda,
Lucebat tamen exigua collata futura
Lampade, et æquarum nocti potuisset opacæ,
Durus ero, dignusq; nota, si Barbara fletus
Infricero cohibere tuos, iactura mariti
Haud leuis est, nec de facili medicina recentes
Consolidat plagas, tamen ut modereris acerbum
Fragi animo uulnus tibi consulo, teque referes
Filiolæ, tibi finge precas hanc fundere, teque
Per patris et caræ sanctum genitricis amorem
Orare, ut lacrymis parcas, et corde dolorem
Oppresso excuisse uelis, hæc coniugis ora
Et gestus referet ueteris solamina curæ
Adde uiri fratres consanguineosq; potentes,
Ille loco natæ te diliget, ille sororis,
Hic te eum dominam, matrem alter habebit, et omnes
In te una atque tua sua munera prole locabunt.

Forſitan expectant Strozarum in ſcēmata multū
Rhetorico de more meas prorumpere muſas,
Hæc ſatis auguſto noſter deſunctus honore
Ipliuſq; paſer Titus indelebile nomen
Et decus æonidum celebrarunt, turpe putauit
Quod nequit augeri, numeris tentare puſillis,
Riſus quippe foret, ſi pondera ferre gigantum
Pumilio uelleſt, bona dicite uerba quirites
Aeternūq; uale, noſtris pro uiribus iſtas
Inferias dedimus tumulo, maiora poetæ
Maiores monumenta tuba maiore rependent

EPITAPHIUM.

Stare diu ſummos apices non poſſe ſepulchri multus
Herculis hic Strozæ caſus atrox docuit.
Altius hunc phœbus parnaſi rupe leuarat,
Deiecit ſubita mors truculenta manu.
Diſcite mortales ueſtris nil fidere rebus,
Quærite, quod nulla ui ruit, hoc deus eſt.

DISTICHON.

Herculis hic Strozæ cinis eſt, thus urite uates,
Ymbra etenim phœbo par habet imperium.

AD PAVLVM.

Quæ modo Paule ſequi caſtra incœpiſſe uideris,
q̄ ſint militibus pernicioſa ſuis.
Vt puto pentamerro liquido monſtrabitur uno,
Ocia diuinitus iugiter odit amor

CHRISTVS CRUCEM BAVLANS.

Si uideor iuuenis, ſummus decôr obruit annos,

Et solitam excusat pœna brevis speciem?

AD SFORZAM.

Siquis in aoniis aggressus rupibus unq̄ est:

Intrepido grandes pectine materias;

Ille ego sum (locix quod dixerō pace cohortis,

Ius aliquid per se musa senilis habet)

Sed nunc Sforza tuis in laudibus hæreo, et utrum

Aggrediar, longis consiliis opus est;

BELLICA MACHINA.

Quo fugis, attingam quo fugeris, una salutis

Spes datur, Alphonſi confugere in gremium.

ITEM.

Sursum Iupiter intonat, deorsum

Nos Alphonſi opus, hunc timere debet

Terra, illum polus, æqua ut est potestas.

ITEM.

Martis honos ego sum, simul et gratissima paci,

Vincit enim nostra mars ope, paxq̄ datur;

ITEM.

Vix sonus exiuit, glans ærea diruit arcem

Quam petit, et quicquid contra habet ulterius!

ITEM.

Vulcani me quisquis opus putat, errat ut artis

Inscius, Alphonſi sum labor, hinc decor est.

EPITAPHIUM.

Herculis hic Strozæ dum conderet ossa mariti

Barbara Taurellæ gloria gentis ait,

Care uale coniunx, siquâ prece fata mouentur,

Claudet et hæc cineres ocius urna meos .
Dixit, et hic posita est, et secum forma pudorq;
Cūq; uiro æonii turma nouena chori.
Qualiter in uita unanimi requiescite manes,
Dulce olim latio nunc decus elysii.

AD AMICVM.

Cum pridem obtulerim senex cæmenis
Et plectrum, et citharas, sacrāq; laurum,
Respondebo breui tibi tabella,
Casus me miseret tui, sed horror
Te, quantum ualeo, feras quieto
Durum pectore carcerem, uel isq;
Quod uitare nequis pati libenter,
Sic omnes leuius premunt labores.

EPITAPHIUM.

Urna, ubi sunt cineres, breuis est, uirtutibus intus
Clausi hominis minimus terra fretūq; locus.
Astra supergressæ sunt, et (nisi fallimur) astra
Angustant, cedant numina. Saxe faue.

EXCVSATIO IN LIBELLVM

DE VITA CHRISTI.

Forfan, ut incultum de uita et dogmate Christi
A multis nostrum corripietur opus,
Huic ego pægaseis insueta uocabula nymphis
Inferere, haud magnum sum ratus esse nefas .
Dicendiq; modis, quos pagina sacra frequentat
Pieris utendum censuit esse mea.
Respondere suis debet liquor euchiis uuis,

Et propriis pomum quodlibet arboribus.
Humor aquis, ætus flammis, radicibus herbæ,
Atq; suis pariter sermo uoluminibus.

ENDECASYLLABVM.

Siquis, q̄ facili stilo libelle
Descriptus fueris, nota putabit
Te dignum, fer eam libenter, ut quam
Plus laudis tibi nouerim daturam
q̄ probri, siquidem explicare nescit
Conceptus animi poeta durus,
Ipsiusq; ideo solet tabella
Filo, ceu labyrinthus indigere,
Et, quod turpius est, frequenter illud
Totum soluitur exitu latente.

AD SAXVM.

Nostræ, dum canit Angelam, thalix
Miraris numeros simulq; sena,
De te falsa tuisq; de cæmenis
Sun præconia publicata passim,
Vos per prata uidelicet sororum
Semper thespiadum deambulare,
Si uerum id forer, Angelam bicorni
Scires præpositam fuisse monti,
Vniusq; sacros manus per eius
Haustus castalii dari poetis,
Si uis Saxe tuas reintegrare
Laudes, aut modulos meos fuisse
Dic præmateria nimis pusillos,

Aut plectris dominé meis fauenti
Fac totum, quotus est, feras honorem.

AD PAMPHILVM.

Dignius esse nihil puto q̄ seruire. nec unq̄
Inde aliquis potis est me reuocare labor.
Et tamen aduersos habeo plerūq̄ trucesq̄,
Quicūq̄ obsequiis praxualuere meis.
Pugna noua est certare probris et laudibus, ira
Miti animo, furto munere, felle, fauo.
Quæ possunt nosci, fama est te noscere, credam
Pamphile, si dices, hic iocus unde uenit.

AD VITVM.

Offendit stomachum tuum cothurnix,
Hoc pro me genus alitum tenebo,
Gallinx teneros fatiscq̄ pingues
Pullos, gloria uitte sæculorum
Nostrorum, tibi mittimus p̄cantes
Et morbi dominum et salutis, ut det
Talem muneribus meis uigorem,
Ut cum cæperis esse, sentiantur
Vires restitui tibi priores,
Q̄ si contigerit secus, memento
Aduersis hominem magis probari,
q̄ cum fluctibus euolat secundis.

AD SAXVM.

Nunq̄ ego castaliis debere negabo puellis,
Me siquidem in studiis erudiere suis.
At tamen ignoscant mihi nunc mea iura tuenti,

Defendi propria uel nece debet honor.
Se nostro affari spiramine Saxus et inde
Asserit in sacros numen habere modos.
Ergo nouos agite o uates gufrate liquores,
Forſan hyantheas deſtituetis aquas.
Nunq̄ errans homines docet experientia rerum,
Quid minus et quid plus utilitatis habet.
Nec uolo, de tanta me quiſq̄ laude notarit,
In cauſa eſt Saxus, non ego, ſi infatuor.

AD GERMANICVM.

Forſan ut hauđ ſolituſ infatuor Germanice muſis
Tranſuerſo feriet ſcita caterua ueru,
Quicquid in antiquis reperitur uatibus, illud
Non ne aliquando nouū teſte helicone fuit?
Forte meis quandoq̄ fidem piplea libellis
Turba dabit, nulla eſt res ſine principio,

AD LEONEM.

q̄ cito diffugiant, quoſcūq̄ tenemus, honores,
Forma, ualitudo, ſtemmata, robur, opes,
Quæ Leo ſunt lapſæ, capies examine rerum,
Quæ bona, quæ mala ſunt, cernimus hoc ſpeculo.

AD SAXVM.

Non hauſtus medicæ ſaluber undæ,
Non febris, nec inertix ligamen
(Ut uerſus referunt tui) ſed index
Summæ in nos reuerentix pudor te
A cœna retinet mea remotum,
Contra Saxe tuæ profeſſionis

Ius sanctorum facis, hinc fides tabellis
Nulla est danda tuis, solent libenter
Vates dulcibus interesse mensis,
Quin illas studio sequuntur omni,
Nec sane uitio gulositatis,
Sed desiderio suos canendi
Conuiuis modulos, ueni uolacq;
Musarum rogo sarcinis onustus,
Lugubres sine te dapes uidentur.

AD SCIPIONEM.

Nos tram adeo differs absoluere Scipio litem,
Ut doleam primo non periisse die.
Quid precor expectas? forsan ne precantia uerba?
An magis aurifera dulcia dona manu?
Rumpe moram, seruetq; suas astra bilances,
Seruato potius perdere iure uolo.
Vincere qui mauult precibus seu munere causam,
Quam ui iustitiae cedere, mente caret.
Quid iuuat amissa gazas acquirere fama?
Atq; anima? ante oculos hoc tibi pone uitrum,
Multas et grandes ibi res speculaberis intus,
Corporea cerni quae nequeunt acie.
Quicquid es acturus, speculo si lucet in isto,
Fac te operi accingas, sin minus, abstineas.

AD SAXVM.

Dum nos Sforcigenae Angelae decorem
Et lenes canimus grauesq; mores,
Immensum tibi carminis stuporem

Maieſtas mouet, et lapis uideris
Effectus ſine uoce et abſq; ſenſu,
O q̄ Saxe tuæ diſerte famæ
Reſpondeſ male, quippe te putabam
Inter laurigeros duceſ priorem,
Laus eſt nulla ratiſ, ſed eſt regentiſ
Euaiſſe truceſ maris procellaſ,
ſum lignum citharæ, Angela eſt magiſtra,
Quod non hæc potiſ eſt dare adiuuamen
Cui uult in modulòſ lyra canendòſ?
Seu grandi lituo? aut graui corburno?
Quantòſ p̄xgaſideſ nec audierunt
Noſtro tempore nec uetultiore,
Quod cum te lateat, poteſ negari
Cirrxi bonuſ eſſe cultor horti.

DISTICHON.

Deſiccor totiens tibi cõmendare libelloſ,
Malo, de hinc ſubeat bibliotheca pyram.

AD SAXVM.

Vade uerecundiſ pro maieſtate poetæ
Greſſibuſ ad Saxi pagina noſtra laeſ.
Herculiſ ad cœnam dic aonidũq; uocariſ,
Herculiſ una etenim eſt aonidũq; domuſ.

AD SERTORIVM.

Cum multum tibi debeam, uolebant
Ad te pierideſ meæ canendum
Lentaſ pectine temperare chordaſ,
Sed noſ ſarcina terruit, fatenti

Delictum bona pars solet remitti
Pœnarum, hinc mea subleua parumper
Terga, et quod potis est rudis thalia
Vatis reddere non pecuniosi,
Pro summis rogo gratiis capessas.
Ac ne me chely blandiente credas
(Vt mos aonii est gregis) iocari,
Iuraris clarii dei coronis
Quod noui facio palam, poetas
Quorquor cirra docet tuas pauere
Laudes uersibus aggredi, necesse est
Sertori, tua se colat Minerua.

AD MAXIMIANVM.

Innumeris animam sædauī sordibus, et me
Aeterno dignum supplicio fateor.
Has tamen ut facili capias ꝑcor aure querelas,
Mœstaq; te moueant supplicis ora rei.
Horreat undanti saniem tractare Machaon
Vlcere, nunq̄ aliquam sentiet xger opem.
Diuini in miseros uerus zelator honoris
Non habet auditum Maximiane grauem.
Ergo ades, et tanti curam cape uulneris oro,
Plaga abigens hominem sub fryga non leuis est.

AD SEBASTIANVM.

Quis nunc audeat o Sebastiane
Summi iustitiam dei negare?
En q̄ præpete perdidit ruina
Agros Pompilius, diebus ante

Qui paucis spoliavit impotentes
Vicinos laribus bonisque cunctis,
Felix qui proprio quiescit asse
Contentus, uolucris rapax in alis
Os semper tenet anxium leuatis.

DISTICHON.

Vt nubes aequilo flatu, sic iuris amator
Rex scelus aspectu dissipat omne suo.

AD VIGONEM.

Cras uiuam bene dicis usque et usque,
Cras nunquam tamen istud enitescit,
Debent Vgo rosæ legi recentes.
Fert damnum mora sæpius paratis.

DISTICHON.

Supplicium mentes aperit, res prospera claudit,
Elige, utrum mauis desipere an sapere.

AD OCTAVIUM.

Me norim licet optime fauori
Erga me chelyn et fides, et arcum
Et uoces nimis impares habere,
Nolo propterea tamen tacere,
Quisquis, quod potis est, facit, meretur
Laudari, citius negabit orbi
Titan lumina, quam tibi recussem
Octaui dare cælicos honores.

AD SISTVM.

Quicquid opinaris, loquerisque facisque, nefandum est,
Inque animo est nunquam poenitusse mali.

Inq̄ dies cœlum tamē arriderē uidem̄s
Plus tibi, teq̄ rota prosperiore uehi.
Prosequere et gaude, procula me Siste recedāt
Quæ dolor xternus gaudia subsequitur.

AD SAXVM.

Cum respondeat atq̄ cōmodetur
Momentis tua singulis Minerua,
Ingenti teneor stupore Saxe,
Saxorum (nisi fallor) huc et illuc
Haud natura potest habere motus,
Tu serpentis habes reflexiones,
Et plures sine fine, fles, cachinas,
Ieiunas, comedis, calescis, alges,
Blandis uteris acribusq̄ uerbis,
De terra, aere, fluctibusq̄, et igne,
Deq̄ orci loqueris poliꝫ campis,
Quod uis deniq̄ centies in hora
Quin immo icru oculi, uelut requirunt
Res, mentis loca corporisq̄ mutas,
Ne fiam uereor stupore Saxum.

AD CAROLVM.

Ex uirtute solet quandoq̄ superbia nasci,
Sed Titus ex stupro mollicieq̄ tumer.
O scelus inferna dignum fornace, putas ne
Offendi grauius Carole posse deum?
Quid nam aliud ceruix hominis resupina nefandi
Fulminat, et reboat, quid, nisi in astra minas?
Cœlicolæ aut fugiāt, aut istec mōstra flagellent

Quæ mōra supplicii deteriora facit.

AD AMICVM.

Donas largiter omnibus sorore
Excepta propria, putans teneri
Nil te illi dare, sic licet pudica
Et paupercula, rem scies sepultus
Cum iugi (timeo) et graui dolore.

AD MED. CARD.

Summa tuæ probitas uiræ, non alta galeri
Sella rubri seruum me facit esse tuum.
Inq; huius tibi seruitii indelebile pignus
Decantata noua carmina mitto lyra.
Quæ tibi si noro placuisse tuisq; poetis,
Forte breui dabitur tempore maius opus,
Interea Medice princeps celeberrime gentis
Fama uale natum te memor esse hominem.

AD FRANCISCVM.

Peccatum (mōneo) tuum negare
Ne Franciscæ uelis, loquuntur illud
Vultus, frons, oculi, manusq; raro
Mens infecta potest foris taceri.

AD SABBAVDIVM.

Siquis collibus ausus in iugosis
Parnasi fuit arduas et amplas
Res attingere, me puto secundum
Haud ulli esse (sed his uelim poetæ
Dent uerbis ueniam, senex licenter
Vates sæpe potest loqui, suisq;

Applausisse modis)ramen tenetur
Nunc anceps mea pieris,timetq;
Pondus laudibus in tuis ferendis,
Quare si moror,imputare noli
Sabbaudi mihi?quis ualet timori
Frenum ponere? maxime periculum
Cum se offert oculis palam uidendum?
Ne me sternat onus,prius diuq;
Sunt oracula consulenda,quanta
Sit de rupe sacrx ruina cirrx,
Describi haud facili potest auena.

AD SERTORIVM.

Iam mea musa potest animo dormire quieto
Lxtaq; secura pleetra mouere lyra.
Nos etenim accepit Sertorius ille tuendos,
Quem decorat summis Iulius officiis.
Iulius in terris alter dominator olympi,
Clauigerum moderans nauiter imperium.
Adde(quod haud minimi facio) Baptista fauorem
Pollicitus largo pectore scriba suum est.
Baprista ausonix non infima gloria lingux
Normaq; fanensis primaq; fama soli,
Terra inimicitias contra me iuret et xquor,
Cuncta tua vineam plia tutus ope.
Inq; aciem phœbus uel calliopea patentem
Me uocet aonia,quin et uterq;, tuba,
Non minus aggrediar lxtus certamina, q̄ si
Cum grege pygmæo bella gyges habeat.

Expectare nos hos heliconia numina cantūs,
Tu modo Serrori lingua animoq; faue.
Deq; tuo liceat doctos haurire liquores
Fonte mihi plenis ad labra summa cadis.
Entheus haud siquidē furor est aliunde petēdus,
Siquis auet digna te celebrare lyra.
Sit satis his operi nunc præluisse futuro,
Maxima sunt longa præmeditanda mora .

AD SAXVM .

Vt scribis, lapis effici uereris
Nostri dulcisona manu Vicentii,
Ac nostros ideo fugis penates,
In falsa tua mens opinione est,
Quin hoc sæpe silex sonante uentis
Ad cantus uolat ocius canoros.
Hunc iuxta sedeat Medusa, Saxis
Cernes duriciem suam remitti,
Ne fias igitur nihil timeto
Saxum Saxe, sed est magis tenendum
Si Saxum fueris, statim futurum
Hinc te flexibilem tenerimūq;
Ad nos ergo gradu ueni citato,
Te desiderat uxor et maritus,
Nec non tota cohors domus, et ipsa
Te symphonia mæret exulante ,
¶ Si nolueris uenire, Saxum es .

AD FLAVAM.

Quicquid agis, nullo conditur Flamma rubore,

Non aliter q̄ si saxea tota forēs.

Vnde quid est mirum tua si cōnubia cuncti
Diffugiunt: nemo nubere uult lapidi.

AD SAXVM.

Quod nos tris tribuis, magis referri
Debet Saxe tuis diserte musis,
In duros etenim tuo lapillos
Vertuntur modulamine audientes,
Capto lumine, perditosq; sensu.
Quod si forte neges, ueni et uicissim
Cantemus, scio me statim uidebis
Saxum, Saxe comas habes med usq;
Saxusq; ut reor inde nominaris.

AD LAZARVM.

Cum lubet aonias ad plectra uocare sorores,
Cura tibi est alta cuncta referre ruba.
Lazare quanto uis extolle sonore libellos,
Non probo, quæ sensu Calliopea iacet.
Quæ numeros pictura suos obseruat in omni
Parte uel exigua, pluribus illa placet.
Non ita quæ a se cito et studioso innixa colori
Se fouet, esca suum debet habere salem.

AD CAESAREM.

Quæ nobis dator omnium bonorum
Largitur propria benignitate,
Dum nobis ea Cæsar arrogamus,
Ventis hæc pariter damus ferenda.

AD ALEX.GVARINVM.

Seu uis grandisona tuba sonare,
 Seu uis ludere leniore plectro,
 Seu fari cupis in stilo soluto,
 Semper, seu fuerit gelu uel xstas,
 Seu nox turbida, seu dies serenus,
 Totas in numero habes camenas,
 Quare te per aui patrisq; magnas
 Oro pieridas Guarine sacri
 Fontis gloria prouocare nolis
 Ad certamina nos gregem pusillum,
 Aut conuentio fiat, ut uicissim
 Tu solūmodo uersibus duobus
 Nos, quotquot uolumus, queamus uti,
 Quin nos hoc etiam modo rimemus
 Aut pelli aut oculis uel his et illi,
 Da nobis rogo et oro cōmeatum,
 Vitandus locus est periculorum.

AD LINVM.

Te quia desipere et natum leniore cerebro
 Conqueror, accusas me Line tabe odii.
 O mala fors hominum, qui singula uerba sinistris
 Semper amicorum sensibus accipiunt.
 Quis tibi cū lucris modus est? nonne esse furentis
 Dixeris ex potu multiplicare sitim?
 Desine diuitiis inhiare, fatebimur esse
 Insuperbum præ te Socratis ingenium.

DISTICHON.

Commendare suas proprio res Carole fratri
Præsertim quociens sæpe fit id, furor est.

AD PRAESULEM.

De nostris quid ais diserte præful
Musis, prægaseo carent furore,
Noui, si in reliquis probas, sat hoc est.

AD HERNICVM.

Si quibus ornaris uirtutibus Hernice, uelles
Carminibus uatum tora referre cohors,
Ante peragrato decies transiret olympo
Signa per astriferi sol duodena poli.
Haud facile ignotas parnassi in uertice laudes
Attigerit digna calliopea lyra.
Quæ noua materia est, etiã noua plectra requirit,
Hæc mihi sunt aliqua perficienda mora.
Interea quoniam, sua qui bona derexit, hostes
Elicit ad furtum, sæpeq; perdit opes.
Fac teipso sis teste tui contentus honoris,
Hydra sub applausu perniciofa latet.

EPITAPHIUM.

Tassonus iacet hercules sub ista
Saxorum strue raptus ut potenter
Astræx comes hunc gubernet orbem.
Qui pridem sine legibus minatur
Grandem (proh hominum pudor) ruinam.

IN CHERILVM.

Quæ mea de Cherilo quæris sit opinio, dicam,

Mentem hominis quis sepius error agat.
Vel neq; regna poli neq; subterranea credit
Esse, uel humana bellua sub facie est.
Nam quæ sæcla hominē noua uel seniora rulerūt ?
Qui minime sælix, si queat, esse uelit ?
Attamen hic omni studet arte miserimus esse.
Cum plures querat semper anhellus opes.

AD ANGLICVM.

Seu titan aperit, seu nox tegit Angliæ terras,
Semper oles ueteris cœtica uina cadit.
Inscius acceleras gelidæ succumbere morti,
Inuitaq; tibi bulçã paras lacte si.
Spes tamen, ut uiuas, superest in clade propinqua
Vnica, clitorix scilicet haustus aquæ.
Forsitan hoc dices priscos finxisse poetas,
Vx tibi, sic igitur nulla relicta salus.
Ergo uale, longũq; uale, taliq; sepulchrum
Carmine signari, si placeat, ante iube.
Anglicus hic situs est, temetum præponere uiræ
Vt studuit, celeri raptus ita est obitu.
Pampineis tumulum ramis ornate, merũq;
Fundite, credibile est, umbra siti pereat.

AD SIMONEM.

Te fatis genitum putas benignis,
Applaudisq; tibi Simon, q; addis
Gazis quotidie nouas uerustis,
Heu quot fallit opum libido, mente
Absentissimus omnium uideris.

Nam quid tam stolidum? magisq; probro
Dignum? q̄ quotiens minus uiarum
Reltat, plus hominem uiaticari?

AD MAXIMIANVM.

Tota suas doctæ uires academia cirræ
Colligat in laudes Maximiane tuas
Pondere se rerum uinci testabitur. atq;
Mente oneri lxta succubuisse feret.
Inuidiam cogit uirtus præstare fauorem,
Quin et sæpe facit, dulciter hostis amer.

AD ALPHONSVM

GVARINVM.

Qui bene uult laudare hominē uirtutibus amplū
Pluribus utatur uersibus hic opus est,
Pagina præsentis cum sit uitiōsa libello
Longa Alphonse, tuum distichon istud erit,
Calliope phœbusq; tuis in laudibus omnes
Expediant chordas, carmine maior eris.

AD PHILETVM.

Cum nullo tua uis loquatur uxor,
Et clausam retines eam, uetasq;
Ne celsam propius quidem fenestram
Accedat, quid agis Philete? semper
Mentes plus inbiant magis negatis.

AD LINVM.

Aestiuas uincis Line garrulitate cicādas,
De propriis quotiens carminibus loqueris.
Aetoliis urbem quidam testantur in oris

Esse, ubi uox generi nulla sit huic uoluerum.
Nunquid ibi credis tua lingua raceret, earum
Si tibi naturam dei superi dederint ?

AD BAPTISTAM.

Nostrorum desles mores Baptista dierum,
Nullaq; non gemitus obstupet hora tuos.
Parce piis lacrymis nec opem præstantibus omnes
Ut celebres fiant, crimen in acta ferunt.
Vsq; adeo sanctis hodie de legibus actum est,
Seruet ut has si quis mente carere putent.

DISTICHON.

Cum laceret duris te turba domestica probris,
Mutari in ceruum Ladisilae caue.

AD FLACCVM.

Ad minimos metuis strepitus, ad lumina, ad ūbras,
Inspectaq; tremis ceu periturus aqua
Et tibi nil prodest adamas, quia nulla timores
Flacce medella leuat, quos mala uita facit.

AD LYGDAMVM.

Filius ægrotat pridem tuus, utq; ualere
Is queat, expendis Lygdame quicquid habes.
Sed caue, ne genere in morbi podalirius erret,
Ne ue puer nympham uiderit inter aquas.

AD BARTHOLOMAEVM.

Si dominæ est ancilla tuæ suspecta puercq;
Aequo animo (moneo) Bartholomæe feras.
Cum fuit ortus amor, partu (nisi fallor) eodem
Prodiit in superas zelotypia plagas.

AD ALEXANDRVM
GVARINVM.

Cum totiens phæbo doctisq; sororibus arma
Militæ obtulerim docte Guarine mex
Miraris, cur sponte eadem tam sæpe resumam,
Falleris, id siquidem dextra coacta facit.
Nec causam inspicio, cirræ penetralia nostri,
Erue, quæ latent, forsitan inuenies.

AD LEONELLVM.

Si tibi (quod multi referunt) nunc esse uidentur
Carmina terpsicores paruisonora mex,
Nil tibi (ceu forsitan credis) succenseo, nanq;
Iugiter haud eadem res Leonelle placet.

AD IUVENEM.

Nil iuueni peius, nec plus damnabile quicq;
Esse potest, q̄ sint lectulus, umbra, iocus.
Sic nulla suffulta uenit uirtute senecta,
Collige, dum florent tempora uerna, rosas.

AD CAESAREM ARAG.

Q̄ mea musa tibi placeat, nihil inde superbit,
Nec se ideo dignam Cæsar honore putat.
Nouit enim, q̄ fallat amor, pulchrumq; uideri
Turpe quod est faciat, miteq; quod furor est.

AD GVASPAR.

Desine de nostro maledicere Guaspar amico,
Sum contra sotios surdus in opprobriis.
Non cedit leuibus pylades nysus ue susurris,
Læditur haud ullo uulnere fidus amor.

AD VGONEM,

Pieridum numos optas magis Vgo mearum,
Quæ ueterum grandes quos cecinere tubæ.
Vnde sit hoc, miror, nisi quæ plus tollere iusto
Res studet, illudat garrula fama mihi.
A nobis modulos potes expectare canoros,
Edere si fructus plantula sicca ualer.

AD CAESAREM ARAG.

Nolo tuas animi dotes nec corporis artes
Eximias nostrum testificetur ebur.
Carmine sunt Cæsar maiores quodque patenti
Sole magis notum est, nulla ope testis eget.

AD SFORCIAM.

Perpetua emeritos donare quiete iugales
Phœbe potes, nobis sol nouus ecce datur.
Continuam siquidem terris concedere lucem
Non interposita Sforcia nocte ualer.
Somne papauereis comitate soporibus istine
Effuge, subque nigro, si placet, orbe late.
Nil homines posthac semper uigilare pigebit;
Iugiter ut liceat tale uidere iubar.

AD ANTONIVM.

Candida quod loquitur placet, et quæ spirat odore,
Quod damnat damno, quod probat ipsa probo,
Forsitan infanus uideor tibi, nescio quid sum,
Nulla sit Antoni candida, nullus ero.

AD MAXIMILANVM ANGELA SF.

Non frustra nomen sortite fauentibus astris

Sforciadum salue Maximilane dectus,
Aethereas fœdus tecum firmasse cohortes
Possumus ex gestis elicuisse tuis.
Gratulor ob futos nuper tibi fortiter hostes
Et deuicta tua fata sinistra manu.
Atq; ego deis pariter meritas ago cernua grates
Parua licet generis stirps tamen una tui.
Tu modo ne laudum specimen cômune tuarum
Esse etiam nobis erubuisse uelis.
Non mereor, fateor, fac sis memor, unde litatur
In toto magnis iugiter orbe deis.
Nempe q̄ indigni qui sunt, diuina potestas
Muneribus dignos efficit esse suis.

HEXASTICHON.

Quo celerât p̄ceres / rapitur quo mobile uulgus?
Et quid ferre quēut gaudia tanta noui?
Ad ducis exuias currunt uictoris opimas,
Certatimq; student soluere uota deis.
Quilibet addiscit sine p̄ceptore secundæ
Plaudere fortunæ, sed schola nulla malæ est.

AD TITVM.

q̄ multos habeas, nulli uis cedere, amicos,
Et nihil inde tibi posse nocere putas,
Sed caue, non etenim multum durare uidemus,
Quos Tite prosperitas in sua uota trahit.

FIDES EXPERIENDA.

Non adeo currunt ad fœda cadauera milui,
Ad thyma non adeo uerna feruntur apes,

Tecta frequentantur quantū fœlicia, donec
Lenibus aspirat dulcior aura noris.
Qui tibi nunc rident, his multum fidere noli,
Ex facili placidis ir ratis unera uadis.
Aurifices pretiosa probant ter in igne metalla,
In duris decies experienda fides.

AD LINVM.

Nescio qua cupimus fatorum lege negatas
Res Line, et in uetitas quottidie ferimur.
Hinc requies homini nunq̄ datur, atq̄ uidetur
Quilibet in curas peruigilare suas.
Optemus, fecisse potest quod nostra facultas,
Et dabitur nobis continuata quies.

AD LEONEM.

Dum mea sat placido tendebat carbasa uento
Aeolus, ac æther dum mihi blandus erat,
Me Leo præcunctis, ut testabar, amabas,
Et tibi phœceo fœdere iunctus eram.
Quid facis? ecce tuum fortuna flagellat orestem,
Noscitur in duro tempore firmus amor.

AD ANGELAM SFOR.

Hactenus Angelicam nequirit manus ulla figuram
Pingere, nam posset, non erat, unde trahi.
At simul humani supra monumenta decoris
Te propria charites composuere manu,
Id decus in pictas deduci posse tabellas
Nunc datur astriferis Angela digna polis.
Inferior formis nil amplius ora supernis

Inuideat, facies nos facit una pares.

AD LYGDAMVM.

Parce minis, depone animos in damna feroces

Lygdame Pictoræ sanguinolenta domus.

Toxica nil obsunt, nil lædunt lora nec enses,

Cælestis quotiens porrigit aula manum.

AD LYGDAMVM.

Res tibi promittis multas, cito Lygdame nullo

Fundamenta dei iacta fauore ruunt.

ITEM.

Lygdame quid blateras? oculi uelocius ictu

Maximus ex stipulis it rogas in cineres.

ITEM.

Non opus est uerbis, minus et leuitate cerebri,

Si studeas, uulpes in tua uincla cadat.

ITEM.

Stultitiam uis nosse tuam mi Lygdame? cum tu

Sis lepus, hirsutis te socias canibus.

TETRASTICHON.

Te iuuenes pariterq; senes ad sidera tollunt,

Ingenioq; negant esse tui similem.

Si tibi succedet præter spem pugna, timendum est.

Ne clament omnes o corydon corydon.

AD VGONEM.

Errores nos sæpe docent, faciuntq; disertos,

Sed nimio merces hæc emitur pretio.

Vnde ego maluerim perdelyrus Vgo uideri,

Et nūq; errantis carpere callis iter,

Quos aduersa uafros facit experientia, siquis
Inuidet his, opus est currat ad helleborum.

AD PAVLVM.

Haud facile est adeo quicq̃ fallere sese,
Ipse sui cerebrum depopulatur amor.
Est ingenio ualeas opus, si Paule futuris
De rebus sanum uis dare iudicium.

AD LEONEM.

Nuper es in terris summos Leo adeptus honores,
Quo sit opus facto, scire cupis breuibus.
Maxima res breuiore nequit sermone resolui,
Probra ferenda tibi flagraq; forsan erunt.

AD OLLVM.

Seu tua rus adeat, seu digrediatur in urbem
Penelope; nunq̃ deseris eius iter.
Optimus es tectis uulgati carminis Olle,
Allati pueri flamma latere nequit.

AD CAESAREM

ARAG.

q̃ mea, cum mala sint, epigrammata Caesar honore
Digna putem, et priscis assortianda libris.
Parce mihi, propriis blanditur ceruula pullis,
Et pretium est solitus ponere rebus amor.

TETRASTICHON.

Quid mea tam rabido laceras epigrammata morsu?
Et tua meoniis xquiperanda putas?
Cur mea contemptu? cur sunt tua digna fauore?
Num pretium rebus sola libido facit?

AD MAVRVM.

Qua uirtute suos uelit parentes
Tollus Maure coli cupis doceri,
Si longo socius potest in usu
Qualis sit, bene percipi, cerebri est
Infecti atq; animi, nec hunc ualeres
Totis anticyræ iuuare gazis,
Nec uermis nec homo sibimet ipsis
Debent nec caro nec cinis placere,
Sunt uilles nimis et nimis creati,
Quod terræ est nequit in superna tolli.

AD ALNUM.

Falleris euryali de moribus Alne futuris,
Manfuescet nunq̄ trux lupa, qualis ouis.
Quo magis arridet studio maiore cauendū est.
Is miser est, cuius uulnere turba sapit.

AD SCIPIONEM.

Nōn iugulat uentura ducem uictoria, nec quæ
Scipio differtur, spes hominem interimir.
Es miser, expecta lucem post nigra serenam
Nubila, poma suum mitia tempus habent.

AD LINVM.

Fac tibi quod placitum est, et crede fauoribus Vrsi,
Si tamen audieris nos, mage cautus eris.
Si nitet una dies hiberno sidere, noli
Propterea longum carpere sisus iter.
Non poterit durare diu Line tale serenum,
Non patitur multos bruma nitere dies.

HEXASTICHON.

Iulius hesperis et eois notus in oris
 Ob magni dotes innumeras animi,
 Ecce gemit teneræ captiuus amore puellæ.
 Sedulus et quicquid iusserit illa facit,
 In tuto credat nemo uirtutibus esse,
 Grande etiam seruit sæpius ingenium.

AD CAROLVM.

Siste gradum, atq; animos tandem cõpescce feroces,
 Et noli annosi spernere iussa patris.
 Amisso remone ratis submergitur, et qui
 Excussit frenum, præcipitatur equus.
 Est melius salua famulari Carole uita,
 Quàm miseræ in solio succubuisse neci.

DISTICHON.

Si cupis et gazas et honores tempore nostro,
 Disce puer cunctis flectere uela notis.

DE PRINCIPE AVARO.

Heu fuge crudeles terras, pete in hospita Iuli
 Regna, sub obscuris occulte te caueis.
 Principis insidius locuples et pauper auari
 Durat, ut ætneis extra tenella focis.

AD ANGELVM.

Cur niteat uirium cur sordeat Angele uirtus,
 Consulis, haud usq; regna minerua tenet.

AD VRSVM.

Quid iuuat innumeros ex hoste referre triūphos,
 Si grauis exuuiis imperat Vrse furor?

Nulla equidem palma est maior, quàm uincere sese,
Victoriquè sui uera corona datur.

AD BOIARDVM.

quàm grandi Boiarde mihi sis uinctus Amore
Mens erat imparibus significare modis,
Nunc animo Euryalus, nunc succurebat Orestes,
Penelabam pyladem, Thesea, Pirithoum,
Suntque nouos etiam dudum scrutatus amicos,
Nullus conferri qui mihi posset, erat,
Intus amicitiae graue sentio pondus, at illud
Musa nequit numeris explicuisse suis,
Garrula quod doctae non possunt agmina cirtae,
Spero tua ex facili perficietur ope,
quàm potes ingentem, uel si transcenderit astra
Corde fidem tecum concipe, tanta mea est,

AD VINCENTIUM

MVSTVM.

Sic mihi Alexander Vincenti Mufte Guarinus
Laudauit uirga candida facta tux,
Vt licet exoptem nostris te intexere libris
Vnde queant nullos extimuisse rogos,
Attamen insolitum pondus mea peris horret,
Et nimio scetam germine materiam.
Sed quoniam breuiore solet sacra tangere uersu
Musa, quod humano est grandius ingenio,
Mufte uale, propriis tua laus innixa columnis
Stabit, ut aethereis sphaera superna polis.

AD ALEXANDRVM
GVARINVM.

Cum semel aut saltem bis docte Guarine poetas
Perlego, quos cirræ uertice phœbus alit,
Mens alios latices aliam desiderat escam,
Non ita quando tuas res legit, illa facit,
Quo tua plectra moues magis, hoc magis esse uidetur
Et nota, et Orpheis æmula carminibus.
Atq; adeo mulcent aures, animosq; serenant,
Ut credam, melius non sit in axe melos,
Sed neq; par forsan, quis enim dulcedine tanta
Allectus, magnis inuideat superis?

AD CAESAREM ARAG.

Venimus ad finem nostri puer alme libelli,
Si placet? accipiet cana thalia rudem.
Sin minus, ibo iterū querulas heliconis ad undas,
Sed prius est requies paruula danda seni.

F I N I S.

Errorum correctiones.

- In. F. Rex faues, fauet. 2. Soluendum et orbis, sol
uendus. 7. Ius aliquid, aliquod. 8.
In. G. sacraque laurum, sacram. i. Maxime periculū,
periculum. 6. Anglice terras, Anglice. 8.
In. H. Nec opem præstantibus. omnem. i. Haud fa
cile est adeo quicq; q; fallere sese. 4.
Est ingenio ualeas opus. Est opus ingenio. 4.

LODOVICI BIGI PICTORII FERRARIENSIS
EPIGRAMMATON LIBELLVS VGVCIONI
AMBROSH CONTRARII FILIO
DICATVS FOELICITER
INCIPIT.

VM MALA TE COGANT VGVGIO
tempora ruri
ET PROCVL A PATRIO NVNC HA
bitare solo,
Vt tibi quæ possum præstem solatia, mitto
Quem meus excudit nuper apollo librum.
Istac lege tamen, ne sit graue pumice mendas
Tollere, ut a criticis per fora tutus eat,
Et quora succedet laus inde, uel æqua duobus
Vel tua (quod pluris fecero) maior erit.

AD LECTOREM.

Scire cupis forsan, quis nam hæc epigrāmata cudit,
Herculis estensi sanguine scriba fuit.
Non ne puras, isti maiori hoc cédât honori,
Dicatur celeres quæ habere canes?
Aut trifido uolueres assuetas ungue rapinis?
Sed tamen has pluris (pro dolor) aula facit.

AD VGVCIONEM.

Cum re non ualeam palam meorum
Spes Vgvccio carminum docere,
quæ me grandis amor tibi ligarit,
Hæc uerbis faciet fidem tabella

Quod possum ingenio, manuq, necnon
Nugis pieridum, tibi tuisq,
Id semper potes omne polliceri,
Inferuire tibi loco putabo
Summi muneris, impera lucranti.

AD LINVM.

Nemo puret gemino nil amplius esse sub axe,
Quod Line mutari tempore posse neget,
Ecce quod haud fieri poterat, factum esse uidemus,
Quando odium tuus est in graue uersus amor,
Indoleam quis, nullius conscia culpa
Mens tamen haud modico corda dolore leuat.
Stringe in me gladium, duras iaculare sagittas,
Quin te, non facient, tela nec ensis, amem.
Quicquid et ingenio, gazisq, et corpore possum,
Siquid et est, placeat quod magis, omne tuum est.

AD LEONEM SVMMVM PONT.

Quo tua mortales probitas Leo uinxit amore,
Optabam modulis explicuisse meis.
Et quoscunq, tulit deus et natura fideles,
Libraui innumeris hinc simul inde modis.
Resq, ipsas etiam sum nixus tollere, tandem
Foedera sunt uincolo nulla reperta pari.
Quin desiderio quo plus parere uolebam,
Hoc magis ad numeros efficiebar iners.
Haud secus in cassum nimio sub fesse laborat
Virtute assidue deficiente senex.
Mens cupit, ast impar uis est, succurrere uotis

Tu potes, his leto numine quæso faue.
Quæ poris es, solidam sub pectore cude catenam,
Corda tuis hominum moribus icta ligat.

AD BRASAVOLAM.

De me animo potes esse bono, nam nulla cupido
Numorum duris me tenet in laqueis.
Quin scito dudum, quod erat mihi pauperis æris,
Me consanguineis distribuisse meis.
Attamen admissis stimulos tua cæra iugali
Subdidit, in sacris cæra locanda tholis.
Talis enim est, oculi quæ possit et ocus ictu
In tua marmoreum flectere uota mydam.

AD VGVCIONEM.

Ni fallor, niue totus iste collis
Candet cruribus altiore, et acri
Debent arua gelu rigere, quid nam
Rerum istic facias, uelim doceri,
Certe ut credibile est, aues sonoris
Venari alitibus minus feroces
Non conceditur, aut apros molossis,
Te forsitan retinet, quod opro, ludo
Addictum sapientix Minerua,
Noui Vgucio maximas capacis
Vires ingenii, boniq; summi
Firmum propositum, tibi fauendum est,
Quare ne mea te petat papyrus
Dimisso domino deoq; nostro,
Donec palma tibi superna detur,

Nunq̄ desine militare Christo,
Omni in gymnade turpiter uacamus.

AD ALEX. ET ALPHON. GVARINOS.

Cum nequeam uestra nunc consuetudine propter
Interualla uix longa et iniqua frui,
Qua potero ratione meum conabor amorem
Solari, auspicijs uade epigrāma bonis.
Vade, sed ut rapidi minime tardare triones
Vela queant, tacita labere quæso rate.
Cūq̄ tibi fuerit coram data copia fandi,
(Nam dabitur nulla grata libensq̄ mora)
Primus Alexandri sit sermo, nouissimus autem
Alphonli, amborum distichon istud erit.
Posse parum fateor, quin et nihil, id tamen omne
Siue parum uobis offero, siue nihil.

AD AMICVM.

Vnde tuos nostro libros subieceris angui,
Vi nulla ingenii certior esse queo.
Posterior quāuis lateat me mantica, nūquid
Stet celata mihi credis et anterior?
Nec Pallas nec Apollo suo me scripsit in albo,
Iudicio cantus surda thalia caret.
Quære, tuos melius qui correxisse libellos
Noscat, ad hoc Phæbus forsitan aptus erit.

AD ANGELVM.

Parce deis superis, caros sepone parentes,
Diuitiasq̄ Mydx Nestoreosq̄ dies.
Exige uel solo quod concupis Angele nutu,

Læditur assidua nam præce uerus amor,

AD AMICVM.

Mitto tibi nostros in Christi gesta libellos,

Expecto, referas, quale putaris opus.

Sed nisi decipior, tolles super æthera, nãq̃

Quo flagras, eius te (scio) faller amor.

AD ZOILVM.

Quam mihi calliope Phœbusq̃ dedere, bilance

Singula libraui codicis orsa tui,

Vtq̃ tibi referam quod sentio, missa papyrus

Sacra per aonii flagitat antra iugi.

Ne multis tenere, licet sis Zoile canus,

Qui sapiat senium, non fuit ullus apex.

AD EVNDEM.

De numeris quæ nostra tuis sit opinio, rursum

Vt referam, poscis sollicitasq̃ prece.

Consilium mutare uiri est sapientis, in omni

Plusq̃ pierium earmine nectar habes.

DISTICHON.

q̃ multi fugiant, simulac legere libelli

Nomen, mirari desine, castra docet.

AD AMICVM.

Fabula nescio quæ fertur, sortita sed illa est

In me ipso miram dulcis amice fidem.

Plena fuit saxis capsa una, sed altera gazis,

Lectio mancipio pōnitur, utra placet.

Elegit, silicū quæ plena erat, attamen istud

In domini potius dedecus esse reor.

Nunquid amor poni debet sub sorte fidelis?
Proh scelus, in nobis regna libido tenet.

AD ALEX. GVARINVM.

Parce, tuas fugio si clare Guarine camenas,
Nec me quæso reum ruficitatis habe.
Non decet, ut coruus modulante reclâmet holore,
Prouocat aonidas uox tua quippe deas.
Forſan et hæc metuent tecum ſubiſſe duellum.
Tutius in celfa rupe heliconis erunt.

AD AVLVM.

Sum tam dulciter ociatus Aule
In pfallentibus Angeli libellis,
Ut diſus mihi ſim domus ſupernæ
Inter gaudia ſæpe cômorari
Oblitus ceteris licet fameſcens.
Sed cur non eadem ſequar, tenebit
Te forſan ſtupor, in luto iuuentam
Qui degit, faciles ſenex regressus
Ad puram nequit inuenire uitam.
Siquid noſtra ſapit Minerua, raro
Conſuetudo mali poteſt moueri.

AD VGVCIONEM.

Quæ ceſeri fugiat mortalis uita uolatu,
Mors uario interitu quorridiana docet.
Nec quæ ſuccedunt quiſquam conſiderat, oſſa,
Fæctorem, uermes, horribilemq; domum.
Quod præcedit, amat, colit, amplexatur, adorat,
Obq; uoluptates uiuere quiſq; cupit.

Sed tu nempe potes *ſœlix* *Vgucio* dici,
Semper enim ad tristes *proſpicias eumenidas*,
Subſanant multi, ſed ne retraharis, ad aſtra
Sulſpice, non alius *trames* ad illa datur.

AD PICVM.

Si quæ carmina decidunt *camenis*
Sunt tam ſcita tuis, quid ad *lucernas*
Debes *cudere Pice ſerioſas* ?
O *ſœlix* ego, ſi nouem *ſorores*
Tam ſublime dabunt *decus uidere*.
Quare cum ualeas uel ante *mortem*
Paucis me numeris *beare, quæſo*
Dulcem tange *lyram, piũq; uotum*
Soluam *uirginis hoſtia iuuenæ,*
Quin *fors tu quoq; cum ſacris deinceps*
Muſis accipies *pares honores,*
Nam *uirtus homines deis adæquat.*

AD ALEX. GVARINVM.

Si uè tuo *numeros in carmine, ſiue rotundum*
Penſo *ſonum, riſus, ſeria, frena, fugas,*
Non melius *phœbus mediis excogitat undis,*
Præpes *Alexander* quas pede *fodit equus.*
Vix *faciem uestire tuam lanugine cœpit*
Floribus *undofas cincta iuuenta comas,*
Quale *decus ſperare poteſt heliconia pubes?*
Nempe *quod haud ullo tempore cirra tulit.*

AD MARCVM.

¶ *noſtri ſalibus catullianis*

Libri Marce carent, nequis uidere,
Ni gustaueris euchi liquores,
Verum displiceant tuo palato
Nescis an placeant, polenta nostram
Liba, et reiice, lenius repulsa
Post auditam hominem grauar quærellam,
Rem tentasse nihil potest nocere.

AD PAMPHILVM.

Si pandit quandoq; animi penetralia nutus,
Te quoq; nostra cupis Pamphile musa canat.
O lepidum nitidumq; caput, tua gloria nota est,
Quos uenus in ludo detinet, alpha senum es.

AD PAVLZVM.

Non minus humanam deludunt somnia mentem,
q̄ nimius ueneris, gazæ, et honoris amor.
Dei tibi dent, oculi quicquid Pauluze peroptant,
Quod placet hic, longi temporis esse nequit.

AD PAMPHILVM.

Præterit promissa dies, cur ergo moraris?
Tristia nympharum funera nūquid amas?
Vera fides nunq̄ capit excusantia scripta,
Non uerbis, sed re Pamphile durat amor.

AD EVNDEM.

Longa solet uiduis obitum mora ferre napzis,
Cætera, qua polles, calliditate lege.

AD TRICOELVM.

Si raptim canit huc Tricæle missos
Ac ex tempore barbitum tuarum

Musarum números et occupatum,
Certe, quos helicon queat stupere
Debes edere, diligentiore
Cum scribis calamo, et negotiorum
Immuni, atque diu magis magisque
In cirræ bene rupe ponderato,
Fœlix pieridum caterva, si qua
Sors unquam tibi tempus ociandi
Ad uersus dabit acrius canendos,
Nostris forte sagax apollo uotis
Obstat, carmine nequid audiamus
Ipsius melius, locumque perdat
Primum, qui seque etenim sedere semper
In sella cupit eminentiore,
Fer casum leuiter tuum Tricæle,
Contra numina non datur facultas.

AD VGONEM.

Nescio quod uultus terrore minatur Amyntas
Plurima deliciis opprobriosa tuis.
Ut nihil extremeas, probitas facit Vgo puella,
Intrepidum uirtus ignea pectus habet.

AD TITVM.

Scis Tite me quantum pridem fortuna flagellet,
Atque hilari uultu me tamen esse uides.
Vnde sit hoc rogitas, semper cœlestia duxi
Munera terrenis anteferenda bonis,
Hæc cito labuntur, stant illa perenniter, id nos
Decipit, hæc quoniam cernimus, illa latent.

AD AMICVM.

Szuiat aduersus me terra, sit impius æther,
Tartareiq; la trent in mea damna canes.
Non poterunt nostri refecare ligamen amoris,
In rebus nodos non habet iste suos.
Non me census, honor, non fors fortuna ligauit,
Ipsa suo uinxit me mea fune fides.

AD VGVCIONEM.

Vertam oculos, quocūq; uelim, iacet in clyta uirtus,
Et primas uirium semper habet cathedras.
Inde patent fidei uires Vgucio nostræ,
Nam facit, ut fatis nil tamen attribuam.
Quid teneam, fortasse petēs post busta docebo,
Viuentis non est hxc schola quippe uiri.
Si tamen exoptas scribi, quod suspicor, id quod
Tu quoq; claudendum est omnibus os digitis.

AD VRSVM.

Si qua homines multum decept opinio, credo
Vna sit hxc, contra me tuus Vrse furor,
Quot mea seruierit tibi musa fideliter annos,
Sint modo, nouerunt (ur reor) antipodes.
O quantū uerū est, offensa remunerat ingens
Sxpius ingentem (proh fera corda) fidem.

AD BASSVM.

Vt simul extincta est, subito si admoueris igni,
Protinus admittit Basse lucerna facem.
Tu quoq; sic celem rapies in fomite flammam,
Si fiat lateri proxima Riza tuo.

Nec tūolo cōfidas, q̄ plures uixeris annos
Integer, ac re nimis sc̄mina sulphur habet.

AD FLACCVM.

Miratur, fieriq̄ putat nunc omnia posse
Vrbs, simulac̄ in me mens mala nota tua est.
Sed nullus me Flacce tenet stupor, it cito nanc̄
In uentos, quem fors prospera fecit, amor.

AD CAROLVM.

Sit Pylades pariterq̄ illi dilectus Orestes.
Carole, nunc Nylus uiuat et Euryalus,
Cumq̄ suo ueniat fidus Parroclus Achille,
Da mihi cum caro Thesea Pirithoo.
Nullius durabit amor, nam tempore nostro
Quisq̄ nimis proprias res uehementer amat.
Re minima nunc odit amor, quem patria, et xras,
Et gradus, et studium, forsan et astra ligant.

AD VRSVM.

Vt similis morum conuictus necrit amicos,
Dissimilis parili separat Vrse modo.
Mutantur mores hominum per sepe, fugit nē
Te, meus et Cinnæ est unde solutus amor?

IN SCELESTVM HOMINEM.

Nō ne times? quotiēs grauiter deus intonat? ecq̄
Securo dormis, aut uigilas animo?
Marmoreum forsan fecit te longa frequensq̄
Consuetudo mali, sub styge mollis eris.

AD CINNAM.

Fac capiti h̄xrentem cernas tibi desuper ensem,

Nonquid in ore tuo Cinna cachinus erit?
Ecce uides in te fulmen fabricasse tonantem,
Quæ tua multorum dextra cruore mader.
Et tamen haud cessas hilares glomorare choreas,
Et genii cano uertice numen alis.
Quæ tua sit de te sententia, quæro feratur,
Hæc erit interea nostra, senex puer es.

AD ANGELAM SFORZAM.

Vt meritas possem grates tibi Sforza referre,
Musa mihi uires forsitan ipsa daret.
Fœmina sed quoniam linguæ est ignara latinæ,
Ad desiderium non facit ista meum,
Attamen hi quanto durabunt tempore uersus,
(Durabunt uero, donec olympus erit)
Quod potis est mulier uirtutis habere, monébunt
Id tibi pro meritis desuper esse datum.

AD EVNDEM.

Dum gemino corpus cœleste rotabitur axe,
Dum sibimet tellus non graue pondus erit,
Semper ero (derur semper modo uiuere) doni
Et memòr et gratus, quo licet ære, tui.
Ipsa lyra est uatum signata pecunia, cui res
Nulla sub ætheriis dicitur æqua plagis.
Hac ego persoluam grates; et erit tibi quantam
Debeo, mercedis gloria longa loco.

AD MARCVM.

Scribis Marce meos nitore uersus
Arguto penitus carere, meque

Hortaris studeam placere cantu,
Odi carmina bracteata semper.

AD CINNAM.

Vnde meos tollas uersus ad sidera, cum sint
Exigui, oprauit noscere cinna diu.
Meque ita nescio quo mens est affata susurro,
Cinna, tua in plantas surgat auena, cupit.

AD LEONEM SVMMVM PONT.

In laudes Leo magne tuas se tota fatigat
Quae colit aonii uerticis antra cohors.
Ille genus memorat numerosi stemmatis altum,
Corporis hic dores concinit, ille animi.
Quid tantis opus est, tibi munera rector olympi
Omnia, quin etiam singula summa dedit.

AD FRANCISCVM.

Quem modo misisti Franciscæ, remitto libellum,
Laus operis nostrum suppressit ingenium.
Haud dubium est omnes ad plectra iacere poetas,
Cum tua fila lyrae Calliopea ferit.

AD AMICVM.

Sit mihi donandi uel maxima quæque facultas
Quae tellus gignit sidereusque globus,
Et tibi dem nouies duplicata uel amplius illa,
Scito tamen uotis esse minora meis.

AD ALPHONSVM GVARINVM.

Pieridas Alphonse meas ad bella lacessas
Nolim, do uictas in tua iura manus.
Nulla tibi uicto de uate corona daretur,

Caius nec triuuis Therpsicorea placet,

AD AMICVM .

Niteris, ut puram Danaem rear esse puellam.

Fuccus, odorq; sinus nudaq; terga uerant.

Nunquid apud uestam sunt bacchanalia laude

Digna? quis in casta pallade scæda probet?

Nunq̄ ego crediderim, sit pectoris illa pudici,

Quam cupidam monstrant exteriora uiri.

AD PAMPHILVM.

Non curo ad speculum studiose ornare camenas,

Nec procul a laribus quære re uerba meis.

Hæc faciat quicūq; cupit placuisse theatro,

Et populi applausus inde referre domum.

In nostris, uolumus, sit nulla superflua chartis

Dictio, neq; minimus Pamphile desit apex.

Plus natiua mouet species, q̄ ficta colore,

Ad modicum hæc durat temporis, illa diu.

Qui uult pacatis præferre undosa, recedat

Ocius a nostris in freta larga uadis.

Sit tamen ille memor sirenum euadere cautes;

Quippe prius mulcent carmine, sine nocent.

AD LAZARVM.

Quale tuum quæris desidero Lazare carmen,

Quæ sit tibi monitor distichon huius erit.

Verborum breuitas, sed rerum scæta, grauisq;

Et facilis doctis est adhibenda modis.

AD EVNDEM .

Nulla tibi rerum est in carmine cura, sed omnis,

Vt reboent grandi uerbula quæq; sono.
Non facies, ut sit pretiosa pecunia signo,
Aurea ni fuerit Lazare materies.

AD AMICVM.

Seu uenerem infector, seu mores laudo uenustos,
Seu damno inuidiam, frena ue pono gula,
Negligit ut tetricos et tristes turba libellos
Pleraq; sic etiam uina falerna canis.

AD TITVM.

Esse quid hoc dicam? citharam suspendere templo
Et cupio, et nequeo, quoq; ego nolo, trahor.
Libera certe hominis Tite dicitur esse uoluntas,
Secius esse tamen sepius experior.

Nescio quid dicam, nisi quæ parnassia iuris
Sola sui non est, nec ualet esse cohors.

AD CATONEM.

Si Cato uirtuti proprii debentur honores,
Si sua doctiloquo gloria danda uiro,
Inuenio nusquam præconia digna libello,
Quem tuus arguta scripsit Apollo manu.
Seu terrena doces nos, seu cælestia prodis,
Musarum ignotis eruta sunt adytis.

Nemo illuc potuit descendere, uatibus ex quo
Tradidit excussas prægasus altus aquas.

AD AMICVM.

In tua nescio cur resonantes carmina bombos
Elicias, et ames nil nisi grande sophos.
Dum, tua plus nimio tollant se plectra, laboras,

Codri uersiculis inferiora iacent,

AD ANTONIVM.

Ni mens sit mihi leua delicati es

Antoni stomachi, cibus libelli

Nostri non facit ad tuum molarem,

Qui donat quod habet, fugit reatum

Ingrati simul et uiri tenacis.

AD CAESAREM.

Uersiculos decies recitas mihi Caesar eisdem,

Sæpeq; uis etiam terq; quaterq; legam.

Nec tamen iste satis numerus tibi, sed mihi tanto

Est oneri, ut leuior mors truculenta foret.

AD GVASPARVM.

Si liber hic calamo tibi rusticiore uidentur

Scriptus, et ornati Guaspar habere nihil,

Quid tum? nūquid opus digitis reperire catenam

Ordinis? in tenebris ipsa ne sensa latent?

Ecquid inhærentem lectorem ut uepribus hircum

Detinet eloquiis irresolubilibus?

Qui studet illecebris, ualeat feliciter, odit

Castra theatrales Calliopea manus.

AD PICVM.

Exoptas tibi dem meum libellum,

Expecta, tulerit nouem per annos

Incudem, nisi forsitan subire

Pro me Pice uelis eum laborem.

Non est pagina, quæ tuos lacertos

Non exhorreat, asperos et ictus,

Si non uis mihi, non potes, timori
Quin dones ueniam negare, nanq;
Legis non patitur metus ligamen.

AD FRANCISCAM.

Quos flores charites norunt, quos cirra leporés,
Et quos hybla fauos, quasq; cythera faces,
In te una posuere suum Francisca sedile.
Vtq; magis placeant, crescere semper auent.
Omnibus his danda est sua laus et magna, sed illa
Summa, q; in tantis sis proba deliciis.

AD INUIDVM.

Audis uersiculos meos in astra
Tolli nemine discrepante qui sit
Doctus pieridum, sed unde uultum
In nostræ tibi laudibus thalix
Suffusum uideo rubore ? nunq;
Liuoris potis est latere tussis.

AD AMICVM.

Tutius ut lateat, quandoq; reconditur atrum
In serobe neglecto, sordiduloq; loco,
Asperior si musa tibi pictora uiderur,
Mitte quod exterius, pende quod intus habet.

AD AVLVM.

Misi uersiculos tibi ducentos,
Sed tetrafrichon Aule reddidisti,
Errorem rogo corrigas, ferire
Ne cogar tua talione plectra,
Lex trita est ea, par pari ferendum,

AD FANTVLVM.

Verſibus oraſti multis me Fantule, mittam
 Vt tibi Therpſicores u lrima ſcripta mex.
 Parce, nihil dandum eſt hoſti, nam poſcit amicus
 Verbo uno, ꝑcibus pluribus o hſtis agit.
 Finieram carmen, ſed mens uiolata, repulſam
 Horruit, et capias, quod peris, ipſa rogat.

AD BELLAM.

Perbelle thyafos regis uolantes,
 Perbelle in cithara canis loquente,
 Belle pingis acu, rorasqꝫ fuſos,
 Per te deniqꝫ cuncta belle aguntur,
 Es perbelle igitur uocata Bella.

AD PICVM.

Ni me fallit amor, me carmine Pice laceſſis,
 Vt uidear uates omnibus eſſe bonus.
 Strididulos ne pater Codros dignaret Apollo
 Gymnade ꝑxgafei uirgineiqꝫ chori?
 Det tibi materias, quantum uelit, ipſa iacenteſ
 Pieris, arguta tollis in aſtra lyra.
 Det mihi tendentes ad ſidera, procinus illas
 Inferius ſtygiis detraho gurgitibus.
 Eſt ubi par uirtus, non ſunt fugienda duella,
 Sed contra, utiliſſe porrigit arma minor.
 At magis ut niteas, tibi reſpondebo uiciſſim,
 Plus ita cornici proximus albet holor.

AD GERMANICVM.

Quid tuus atqꝫ meus pariter Germanice crasſus

Rerum agat ad minimum noscere iota cupis.
Cuncta canam paucis, id nunquam evoluer saxum
Definit, ut quo quo plena sit arca modo.
Nescio tam leuiter si mus nucis intima rodit,
Quam noster forex huius et huius opes,

AD AMICVM.

Quod primam in nostro producit carmine forex,
Versiculi falsi me canis esse reum.
Ignauum est animal, latitatque libenter in antris,
Atque ideo tardum debet habere pedem.
Siqua tibi est melior ratio, dic obsecro, semper
Quod plus iuris habet, debet amice capi.

AD MARCVM.

Com quis uult lepores pariter comprehendere binos,
Sæpius e manibus liber uterque fugit,
Virtutem amplecti cupis, et simul ocia queris,
Crede mihi, rumpent utraque Marce plagas.

AD EVNDEM.

Si calor et glacies, uel siccus et humidus una
Esse queunt, si nix cum pice sædus habet,
Ocia uirtuti sic hærent, ista labores
Exigit, ast umbras illa leuesque thoros,
Si finem aspicias, ut nos secordia dignos
Probro, sedulitas nos ita laude facit.

AD EVRVM.

Nescio quod nostras murmur peruenit ad aures,
(Raro etenim lingue dira flagella latent)
Esse meos lapidum plenos ais eure libellos,

Vlla ne quæso tuo sanguine charta madet?
O me infœlicem, exdis reus ergo citabor,
Iudicium de me cum thadamanthus ager.
Dum datur, admissum scelus expurgabo, deinceps
Mella, rosas, uiolas, lilia, thura canam.

AD ALEX. GVARINVM.

Sic tua Alexander depinxit epistola uiuo
Pêniculo mentis singula quæq; meæ.
Ut mea fortassis melius non intima cernam,
Cedat apelleus parrasiusq; color,
Quod foris est, facile est effingere, quod latet intus
Subiecisse oculis hoc opus, hic labor est.

AD PAMPHILVM.

Quod mecum taceas, tempus causarum iniquum,
Et loca longinquæ Pamphile dura uix.
Heu quantum misis sed forsitan infœcius affers
Dedecus, heu quali numina labe notas.
Subiacet an uatum deus infœlicibus astris?
Num silet ob tristes calliopea dies?
An potis est claudi uel toto pallas ab orbe?
Doctus cœtus habet, quæ sibi iura facit.

AD VGVCIONEM CONTRARIVM.

Gaza placet multis, et multis inclyta uirtus,
Nam sua Contrari quæq; libido trahit.
Elige quod mauis, sed fac præsentia nolis
Cernere, quippe darent in graue rete pedes.

AD AMICVM.

Nescio quæ mala fors uero insidiatur amori,

Innumeros hostes fidus amicus habet,
Trita equidem uera est in me sententia, uirtus
Ocia non poris est deliciosa pati,
Virtus cana fides summa est, contraria in isto
Gymnade terra mihi est, sidereusq; globus.
Vtq; alios taceam, qui nos offendere semper
Omnibus inquirunt artibus, inuidia est.

AD CERVVM.

Vnde pater nomen dederit tibi Cerui, uidero,
Si bene calliope uaticinata fuit.
Vel bonus es pedibus, uel te metus occupat, aut sunt
Cornua, ridiculus qualia rumor ait.
Ultima si fuerint non falsa oracula, noli
Flere, quod est multis crimen, habet ueniam.

AD AMICVM.

Credere quod nequeo (sunt quippe tenacia phœbi
Vincula) te referunt bellica castra sequi.
Si tibi militiæ est mens explorare labores,
Do ueniam, facinus transfuga fune lues.

AD FRANCISCVM PICVM.

Tanta tibi in uersu est maiestas, is nitor, atq;
Vis ea, ut aonidas prouocet ille deas.
Sensa trahunt, quocumq; uolunt, operosa legentem,
Ipsaq; uerba suum singula pondus habent.
Quod prius est, sumum est, semper sequentia crescunt,
Sidereos tales arbitror esse gradus.
Fortunata cohors nostri parnassia saxeli,
Quæ sit tam rara nobilitata lyra.

Fœlix tam docto Mirandula principe, fœlix
Pica domus, decus hoc cui genuisse datum est,
Quo maius nec graia tulit nec lingua latina,
Forſitan et nunq̄ ſæcla futura ferent,
Nanq̄ quod eſt ſummū, niſi tu ſuperaueris, ecquid
Id Franciſcæ poteſt exuperare alius?

AD AMICVM.

Liuor edax ſemper diſſoluere quærit amantes,
Inq̄ hoc præcunctis ſedulus inuigilat.
Hic decus, hic lucrum ſummū putat eſſe. ſed iſte
Fæc nihil in noſtra poſſit amicitia.
Conſulet et ſi quis contra, uin cloq̄ fideli
Detrahet, ut dicunt, hic eat in zephyros.

AD TRICŒELVM.

Nefcio quæ circum uox fertur publica naſci
Vatem, cur ita ſit, fama uelim doceat.
Me uiridi ut credo largitus apollo corona eſt,
Sed poſt gymnaſii tempora longa mei.
Sæpe ſitim, perſæpe famem, graue frigus, et æſtus,
Sæpe tuli natibus lora, manu ferulas,
Mercurii innumeras nūq̄ ictus arundine noctes
Traduxi, curæ deniq̄ fine carent,
Vtrum igitur me iure queat conuincere rumor
Hæreo, tu contra dic rogo, ſiquid habes
Sed niſi decipior, uult plebs ignara Tricœli
Garrire arbitrii, quod placet, eſſe ſui.

AD ANNIBALEM.

Si te diligo, certus eſſe uelles,

Nobis Annibal impera, periclo
Facto, quod cupis, optime uidebis.

AD FRAN. PICVM.

Dum legerem Franciscæ tux pludia musæ,
Nil fuit, impubem quod saperet iuuenem.
Quin, ut qui certant cithara, cantu ue, uicissim
Niritur usq; sibi præmia quisq; dari.
Sic prima in pulchro donari gymnade laurâ
Conantur libri singula uerba tui.
Vtq; breui cunctas complectar carmine laudes,
Præferebat uatem resq; canorq; suum.

AD PHILENVM.

Si me carminibus tuis Philene
Dignum duxeris, ut diu pèropro,
Me deuinxeris xrea catena,
Quali nec pylades fuit ligatus
Nec nyfus, nec amor tenaciorem
Cudit nec similem, thalia nunq̃
Soluendis laqueis ligat poetas.

AD TVCCAM.

Cum meus in nullo correctus Tucca libellus
Ad proprii fuerit tecta remissus heri,
Nunquid id indicio est, sic te effugisse laborem
Qui nimius crebra falce futurus erat?

AD GALLIAE POPVLOS.

Tam magnæ liber æstimationis
Inter uos meus est, ut illa uincat
Omnes pieridum lyras sororum,

Excedatq; etiam sui poetæ
Votum, quas potis est Apollo grates
Perfoluit meus omnibus, rogatq;
Ut sit gallia gentium corona,
Et quicquid uelit, audiat p recantem
Cunctorum dator auribus benignis,
Maiores nequeo referre grates.

AD IULIAM.

Iulia me tenuit, grates perfoluere dignas
Non opis est nostræ, Iulia me tenuit,
Iulia me tenuit, carūq; uocauit amicum,
Liuor edax dentes in sua claustra uoca.

AD AMICVM.

Te delectari scribis mihi cælibe uita,
Laudo, sed in laribus quid facit Anna tuis?
Proximus illæfas nūquid seruabit aristas
Ignis? an in medio sicca erit alga mari?
Nec uolo prætendās senium mihi, flāma diones
Fors et in extincto corpore sæpe uiget.

AD PONTREMOLVM.

Ingrèdere optatū tandem Pontremole callem,
Nec sine te ulterius craftina lux teneat,
Quippe ita diffugiunt menses, labuntur et anni,
Et tacito serpit cana senecta pede,
Mors subis, et stygias ferimur sine nomine ad ūbras
Frustratur multis nos mora longa bonis.

AD ANGELAM.

Si mihi certa fides esset describere posse

Pectoris affectus in tua uota mei,
Aggrederer constanter opus, teneoq; q̄ illud
Ignea pieridum ferret in astra chorus.
Forſan et hoc nullum, uel phœbo iudice, haberet
Dignius in faſtis calliopea ſuis.
Quod nequeo pondus portare, ſalubrius ipſum
Miſero poſt geminos Angela uerſiculos,
Quæ mea ſunt, proprii ni duxeris omnia cenſus,
Ceu ualida lætus cuspide flebit amor.

AD PANPHILVM.

Eſſe tibi nequeo qualis lyſippus apelli,
Noſtra etenim nimis eſt calliopea rudis.
Vt mihi apelleam præſtes tamen obſecro cūram
In caſtigandis Pamphile carminibus,
Fac redeant ignota domum, ſed uulnere nullo
Cæde, ſed et plagas pelias haſta leuet.

AD LEONEM .S.PONT.

Quod rarum in prætio eſt, ſic unio pluris habetur,
Quanti igitur uirtus o Leo magne tua eſt?
Non ſi callaico detur quod ſcalpitur antro
Quodq; tagi uehitur gurgite, poſſet emi.
Quin quo plus dederint, plus illa merebit, utq;æ
Vincere ſe ſtudeat iugiter et faciat.
Inq; dies, quod iam ſummū eſt, plus ſurgit in altū,
Mira cano, ſed quis tam manifeſta neget?

AD BAPTISTAM.

Non ex difficili nobis peccata remittit
Omnipotens, cum nos pœnituiſſe uider.

Id tamen assiduum Baptista tenaciter hæret,
Cum bona quis tacita fraude aliena tener,
Cur tamen his nos ter miraris obaudiat Ursus,
Vxoris cultus formaq; causa mali est.

AD ALEX. GVARINVM.

Cur ego tam crebro mittam tibi carmina quæris?
Reddantur cupio maxima pro minimis.
Vsuram faciat, primus qui scripsit, honestum est,
Ergo tua expecto carmina digna lyra.

AD CAESAREM ARAG.

Deis ago perpetuas princeps celeberrime grates,
Nãq; quod optavi nocte dieq; datum est.
Scilicet ut nostro te dignareris amore,
Pictorq; humili carmine therpsicores.
Quæ licet exiguis assueta sit hactenus undis,
Auspiciis dabitur per frera nare tuis.
Iam parat Euterpe antemnas, Polymnia remos,
Velaq; funiculis Calliopea ligat.
Quippe tuo gaudent uati seruire, studentq;
Nostra per ignotas nauiget alnus aquas.
Interea, donec ratis armamenta parantur,
Fac in me nunquam crescere cesset amor.
Nam, quo maior erit, grauiore poemate scribet.
Sanguinis annales nos ter apollo' tui.

AD ALEX. GVARINVM.

En quod Alexander cupiebas, mitto poema,
Inuitum quãuis carpsit istud iter.
Nam, quæ musa precor (quæ et apollinis esset)

Intrepido ueniat sub tua tecta pede?
Fama nocet crebro propriis improuida amicis,
Dum nimis hos grandi tollit in astra sono.
Non equidē in modulis urget praesentia turni,
In grege pierio qui later, ille sapit.

AD PICVM.

Non opus est, in stes epigrāmata nostra uidere,
Pice medusei gloria prima chori.
Quis rogo testitem laudarit? si uelit esse
In circo potius, q̄ latuisse domi?
Pone modum precibus, fecit me fabula cautum,
Ridiculus fieri mus ego nolo pati.

AD MARINVM.

O q̄ saepe facit Marine rerum
Nos occasio negligentiores,
Nam dum credimus hanc diu moratum
Iri differimus, sed illa damno
Cum nostro fugit, et manu relinquit
Nos ipsos uacua, sinuq̄ inani.
Annis te cupii uidere multis,
Huc te nescio quæ tulit procella,
Dum paulum moror expedire curans
Res paucas prius, est mihi relatus
(Quod ualde dolui) tuus recessus,
Erroris meritas luet papyrus
Pœnas missa polo niues minante,
Sed forsan tibi crimen imputabit,
Fugisti quoniam lares pusillos.

AD PETRVM.

Ad tua Pètre uocor conuiuia, nolo uenire,
Lancibus atq; cadis uiuere turpe puto.

AD GREGORIVM GIRALDVM.

Indicturus eram cinctu tibi bella fabino,
Et bona captabam sedulus auspicia,
Ecce superuenit tua littera, cuius ab ictu
Percussus cecidi carminis ante pedes.
Teq; palam et liquido noui, quod fama canebat.
Parnassi extremas transiluisse uias.

AD LAZARVM.

De me conquereris, tenui q; arūdine tollam
Lazare pieridas celsa sub astra tuas.
Quid refert, paruo an magno sup æthera currū,
Vel manno, uel equo quadrupedante uehi?
Altius at uelles forte ire (superbia nāq;
Appetit et magnis imperitare deis)
Parce, locum ignoro, nostris ostende camenis,
Meq; neca, nisi te, quo cupis, extulero.

AD GALBINVM.

Quid de te dicam ignoro, fastidia nāq;
Sermo, oculus, gustus, non tibi parua moēt.
Haud equidem imerito es galbini nomen adeptus,
Nam qualem faciunt galbana, mollis homo es.

AD PAVLVM.

Paule tuæ Marius quærit cōnubia natæ,
Se pariter quærant iungere gryphes equis.
Paule uide, quid agas, nāq; imprudentia sūma est,

Mucoso nubat culta puella seni.

AD TVCCAM.

Gemifer aurato fac gurgite currat hydaspes,
Fluctibus et rutilis per tua rura tagus,
Extinctum ne puras iri, qua totus inardes
Tucca sitim? an semper tantalus alter eris?

AD SCIPIONEM.

Plurima promittis nobis, cum scenore nunquid?
An gratis? soluas hoc mihi quæro prius.
Si gratis, refero quas possum Scipio grates,
Si propter scenus uis dare, posco nihil.

AD MARIANVM.

Me ualde affligi Mariane grauedine nostri,
Non facio ad modulos uoce nec aure tuos.
At forsan dices, tacito lege corde, uetamur,
Assiduis stillant lacrymulis oculi.
Quod possum (nec erit forsan minus utile) clausos
Seruabit ualida bibliotheca sera.

AD PETRVM.

Quem mihi limandum misisti Perre libellum,
Per famulum nulla labe remitto tuum.
Ocia non dantur studio, tamen omnia legi,
Iudicioq; domi sunt retinenda meo.
Si tamen edideris librum tibi supplico, cura
Hunc sciat in nostro nemo fuisse lare.
Si causam quæris, nolo ascribantur honores
Alterius nobis, præcipueq; tui.
Esse reum gazæ alterius, laudis ue, nefanda

Res nimis est, nec habet par tibi flagitium.

AD PHILIPPVM.

Num tanti gabatas cadisq; reris
Me pensare tuos, uelim ut relictis
Musis ad nitidas uenire mensas?
Sit felix genius tuus Philippe
Fœlices quoq; sint mex camenæ,
Tu nobis nihil, et nihil tibi nos
(Sic deis gratia detur) inuidemus.

AD SCIPIONEM.

Miratus per sepe fui, tibi Scipio quare
: Tanta foret libros cernere cura nouos.
At ubi sunt nobis tua carmina tradita miris
Cultra modis, astrus nouimus ingenii.
Insidiatori par nulla nec ulla latroni
Pœna datur, posset nec tibi nempe dari.

AD CVRSIVM.

Curre cito Cursi quantum lubet, ocius euro;
Nec superent pennas fulmina magna tuas.
Haud nostras capies liberhridas, Icarus ala
Quippe tuus nostro non meliore uolat.

AD AMICVM.

Quæris cur mea pieris refutet
Lances, et cyathos, paropsidesq;
Magnorum procerum, timet referre
Tergum canabe tortili ostreatum,
Aut os stercore turpe, nam (quod aiunt)
Postq; altaria subleuare fumos

Cæperunt, iocûs omnis in poetas
Finitur neq; uoce, sed flagello,
In nullo est adeo fauore uirtus .

AD VGVCIONEM.

O nostri nimium fors pessima temporis, o nos
Infortunatis sideribus geniti,
Quis nisi eum lacrymis et quæstibus audiat istud?
Non habitat uirtus in locuplete domo .
Quin si surrepat, uel tanq̄ serua tenetur
Improba, uel subito cogitur ire foras.
Si petis unde sciam hoc Vgucio? miror, at edam,
Sum crebro expertus, semper et experior.

AD LEONELLVM .

Qualem te reat esse postulasti
Inter pierios uiros, uideris .
Nobis o Leonelle qualis echo ,
Nil unq̄ nisi pronocatus audes
Fari, semper et ore mutilato ,
Primas in genere hoc habes loquendi
Si quid nostra sapit Minerua partès.

AD PAMPFILVM.

Vera canam, summo citharæ in uertice rupis
Pamphile non multis ante diebus eram,
Mussabânq; tuas qua sede reponere musas
Deberem, cedens pone ibi phæbtus ait,
Concessitq; tibi primos heliconis honores ,
Pierides ualeant, tu mihi quæso faue.

AD PHILENVM.

Perplexis adeo Philene uerbis
 Componis lyricos, ut explicari
 Totis unguibus ædipi nequirent,
 Si me non male phœbus et sorores
 Arguta docuere, debet esse
 Clarum carminis hoc genus, scabrosq;
 Euitare locos, dabis loquenti
 Quod sentit ueniam, tibiq; cedam
 Quicquid censueris magis tenendum,
 Nunc cedat iuueni senex oportet.

AD TITVM.

Vt rursus a nostris carmen Tite apollo camenis
 E liciat, nobis crebra tabella datur.
 Non facies unquam (cithara licet omnia possis)
 Respondere tibi nostra thalia uelit.
 Quippe rudis nimium est, pluteiq; ignara recisi,
 Demorli contra tu nimis unguis habes.
 Sume meâ, ut dicunt, uestem, cû uate ne summo
 Infimus audebis conseruisse manus?

AD AMICVM.

Quo magis et longam grandem cōsidero mecū
 In Cherilum nostram dulcis amice fidem.
 Hoc maior fibras animi sup̄or occupat omnes,
 Vnde adeo ingratas inferat ille uices.
 Id tamē esse potest in causa forte, q̄ illi
 In faciem semper uera loqui uolui.

AD LINVM.

Tu quoq; me, ueluti recitat tua musa, fateris
 Dura pari, uolui q; Line uera loqui.
 Pœniteatq; rei nunquid me scire peroptas,
 Non, quia quod uerum est præfero uel superis.

AD SIGISMVNDVM.

Ni fallor, quæres quid uelit iste libellus
 Sigismunde sui sis memor orat heri,
 Rîstrituiq; meum facias mihi poscit agellum
 Summus apex legum es, ius tueare, decet,

IN FLACCVM.

Quid tibi purpurea cum pyxide? forma uirilis
 Sese uirtutum murice Flacce colit.
 At nisi decipior, te decipit uxor, amorq;
 Mancipium thalami te facit esse tui.

AD PICVM.

Cur cito uersiculos edam mirantur, et annus
 Pice mihi nonus sæpius obiicitur.
 Cum mihi nil fidam, multorum qualis apelles
 Quærito in exposito carmine iudicia.
 Siqua probat lector, uirtus laudata ministrat
 Vires, si damnat, corrigo, utrûq; iuuat.
 Adde, qd intererit nostra laus posthuma? qd nunc
 Virgilio profunt pascua, rura, duces?

AD TVCCAM.

Tucca meos dicis libros non esse legendos,
 q; faciles nimium uersiculos habebant.
 Dic rogitò, clarus si Persius omnibus esset,

Is ne minore tibi dignus honorē foret?
Non laudo uatem, qui phœbados indiget antro:
Crede mihi, nescit sapius illa loqui.

IN TVCCAM.

Ad quartum fueram lapidem digressus ab urbe,
Obuius in triuio cum mihi Tucca fuit,
Versiculosq; suos nobis recitare uolebat,
Tucca tace dixi, ne triuiale canas.
Noluit, o quantum laudis uix sana libido
Robur habet, cecinit, q; puer esset amor.

AD AMICVM.

Larissam si quis tibi dixerit ire, manebis
In dubio, quorsum tendere lina uelut.
Haud aliter nobis nunq; tua carmina monstrans
Vnde abeant, ubi sint, quo ue feratur iter.
Ambiguus lector semper retinetur, et istud
Scribendi laudat turba diserta genus?

AD VGONEM.

Vnde tot in miserum nobis epigrammata casum
Sufficiat phœbus, te stupor Vgo tenet.
Tantus is est, omnes ut si quererentur holores
Perpetuo mecum tempore, nil facerent,
Materies siquidem semper plus cresceret illis,
Vulnere in immenso sine carent lacrymæ.

AD AMICVM.

Duro sicut hyems gelu nituosa,
Large ligna super foco repono,
Astro syrius ardet æstuoso,

Adram quære letem, sede sub umbra,
Succumbunt oculi sopore, dormi,
Affligit litis, et fames laceffit,
Te uino recrea, foueque pane,
Debetur sua res necessitati,
¶ si tu secus arbitraris, ut qui
Viuas strictius, osculor coloq,
Et ¶ non imiter, quæror gemoq,
Omnes omnia ferre non ualemus.

AD GUIDONEM.

Nil uitio ingrati dicunt deformius omnes
Esse, sed id pauci (proh dolor) effugiunt.
Sive uelis nolis ue, nequit te Guido latere
Ut meus es multis debitor officiis,
Te tamen in nodos circei more colubri
Vertis, ut addictus non uideare mihi.
Atque utinam cessent morsus, sedeantque penena,
Pestiferum est odium, quod uenit ex meritis.

AD EVNDEM.

Obsequiis precibusque sui compluribus usus,
Mutuus ut nobis te religaret amor.
Nulla unquam morbo est medicina reperta tenaci,
Haud facile eruitur, quod uetus est, odium.

AD FLACCVM.

Innumeros longo cumulasti tempore numos,
Emisti culti iugera mille soli,
Setuxisti ruri magnos et in urbe penates,
Nauigat et pelagus mercibus omne tuis.

Inferre Flaccæ puros et in ordine digere nites,
Si non fortunæ uis, ea mors rapiet.

AD NEVOLVM.

Qualiter eoo scrutantur in xquore gēmas,
Purpureiq; uadis aurea grāna tagi.
Sic tu gloriolas captas, et dicier hic est
In summis uotis Neuolet semper habes.

Lxto animo et tuto iubeo sis pectore, saltem
Ostendi medio dignus eris digito.

AD AMICVM.

Nolo meos recites uersus, sorderet in ore
Quippe tuo docti grande maronis opus.
Sat tibi sit tacito tecum legisse susurro,
Vel potius sola mente, uel igne crema,

AD TITVM.

Audisti nostros Mario recitante libellos,
Vtq; refers, multum non sapit ista seges.
Magna dari uel parua potest Tite gratia musis
Lectoris uario scilicet arbitrio.

Si quicq; ueri diuulgat rumor, in omnes
Ille graui uates carpitur inuidia.

IN CINNAM.

Qualis in agnorum sectarius agmine ueruex;
Talis apollinei est in grege Cinna chori.
Nāq; nihil sacro quāuis in carmine possit,
Attamen in doctis uult prior esse uiris.
Tempora sic fieri mandant paxsentia, quando
Segnicies magnis imperat ingeniis.

AD SAXVM.

Est ne ita, Matthias ut nobis rettulit? heu quis.
 Talia circeo carmine composuit?
 Te finxisse rear, nisi quis fuit ille malorum
 Tantorum inuentor dixeris, o facinus.
 O facinus, redeat superas polyphemus in auras,
 Audebit ne tua tingere exde manum?
 Quam modica in nobis spes, et fiducia parua
 Est tibi? quam minimi noster habetur amor?
 Grandis amicitiae facta est iniuria nostrae,
 Procinus in madidos defluat illa notos.
 Saxe redi securo animo sub pignore uitae,
 Quanta mea est, uenies gratus hero et dominæ?

AD ALBERTVM SAVONAROLAM.

Vera canis foliisque sacris mandanda sibyllæ,
 Quaeque deauratis scribat apollo notis.
 Quin ea (dent superi fieri modo posse) putarim
 Figenda aethereis qualiter astra globis.
 Nunc hominis ratio nusquam ulla fidelis habetur,
 Blandiri quisquis nouerit, ille placet.
 Viuitur ex uotis, dominatur sola libido,
 Sic uolo sic iubeo regulus omnis ait.
 Miror ut in foribus nondum scribatur et illud,
 Quod libitum fuerit, uim rationis habet.
 Quod monet extremo, faciam, tua pagina uersu,
 Cura erit haud homini sed placuisse deo.

AD SAXVM.

Proh hominum diuicium fidem, quid sentio Saxe?

Saxe decus nostræ deliciūq; domūs .
Quis rogo suspectas nostras tibi reddidit xdes?
Quis potuit tantum fingere corde nefas?
Dei sœuite lares, hæc uestra potissima causa est,
Numinis infidi uos facit iste reos.
Pro nobis præstatè uades, promittite quorquot
Sub uestra et quantas res uolet ipse fide .
Efficite, ut redeat, sic longum is uiuat in æuum,
Vestraq; continuis luceat ara focus.

IN PHILENUM .

Quid rerum faciat Philenus optas
Per nostras tibi litteras referri,
Vtrum pieriis uacer camenis,
Ecquid res procerum stilo soluto
Describat, bene cogitare nūquam
Damnarim, tamen et loqui necesse
Quod uerum est, cyathos tuus Philenus
Sorbillans genium fouet colitq;
Sic forsan parat entheum furorem,
Vires ingenii facit lyxus.

AD PICVM .

Picæ meam crebro tua carmine musa thaliam
Prôuocat, athletas iungit arena pares .
An pugnasse simul tersitem atq; hectora dicunt?
Cūq; tuba rixam fistula nūquid habet?
Ni Maro uel magnus uiræ reuocetur Homerus,
Ocia cum lituis desidiosus ages .
Si tamen in campum mens est exire, duello

Cum teipſo certans te ſuperare ſtude.
Non placet hoc, diſcant meliora poemata muſæ,
Tunc poterunt Pico forſitan eſſe pares.

AD LAVRAM.

Ne mihi grata parum ſis Laura, timere uideris,
Me ne putas mores dedidiſſe meos.
Continue caſtras dilexi ex corde puellas,
Iuuiſmus et tota, quæ data, ſemper ope.
Vellet amor, tecum uerſarer, at ipſa malorum
Interpres prohibet, quæ uiget, improbitas.
Sis fœlix, et prima tui ſit cura pudoris,
Certa dehinc uolo ſis, te patris inſtar amô.
Mente hæres, dubias res experientia tollit,
Laura iube. ſi non fecero, falſus ero.

AD SILIBENNVM.

Nullus, ab occiduo qui leges norit ad ortum
Te melius, toto forſan in orbe fuit.
Pollicitiſ ſcis ergo ſuis quæcûq; teneri,
Et contra nullo dicere poſſe modo.
Quid fratri multis promiſeris ante diebus
Sis memor, et duras te rogo tolle moras.
Qui precibus multis inſiſtit, lædic amicum,
Sed grauius, longas quiſquis eas patitur.
Vt tantum fugiam crimen Salibenne rabebo,
Tu quoq; ne ſubeas maius, ad eſſe uelis.

AD ALEX. GVARINVM.

Cenſores experta fuit mea pagina multos,
Quos faceret apudum nobilitauit honor.

Quem conferre tamen possim tibi iure, repertus
Nullus ab unguiculis mollibus ad senium.
Nota sit ut tantæ nostro uis carmine limæ,
Hoc iubeo ad cunctas distichon ire plagas.
Solut Alexander Sophiæ noua fama Guarinx
In sirpi nodos uimine sæpe uider.

AD RIZARDAM.

Fœmineus Rizada decor uiolentior igne est.
Præfertim morum cui bonus hæret odor.
Sûmus utrûq; tibi rerum dedit arbiter, unde
Qui te ardet, turpi suspitione uacat.

IN HYMNORVM OPVSCVLVM

EXCVSATIO:

Nè quis in hoc credat me dormitasse libello,
Siue heliconiadas ludificasse deas.
Christicolam duxi uatem non esse norandum,
Siqua sacre ritu scriberet historix.
Pagina nos igitur diuina tuebitur, istine
Liuor abi, sanctis rebus obesse nequis.

DISTICHON.

Si famulor quandoq; sacris auctoribus, haud me
Despice, Christicolæ sum labor artificis.

AD PAVLINVM.

Te moneo crebro, fugias cõmercia Rizæ,
Semper at imbreferis das mea uerba noris.
Diuinum sacris scis uatibus esse furorem,
Riza breui fiet uipera, ni caueas.
¶ si te pariet Pauline superstrite, proles

Exuiet in proprium pro genitrice patrem.
Si causam quæris, mites proserpina fetus
Non facit infernas inter adulta feras.
Hoc etiam rides, non miror, namq; cerebro
Euacuat nostrum fæda libido caput.

AD ALEX. GVARINVM.

Sæpe, sit unde sacri tam magna Guarine maronis
Gloria, mirari me tua lima facit.
Pace loquar phœbi, qui stagna dedisse uidetur
Illi pægasei tota bibenda lacus.
Si censore forent te pascua, rura, ducesq;
Vsi, maior eis forsitan esset honor.

AD LEONEM SVMMVM

PONT.

I mea in elysium fœlici pieris ausu,
Inq; loca admitti nobiliora pete.
Quæq; tibi cunctis præstare uidebitur umbra,
Talia sis illi uerba referre memor.
Salue olim ausonix columen memorabile, saluè
Laurenti medices splendor honorq; domus.
Quanta pater sensit nullus, tibi nuntio magna
Gaudia, sidereis gaudia digna choris.
Nã Leo nũc supero proles tua primus in orbe est,
Cũq; dei annexum numine numen, habet.
Sed dices istud multis cõmune fuisse,
Non nego, tam iuuenis q̃ Leo nemo fuit.
Iugiter excedens annos uirtutibus unũ
Præuenit summi culmina, celsa gradus.

AD VGONEM.

Par Vgo studium, par xtas nempe merentur,
Nulla citis dentur uota ferenda notis.
Quem tibi cōmendat præsensibus Angela caris,
Est mihi phocea iunctus amicitia.
Fac precor obtineat, quod poscit, longior esse
Nolo, satis nūrus sunt, ubi uerus amor.

AD MARIANVM.

Conaris, tenear Mariane uir improbus esse,
Et rabido famæ detrahis ore mex.
Niteris in cassum, ceu qui uacuare profundum
Cogitat, aut celeres sistere solis equos.
Mille in me fuerint si crimina, nunq̄ ea tantum
Ferre tua poteris calliditate palam.
Quantum ego cautus ero celata tenere, salis te
Plus edi, et stipulas dissipat aura leues,
Plus etiam boreas, propria (mibi crede) retorta
Miles inexpertus cuspide sæpe cadit.

AD ALEXANDRVM

GVARINVM.

Lima tui, donec dixit, studiosa parentis
Correxerit nostræ carmina cuncta lyræ.
Vtq̄ palam et certa nosci ratione dabatur,
Acribus haud poterat dentibus esse magis.
Sed tua Alexander censura profundius intrat,
Ignotūq̄ aperit uatibus ante chaos.
Magnus amor patris, genitor tuus (ut reor) illuc
Laureolæ causa noluit ire tuæ.

EPITAPHIVM CLARAE GVARINAE.

Istic Clara iacet Baptistæ gnata Guarini,
Non alia poterat clarior esse face.
Nāq; licet multis niteat uirtutibus ex se,
Attamen est summe nomine clara patris.

AD BOIARDVM.

Expertus Boiarde fui uerum esse, quod aiunt,
Mutentur mores, efficit altus honor.
Nam mihi qui fuerat pylades in paupere censu
Scipio, post partas est inimicus opes.
Quodq; nimis durum est et detestabile, uitæ
Denigrare studet candida facta mex.
Vincere sed didici, nam quo magis ipse latrabit,
Mirius hoc hominis de feritate loquar.

EPITAPHIVM ALBERTI

ESTENSIS.

Alberti hic cineres Estensis claudimur, in quem
Iniecit timidas mors gemebunda manus.
Nam fore se cunctis odio mortalibus uno
Noscebat cari principis interitu.
Completo paræ naturæ lege coactæ
Stamine fatalem deposuere colum.
Quod superest umbræ præstādū, quisquis habebit
Hac iter, eternus sit tibi dicat honor.

AD LEONEM SVMMVM

PONTIFICEM.

Multa mihi de te patria prædixit in urbe
Angelus aonidum Pollicianus honor.

Resq; alias inter grandes fuit hæc quoq;, sed non
Vt maior, summū te fore pontificem.
Ergo nescio quid, quod eat fastigia supra
Omnia, uenturum cernimus esse breui.
Quicquid erit, sit quanta uelit Leo gloria rerum,
Omnino meritis non erit æqua tuis.

AD ALEX. GVAR.

Inuitas crebris me docte Guarine tabellis
Ad testudineæ plectra canora lyrx.
Ingenuæ dicam, timeo, cui linea nanq;
Torra parum est, minimum iora repente uides.
Quodq; magis mirum est indiuisibile punctum
Errorum plenum cum ratione doces.

AD ALBERTVM PIVM.

Seruet ut illæsum, quo te complector, amorem,
Nil canit in laudes nostra camena tuas.
Nam licet et sacras hauriret funditus undas,
Hic tamen aridulis obstreperet calamis.
Summa fides summis est demonstranda periclis.
Non amphionix garrulitate lyrx.
Nauita in oceano, milesq; probatur in armis,
Inq; uaporiferis aurea massa focis.
Magna scio tractas Alberte negotia, ad illa
Fac uocer, et damna me, nisi primus ero.

AD AMICVM.

Qua possim ratione mei tibi pondus amoris
Pandere, sollicita cogito mente diu.
Pluraq; continue et maiora emergere cerno,

Ceu solis radios exoriente die,
Interea, donec rerum ipsum inuehero fundum,
Te scito in medio corde sedere meo.

AD AMICVM.

A teneris una vitam et raduximus annis,
Nullaq; de nobis iusta quærela fuit.
Nescio qua aduersante tamen nunc sorte, uideris
Haud ullo in pretio nomen habere meum.
Seu facio, dico ue aliquid, succenderis ira,
Qualiter inferno mens agitata ioue.
Pace loquar, nōstin, quid uult sibi talis erinny?
Crede seni, hæc epulis indiget hellebori.

DE FRATRE DEFUNCTO.

Transfer in elysium celeri te musa uolatu,
Quæreque germanum præta per ampla meum.
Nomen Ioannes nulli pietate secundus,
Et cui sunt pauci religione pares.
Vtq; umbram inuenias citius, sercæ rmen apertum,
Cernere signa meæ possit ut illa manus.
Nāq; ita noscendam subito se proferet, atq;
Currer in amplexus protinus ipsa tuos.
Tunc petito siquid possum, quia nil magis opto,
q̄ meritis aliqua parte referre uices.

DISTICHON.

Dic rogo, quid uitæ præfers? cor nempe fidele,
Quippe mori malo, q̄ uiolare fidem.

DISTICHON.

Cedat Pirithous, Nylus, Patroclus, Orestes,

Siqua fides summa est (credite) summa mea est.

PENTAMETRON:
Vnica spes uix est anchora firma mex.

AD AMICVM. C. A.

Si bene puberibus libros quos edidit annis

Nostra sub aonio colle thalia leges,

De te equidem inuenies nos prædixisse puello

Plurima, quæ falsam non habuere fidem.

Gratulor ambobus, primum mihi uera locuto,

Dehinc tibi, cui totis uiribus astra fauent.

AD LEONEM MED. X.

SYMMVM PONT.

Astra suis affixa locis Leo magne tenentur,

Inq; suo tellus, deca uisq; suo.

Sacra ita sunt propria serpenda uolumina sede.

Atq; ea clauigeri bibliotheca Petri est.

Cuius agis quoniam munus (rogo si quis inanis

Angulus est) illis hos quoq; pone libros.

Sunt tenues inq; is, fatëor, sed iuncta pusillis

Maxima plus equidem sæpe decoris habent.

Omnia sint una mensura pulchra, mouebunt

Tædia, quod uarium est, mentem oculosq; iuuat.

AD GERMANICVM.

Lis tibi (quod certe doleo) cum casare pridem est,

Exhibisq; ne quis iam tolerare graues,

Si mihi parueris, credes Germanice causæ,

Aurea grande nimis dona iuuamen habent.

AD PICVM.
Si responsa tux renuo dare longa thalix,
Parce, nimis celsum nempe ea carpsit iter.
Lude humili circhara dimitte recondita cantus,
Fare, quod humano subiacer ingenio.
Astrifero, quicquid loqueris, descendit ab axe,
Immo dei e medio pectore. Pice uale.

AD ALEXANDRVM

GVARINVM.
Cum datur a curis animum renocare Gdarine,
Ad placida fugio pleetra canora lyra.
Quos hodie uersus lasi, tibi mitto, bilance
Cui nullam similem nouimus esse, libra.
Si leue pondus erit, quaxlo superadde senectam,
Efficiet lancem forsitan illa grauem.
Non minus hzc ueniam puerili xate meretur,
Aspiciunt annos, cum medicina datur.

AD VRSVM.

Quid sibi dona uolunt? nū me his inducere credis,
Ut te sincera prosequar Vrse fide.
Non me captabit pretiosis india gemmis
Plena, nec auriferi diues arena tagi.
Gemmae me probitas, me uinciet aurea uirtus,
His age muneribus, nyfus et alter ero.

AD AVLVM.

In multis quis teneat tibi, non tamen unq̄
Muneribus cessas nos onerare tuis;

Parce precor tandem donis,quin accipe censum
In te animi,paruus sit licet Aule, mei.
Census erit,non pulcher equus,nō picta pharetra,
Non ebur,aui arabum thus,nec arena tagi.
Non lyra(non etenim cithara donatur apollo)
Census erit,quantum non habet alter,amor.

AD ALEXANDRVM

GVARINVM.

Quam modo misisti,uideatur epistola qualis
Esse mihi,forfan scire Guarine cupis.
Vt totum,quæ sola datur,rarione nitorem
Amplectar,similis frēmatis illa tui est.
Semper enim cunctis interrecitando uoluptas
Crescit,et augentur sensa canorq; lyrae.
Cūq; purant grauius nil posse aut dulcius addi,
Iudicii faciunt posteriora reos.

AD PAVLVM.

Quos ego materno scripsi sermōne libellos
Vt mihi delatum est,Paule uidere cupis
In cæli procures scriptum nunc mitto uolumen.
Inq; dies domini,quisq; quot annus habet.
Quod simulac lectum fuerit,mittetur et illud
Quod pia ieiunii tempore turba legit.
Lectio siqua nimis prolixa uidebitur esse,
Parce,dei ubertim uerba ministrat amor.

TEMPORVM MISERIA :

Augustos ueteres, Mæcenatesq; sub auras
Iupiter e tumulis quæso redire iube. 1
Ut rentare queam, Num quo mea munere digna
Musa sit, an tenui semper alenda noto. 2
Composuit noster complura poemata phæbus
Ut reor Aonio non abigenda iugo.
Et, nisi lætheo biberit de gurgite, nūq̃
Vel uerbo grates rettulit ipse domum. 3
Tot chiragras ætas hæc gignit, ut ignea uirtus
Algeat exiguum iugiter ante focum. 4

AD LECTOREM.

Venimus ad libri calcem, fortassis et xui
Vitalis, gemina est iam mihi danda rudis.
Tres et uiginti panxit mea musa libellos.
Præter in angelicas scriptum opus excubias.
Forlsitan in tantis morsu dignissima chartis
Inueniet, siquis pendere cuncta uelit.
Si quãdoq; tamen bonus obdormiuit Homerus,
Quis meâ non xquo somnia corde feret?
Quisquis erit, sacri siquid ualet hostia uatis,
Vita sit huic sælix, mors leuis, astra quies.

F I N I S.

ERRORES QVOSDAM LECTOR
SIC EMENDABIT.

In. I. Ad Eundem. eandem. 6.

In. K. ohstis agit. hostis. i. Vnde pater nomen dederit tibi
cerui. cerue. 3.

In. L. Gratus hero et doming. 7. gratus hero et. doming. 3.

An pugnasse simul terliton. therliton. 3.

Semper at imbreferis. imbriferis. 4.

Ad Silibénium. Saltbénium. 4.

Eternus sit tibi. Aeternus. 6.

Ioannes Maciochus Bondenus imprimebat

Ferrariæ. III. Kl. Iunii.

Anno. MDXIII.

REGISTRVM

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L.

Omnes sunt quaterniones, p. xter. H. qui
est ternio et. E. et. L. qui sunt quinterniones.

40

